

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Τεύχος 16 - 10 Ιουλίου 1998 - Τιμή 300 δραχ.

Καλοκαίρι

την Ήπειρο σημαίνει...

Μπάνιο στα ποτάμια!

Πολιτικό ΠΑΣΟΚ:

Εκλογές για Αυτοδιοίκηση ή για... Ηγεμόνα,

αλλά βιβλία για το καλοκαίρι - Η χρονιά που κύλησε στα πολιτιστικά

ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
ΝΕΟΛΟΓΙΚΗ ΙΔΑΝΝΙΝΟΝ

Αίθριο

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΞΕΝΩΝΑΣ

Αίθριο ένα παλιό αρχοντικό, διαμορφωμένο σε ξενώνα 5 δωματίων, που δεν έχει αλλοιωθεί η αρχική του μορφή. Στο "Λίθο" μπορεί να γευτεί σπιτικό φαγητό και ξεχασμένες παραδοσιακές συνταγές και να αισθανθεί τη ζαγορίσια φιλοξενία. πιθανόν να βρεθεί σε ένα από τα happyings που διοργανώνονται τα Σάββατοκύριακα.

Μπορείτε ακόμη να απευθυνθείτε στο "Λίθο" για πληροφορίες ή προτάσεις εκδρομών στη γύρω περιοχή, χαράδρα Βίκου, γύρω χωριά, γεφύρια κλπ.

Δίλοφο

Ζ Α Γ Ο Ρ Ι Α

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

ΤΗΛ.: (0653) 61362 - 093 485030
FAX: (0651) 79783

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πολιτικό Βαρόμετρο: Εκλογές για την Αυτοδιοίκηση ή για τον Ηγεμόνα του τοπικού ΠΑΣΟΚ; **6**

Ευνέντευξη: Ο Μπάμπης Λούτσος για τα εκπαιδευτικά **14**

Εφημερίδα: Ένα, δύο, τρία, πολλά βιβλία για το καλοκαίρι

Σε αυτό το εξώφυλλο: Μπάβιο στα ποτάμια. Αφοβα αλλά με προσοχή

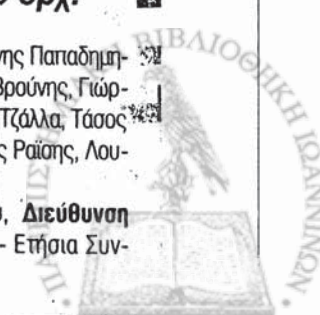
Φιλίες: Ποιος Αντιδήμαρχος έχει άριστες σχέσεις με τον τοπικό Τύπο **10** και πώς τα έχει καταφέρει;

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ
Τεύχος 16, 10 Ιουλίου 1998 Τιμή 300 δρχ.

Εκδότης: Νίκος Αλμπανόπουλος **Αρχισυντάκτης σε άδεια:** Φιλήμων Καραμήτσος **Σε αυτό το τεύχος συνεργάζονται:** Γιάννης Παπαδημητρίου, Γιώργος Κοκκώνης, Μαρία Ζουμπούλη, Μαρία Παπαδοπούλου, Τάνια Φαρμάκη, Ελένη Παπαδάκη, Άρης Λιάβας, Δ. Βρούνης, Γιώργος Αράγης, Πόπη Σκρουτζού, Εύη Σαμπανίκου, Δημήτρης Σπυριδωνος, Νίκος Θεοδώρου, Στέφανος Σταμάτης, Αγγελική Τζάλλα, Τάσος Κανάσης, Χρήστος Μασσαλάς, Μαργαρίτα Μάργαρη, Σπύρος Αλαμάνος, Κώστας Τσέφος, Αλεξάνδρα Αντωνίου, Βασίλης Ραϊίσης, Λουκία Τζάλλα, Τζένη Σιαμαλέκα **Σχολίασε θετικά:** Τάσος Κώπης **Σκίτσο:** Χαντζό **Δακτυλογράφηση:** Κατερίνα Ρογκότση **Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση:** Ελένη Μητρούσκα **Διαχωρισμοί:** Πολύχρωμο **Εκτύπωση:** Τυποεκδοτική Ηπειρού, **Διεύθυνση περιοδικού:** Χατζή Πελλερέν 8, 452 21 Ιωάννινα, **e-mail:** nikalban@otenet.gr, **τηλ.** 0651 22348 **fax** 20401 - **Ετήσια Συνδρομή** 5,000 δρχ., **Εταιρίες, υπηρεσίες** 30,000 δρχ.

Στιγμιότυπα

Super περίπτερα

Αρκετά περίπτερα της πόλης έχουν εξελιχθεί πλέον σε super market με τους ιδιοκτήτες (ή νοικιαστές) τους να έχουν απλώσει παντού γύρω τους ένα και δύο ψυγεία παγωτών, ψυγεία αναψυκτικών, αλογάκια, τρενάκια, παιχνίδια που ψαρεύει κανείς ρολόγια κλπ. Αν και ο χώρος που

μπορούν να χρησιμοποιούν οι περιπετεράδες είναι καθορισμένος και περιορισμένος (με υπεύθυνη για τον έλεγχο την Δημοτική Αρχή), αυτοί επεκτείνουν τα περίπτερά τους παντελώς αυθαίρετα, μετατρέποντάς τα σιγά σιγά σε πολυκαταστήμα-

τα που πωλούν τα πάντα.

Σε μια περίπτωση μέτρησα εφτά (7!) προσθήκες έξω από περίπτερο, ενώ σε άλλη μέχρι βρήκα ακόμα και καγκελάκι (!) που περικλείει το πίσω μέρος του περιπτέρου, σαν αυλή! Περιττό να σημειώσω ότι το πρόβλημα είναι τριπλό: Η κίνηση των πεζών εμποδίζεται, η αισθητική της πόλης υποβαθμίζεται και τέλος οι περιπετεράδες που υπακούουν στους κανονισμούς υφί-

στανται αθέμιτο ανταγωνισμό. Γιατί η Δημοτική Αρχή δεν ασχολείται με αυτό το ζήτημα; Της πέφτει μικρό για τις δυνατότητές της;

Ελένη Παπαδάκη

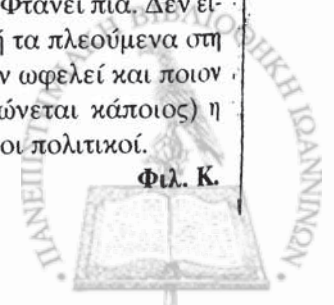
Άλλη πόλη

Είναι φανερό κιόλας, ότι οι πρόσφατες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις του Δήμου, τουλάχιστον στο Μώλο και τους γύρω δρόμους, απέτυχαν. Ειδικά στη **Γιοσέφ Ελιγιά** δημιούργησαν νέα προβλήματα αντί να τα λύσουν. Δεν πρόκειται μάλιστα να λυθούν ούτε με τη δημιουργία πάρκινγκ στην πλατεία ή αλλού (που δεν το βλέπουμε) αφού ο πόλος έλξης αυτοκινήτων στον παραλίμνιο χώρο είναι η ψυχαγωγία.

Κι εδώ ανακύπτει ένα ακόμα σημαντικότερο πρόβλημα. Η πόλη έχει αλλάξει, έχει γίνει αγνώριστη μέσα σε δέκα χρόνια. Κι έχει γίνει όπως ακριβώς τη θέλουν οι επιχειρηματίες, για να αποδειχτεί ξανά ότι ανάπτυξη σημαίνει ανάπτυξη του κεφαλαίου. Το χρήμα είναι αυτό που διαφορώνει την εικόνα της πόλης πλέον κι όχι οι αν-

θρώπινες ανάγκες. Δεν γκρινιάζουμε και δεν μεμψιμοιρούμε. Ούτε επικαλούμαστε τον **Δημήτρη Χατζή** του οποίου έτσι κι αλλιώς το έργο το αγνοεί η συντριπτική πλειοψηφία των Γιαννιωτών. Εμείς λέμε, ότι η πόλη έγινε έτσι χωρίς αντίσταση από την πολιτική της ηγεσία αν όχι με τη συμφωνία της. Τα μπαρ δεν έχουν να κάνουν με την ηθική όσο με την αισθητική. Κι αφού λοιπόν, έρχονται δημοτικές εκλογές προτείνω το εξής απλό: μαυρίστε όλους όσους νομίζουν ότι οι πόλεις ανήκουν στους μαγαζάτορες, στους εργολάβους και στους μεγαλοϋπαλλήλους. Φτάνει πια. Δεν είναι το θέμα μας τα μίνι μπας ή τα πλεούμενα στη λίμνη. Το θέμα μας είναι ποιον ωφελεί και ποιον ζημιώνει (γιατί πάντα ζημιώνεται κάποιος) η κάθε επιλογή. Εκεί κρίνονται οι πολιτικοί.

Φιλ. Κ.

ΧΑΝΤΖΟ... ΜΑΡΕΣ

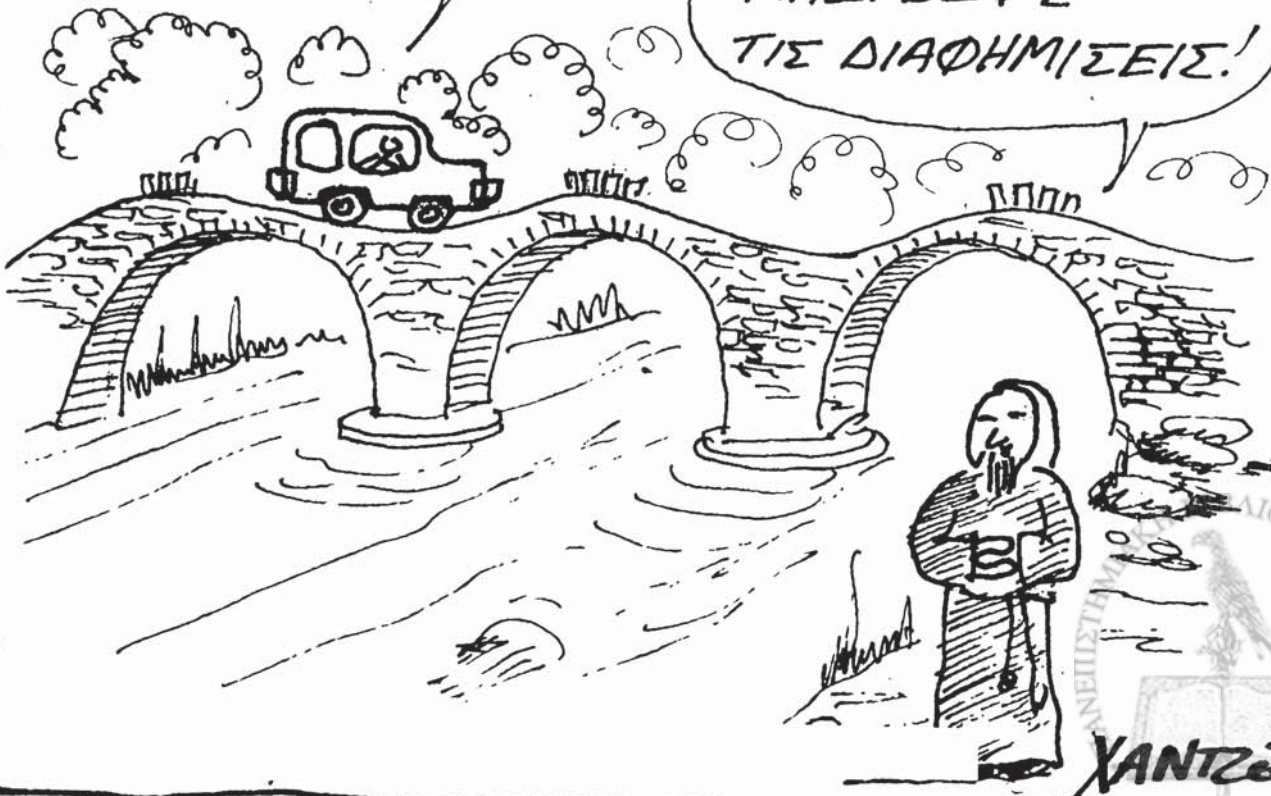
ΜΑ ΠΟΙΟΣ ΕΙΜΑΙ;
ΧΑΘΗΚΑ ΠΑΤΕΡ!

ΥΠΑΡΧΟΥΝ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ
ΚΟΙΤΑ ΛΙΓΟ ΒΑΘΥΤΕΡΑ!!

Μ' ΕΙΣΩΣΕΣ ΠΑΤΕΡ!!

ΤΙ ΗΛΙΘΙΟΣ!!
ΜΠΕΡΔΕΨΕ
ΤΙΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ!

ΧΑΝΤΖΟ

Εκλογές για Αυτοδιοίκηση ή για Ηγεμόνα;

Δεν χρειάζεται ιδιαίτερη ικανότητα για να αντιληφθεί κανείς την κρίση του ΠΑΣΟΚ. Η εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής συναντάει πλέον σοβαρά προβλήματα ενώ η προσφυγή στις υπηρεσίες των ΜΑΤ καταλήγει, όπως συνήθως, σε φαύλο κύκλο. Το δε επαναλαμβανόμενο τροπάριο περί μειοψηφιών αρχίζει να μην ακούγεται και τόσο πειστικό, στο βαθμό που στο ρόλο της “αντιδραστικής μειοψηφίας” έχουν εναλλαχθεί κατά καιρούς ευρύτατα στρώματα, που πλήττονται από την κυβερνητική πολιτική. Την ίδια στιγμή ένα ακόμη έρεισμα της κυβέρνησης **Σημίτη**, οι σχέσεις της με τα επιχειρηματικά - εκδοτικά συμφέροντα, φαίνεται πως διέρχονται κρίσιμη φάση, αφού, με αφορμή το Ξυστό αλλά πραγματικό επίδικο αντικείμενο την ψηφιακή τηλεόραση, αναδείχθηκαν οι συγκρούσεις των μεγαλοεκδοτών και άρχισαν οι πλαγιοβολές κατά του ίδιου του πρωθυπουργού.

Η φθορά αυτή, αποκληθείσα και “σύνδρομο του Τιτανικού”, αντανακλάται ευθέως στην εσωκομματική λειτουργία, όπου περισσεύουν τα συντροφικά μαχαιρώματα, ο κλεφτοπόλεμος και η συγκρότηση πελατειακών δικτύων - καπετανάτων. Απ’ αυτή την άποψη η εσωκομματική σύγκρουση στο τοπικό ΠΑΣΟΚ και η έντονη αντιπαράθεση για το “φαινόμενο Αργύρη”, που δέσποσε τον τελευταίο καιρό στην επικαιρότητα, είναι μέρος του όλου.

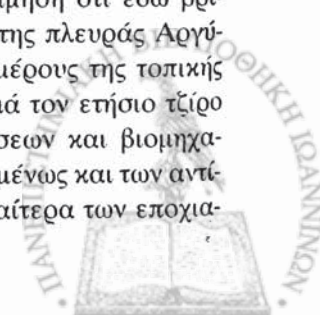
Απ’ αυτή τη στήλη είχαμε επισημάνει από τον Φεβρουάριο ήδη, με αφορμή την εκλογή της Νομαρχιακής Επιτροπής Ιωαννίνων του ΠΑΣΟΚ, ότι μπορεί η πλευρά του βουλευτή - συνεταιριστή **Βαγγέλη Αργύρη** να κατάφερε, με τις μαζικές εγγραφές μελών και τη σύμπραξη ορισμένων τέως “Προεδρικών”, να ελέγξει το νέο όργανο αλλά σε καμιά περίπτωση δεν είναι δεδομένη η πολιτική της ηγεμονία στο μέλλον. Γιατί, όπως έχουν διδάξει ο **Γκράμσι** κι ο **Μακιαβέλλι**, ηγεμονία είναι η τέχνη των συνθέσεων και των συναινέσεων, όχι

της επιβολής και των αποκλεισμών.

Οι επιλογές των υποψηφίων Δημάρχων για τους Δήμους του Νομού, με την εξαίρεση ορισμένων “φαβορί” που συγκέντρωναν τη γενική αποδοχή, ήταν εξ ορισμού μία δύσκολη υπόθεση. Εκτός αυτού όμως φαίνεται πως η πλειοψηφία της Νομαρχιακής Επιτροπής έπεσε στην παγίδα της αλαζονείας και δεν απέφυγε τις χοντράδες. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα των τελευταίων ημερών, καταγγελίες έγιναν και για προειλημμένες αποφάσεις και για επιλογές “νομιμοφρόνων” μεν, πλην χωρίς ιδιαίτερη εμβέλεια, υποψηφίων και για αντιδημοκρατικές μεθοδεύσεις αλλαγής ψήφου ύστερα από τηλεφωνικές πιέσεις, διαρκούσης της συνεδρίασης του νομαρχιακού οργάνου (για “διαδικασίες παρέας” κάνει λόγο η “**Ηπειρος**” της 24/6 και για “αντίθεση με τις τοπικές κοινωνίες” ο “**Ηπειρωτικός Αγώνας**” της ίδιας μέρας). Και να σκεφθεί κανείς ότι η Νομαρχιακή Επιτροπή ανακοίνωσε την υποστήριξη της μόνο σε **10** από τους **27** νέους Δήμους του Νομού!

Ύστερα απ’ αυτά, ήταν ασφαλώς αναμενόμενη τόσο η συγκρότηση συνδυασμών “δυσανεστημένων” του κυβερνητικού χώρου στους περισσότερους Δήμους όσο και η αξιοποίηση της κατάστασης αυτής από την εσωκομματική αντιπολίτευση. Γι’ αυτό και η πλευρά Αργύρη, διά στόματος του ίδιου του βουλευτή στη συνέντευξη Τύπου της 30/6 αλλά κυρίως διά της επιστολής του Διευθυντή του Πτηνοτροφικού Συνεταιρισμού **Λάζαρου Τσακανίκα**, φρόντισε να μετατοπίσει την αντιπαράθεση στο συνεταιριστικό κίνημα και στα επιτεύγματά του.

Είναι ασφαλώς βάσιμη η εκτίμηση ότι εδώ βρίσκεται η πραγματική δύναμη της πλευράς Αργύρη. Ο έλεγχος ενός μεγάλου μέρους της τοπικής οικονομίας (στα 60 δις αποτιμά τον ετήσιο τζίρο των συνεταιριστικών οργανώσεων και βιομηχανιών ο κ. Τσακανίκας) και επομένως και των αντίστοιχων θέσεων εργασίας, ιδιαίτερα των εποχια-

κών σε συνθήκες εντεινόμενης ανεργίας, είναι αποφασιστικής σημασίας για την πολιτική του επιρροή.

Παρότι δεν είναι του παρόντος η συζήτηση για τους συνεταιρισμούς στη χώρα μας, ας μη ταυτίζουμε τον αγροτικό κόσμο, ο οποίος κατά τα άλλα βιώνει έντονη κρίση, με τα πελατειακά δίκτυα των συνεταιριστικών στελεχών του κυβερνητικού χώρου.

Γιατί είναι αυτά τα δίκτυα, που έχουν ενισχυθεί με πολλούς τρόπους στο παρελθόν (με διαγραφές εχρεών π.χ.) και όχι το συνεταιριστικό κίνημα γενικά και αόριστα. Ας μη μας διαφεύγει ότι ο ίδιος ο κ. Αργύρης, ο οποίος συμμετείχε πολλά χρόνια και στην ηγετική ομάδα της ΠΑΣΕΓΕΣ, βρίσκεται από το 1982 στην Προεδρία της ΕΑΣΙ. Αυτή η ιδιότυπη ασοβία δημιουργεί οπωσδήποτε ζήτημα και κερδίζει έδαφος η άποψη ότι είναι ασυμβίβαστες οι ιδιότητες του Βουλευτή και του Προέδρου της ΕΑΣΙ. Το ενδεχόμενο της παραίτησής του από την Προεδρία φρόντισε εξάλλου να αφήσει ανοικτό στη συνέντευξη Τύπου και ο ίδιος ο κ. Αργύρης.

Είναι πάντως αξιοσημείωτη η στήριξη που απολαύει το συγκεκριμένο μπλοκ εξουσίας από συνεταιριστικά στελέχη και άλλους παράγοντες του συντηρητικού χώρου. Ας μη μας διαφεύγει ούτε η ένταση και η συχνότητα των φιλικών για τον κ. Αργύρη και το περιβάλλον του δημοσιευμάτων σε ορισμένες δεξιές εφημερίδες, αν και η μέχρι πρόσφατα σχεδόν ομόθυμη αποδοχή του από την πλειοψηφία του τοπικού Τύπου έχει περιοριστεί. Ηχούν πάντως περιέργα οι καταγγελίες του κ. Τσακανίκα για "πληρωμένα" δημοσιεύματα εναντίον του βουλευτή. Τα φιλικά δημοσιεύματα πώς άραγε τα ερμηνεύει;

Η κατάσταση στο τοπικό ΠΑΣΟΚ δεν προβλέπεται να εξομαλυνθεί πριν από τις εκλογές. Η πλειοψηφία της Νομαρχιακής Επιτροπής βρίσκεται στην άμαχη θέση του υπεύθυνου, έχοντας να αντιμετωπίσει την κριτική των διαφωνούντων (πλευρές **Μαλέκου-Παντούλα** και **Τσόγκα-Ηλιάδη**), τις προσωπικές πικρίες των υποψηφίων Δημάρχων αλλά και το μιάχυτο αίσθημα καχυποψίας απέναντι στην εξουσία. Ο χρόνος θα δείξει αν είναι σε θέση να κρατήσει τις ισορροπίες ή θα παρασυρθεί στην κλιμάκωση της αντιπαράθεσης με αυτονόητες συνέπειες στο εκλογικό αποτέλεσμα.

Η εικόνα αυτή και η διπλή κρίση του κυβερνητικού κόμματος, κεντρική και τοπική, ρευστοποιεί, για πρώτη φορά εδώ και αρκετό καιρό, το πολιτικό κληνικό στα Γιάννενα και αναδεικνύει τα μεγάλα περιθώρια μιάς ενωτικής εκλογικής παρέμβασης της Αριστεράς. Αυτή όμως είναι μιά διαφορετική συζήτηση.

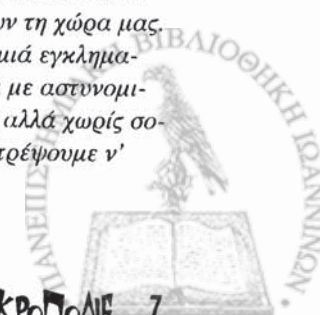
Χρυσή Αυγή

Μακάρι η δολοφονική επίθεση των φασιστοειδών της "Χρυσής Αυγής" εναντίον του **Δημήτρη Κουσουρή** να οδηγήσει στη συνειδητοποίηση ενός από τους μεγαλύτερους κινδύνους της εποχής. Γιατί δεν είναι μόνο η σύνδεση με το παρελθόν και οι αναλογίες με τις υποθέσεις **Λαμπράκη** και **Τεμπονέρα**, που έχει σημασία. Πιο σημαντική είναι η σύνδεση με φαινόμενα του παρόντος, μια σύνδεση που αποφεύγουν κατά κανόνα οι εφημερίδες πλατειάς κατανάλωσης. Πόσοι αλήθεια αντιλαμβάνονται ότι αυτό δεν είναι το πρώτο ανατριχιαστικό δείγμα της ακροδεξιάς κτηνωδίας; Πόσοι συνειδητοποιούν ότι οι επιθέσεις εναντίον αριστερών πολιτών αποτελούν τη λογική συνέχεια των οργανωμένων ξυλοδαμών μεταναστών από τους Χρυσανυίτες, της δολοφονικής επιδρομής της ΜΑΒΗ στην Επισκοπή, των επιθέσεων εναντίον μειονοτικών πολιτών στη Θράκη ;

Δεν εντυπωσιάζει η απροθυμία της Αστυνομίας να ερευνήσει τη δολοφονική απόπειρα ούτε η ευκολία με την οποία τα υποδειχθέντα μέλη της "Χρυσής Αυγής" εγκαταλείπουν την χώρα για το εξωτερικό. Εδώ η Κυβέρνηση διατυπώνει θεωρίες "ακροκινούμενων ομάδων" και εξισώνει ανθρώπους, που δρουν και συγκρούονται πολιτικά -ακόμη και όταν διαφωνεί κανείς με τον τρόπο που το κάνουν- με εγκληματίες και δολοφόνους ανυπεράσπιστων ανθρώπων ενώ ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης αφήνει ανενόχλητο το ακροδεξιό λόμπυ στο κόμμα του (Ανδρουλάκος, Καρατζαφέρη, Καμμένο κλπ.) να καλύπτει τις φασιστικές συμμορίες και να προκαλεί τα δημοκρατικά αισθήματα του ελληνικού λαού.

Η κοινή δράση για την αποκάλυψη και τιμωρία των φασιστοειδών και την πολιτική απομόνωση των προστατών τους είναι περισσότερο από αναγκαία. Όταν στην Γαλλία τα κόμματα της Δεξιάς φθάνουν στο σημείο να διαγράφουν όσους υποψηφίους Δημάρχους πόνταραν στη στήριξη του "Εθνικού Μετώπου" του Λεπέν, αυτό δεν το κάνουν για λόγους αρχών. Το κάνουν επειδή γνωρίζουν ότι, σε αντίθετη περίπτωση, το κόστος θα είναι μεγαλύτερο στη Γαλλική Κοινή Γνώμη, το κάνουν επειδή έχει αναδειχθεί το αποκρουστικό πρόσωπο του Λεπενισμού. Και χρειάστηκε γι' αυτό σχεδόν μιά δεκαετία συστηματικής αντιρατσιστικής δράσης κινήσεων της Αριστεράς, συνδικάτων και μεταναστευτικών οργανώσεων.

Είμαστε σε θέση να ορίσουμε ανάλογους στόχους και στη χώρα μας. Μπορούμε και πρέπει, ας πούμε, να επιβάλουμε την απαγόρευση λειτουργίας της "Χρυσής Αυγής" βάσει του Συντάγματος και των διεθνών αντιρατσιστικών συμβάσεων, που δεσμεύουν τη χώρα μας. Ο φασισμός στην Ελλάδα είναι ακόμη μιά εγκληματική συμμορία, διασυνδεδεμένη βέβαια με αστυνομικούς και παρακρατικούς μηχανισμούς αλλά χωρίς σοβαρά λαϊκά ερείσματα. Ας μην του επιτρέψουμε ν' αποκτήσει.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

από τον Φιλήμονα Καραμήτσο

Τέλος εποχής για το Περίπτερο εν μέσω καύσωνος και παγκοσμίου ποδοσφαίρου. Με τη ζέση να λιώνει αντιστάσεις και αναστολές και τη μπάλα να δοκιμάζεται από τα μικρόφωνα των πληκτικών και αδαών τηλεσχολιαστών της ΕΡΤ αλλά να θριαμβεύει εντός του γηπέδου. Το παιχνίδι είναι ακόμα ανοιχτό και ουδείς δικαιούται να προεξοφλεί το αποτέλεσμα.

Αναδρομή

Τι μας έμεινε από μία χρονιά συνεχούς ανάγνωσης του τοπικού τύπου; Όχι και πολλά πράγματα. Μας έλειψε η γνώμη, η γνώμη που στηρίζεται στη γνώση, στην αισθητική, στην ανιδιοτέλεια. Σε γενικές γραμμές ο τοπικός τύπος πάσχει από αδυναμία να κατανοήσει τον κόσμο, να συλλάβει τα ίχνη των καιρών που έρχονται, να φέρει στο προσκήνιο όσα καλύπτει το σκοτάδι.

Τι απασχόλησε τα πρωτοσέλιδα όλων αυτών τον καιρό; Η Εγνατία που δεν φαίνεται να τελειώνει ούτε τον επόμενο αιώνα, ο Δήμαρχος και η λειψή πολιτική του, οι Αλβανοί, τα ενδοκομματικά του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ. Αυτά διαβάσαμε πάνω-κάτω κάθε μέρα, σε σημείο που σκεφτόμαστε πως αν δεν υπήρχαν θα έμοιαζε δύσκολο να βγουν τα φύλλα.

Η παλιά πολιτική

Έχουμε την υποψία ότι τουλάχιστον οι δύο μεγαλύτερες και ιστορικότερες εφημερίδες της πόλης (Η.Α. και Π.Λ.) ήταν καλύτερες πριν από δέκα χρόνια. Ίσως γιατί τότε μπορούσαν ακόμα να ερμηνεύουν την κοινωνία και την πολιτική με κάποια κριτήρια ευρέως αποδεκτά. Ήταν ακόμα σύγχρονες της εποχής τους. Σήμερα, όμως όλα

η εσωτερική διαμάχη στο τοπικό ΠΑΣΟΚ με την αριστερά και την κοινωνία και γιατί γέμισαν τα τοπικά φύλλα με τις δηλώσεις και τις κόντρα δηλώσεις γνωστών και άγνωστων κομματάρχων; Χαρακτηριστικό το πρωτοσέλιδο των **Πρωϊνών Νέων**, μίας δηλωμένα δεξιάς εφημερίδας με απροκάλυπτες εθνικιστικές θέσεις.

Αυτή η αβάντα στον βουλευτή δεν ερμηνεύεται με κάποια ύποπτη διασύνδεση, κάθε άλλο. Απλώς ανάγεται το ελάχιστον, η κομματική διαμάχη, σε μέγιστο, σε κοινωνικό ζήτημα δηλαδή, γιατί έτσι συνηθίζεται. Είναι φανερό ότι το παιχνίδι το ελέγχει η εξουσία, αυτή ορίζει τι είναι πολιτική, και τι είναι δίκιο και σωστό και οι εφημερίδες ακολουθούν, διαφωνώντας ή συμφωνώντας δεν έχει σημασία. Δεν αφορά μόνο τις τοπικές εφημερίδες αλλά και τις αθηναϊκές. Και εκεί ως πολιτική παρουσιάζονται μόνο όσα συμβαίνουν εντός των κομματικών γραφείων κι επειδή τα τελευταία δύο χρόνια μόνο στο ΠΑΣΟΚ συγκρούονται για την πολιτική (στη ΝΔ απλώς ...παντρεύονται) καταλήγουμε στο σημείο να διαβάζουμε μόνο για το ΠΑΣΟΚ, πάει να πει να διαβάζουμε για το ύφος και τους μηχανισμούς της εξουσίας. Εγκλωβισμένος στην ατραπό της εξουσίας συνεπώς ο τύπος, γι' αυτό και αυτή τον περιγελά και τον εκβιάζει με τα χρήματα της κρατικής διαφήμισης που δίνονται με το σταγονόμετρο. Κι όμως, αν αποφάσιζαν οι τοπικές εφημερίδες να μην ξαναπάνε σε ανούσιες συνεντεύξεις τύπου, να μην ξαναδημοσιεύσουν υποκριτικές και ψευδείς δηλώσεις πολιτικών και να αγνοήσουν τις υποτιθέμενες συνταρακτικές συγκρούσεις των νομαρχιακών επιτροπών, τότε τα κέρδη θα ήταν απρόσμενα πολλά.

Η αληθινή πολιτική

Κι όταν, όμως, η πολιτική δεν αφορά τις κυρίαρχες επιλογές της εξουσίας, αλλά αποτελεί την έκφραση πολλαπλών ταξικών και κοινωνικών αναγκών, τότε πώς συμπεριφέρεται ο τοπικός τύπος; Το ίδιο με πριν. Συνεχίζει να μένει εγκλωβισμένος στο παρελθόν, χωρίς να μπορεί να κατανοήσει πού βρίσκεται η αλήθεια και το δίκαιο. Βλέπετε, ο "σοσιαλισμός" του '81 σήμερα έχει μετατραπεί σε σκληρό θάτσερισμό, και η κοινωνία των πολιτών έχει γίνει αγοραία συνάθροιση χρηματιστών. Τι βλέπει, ας πούμε, ο προοδευτι-

ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ
ΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Ο Αργύρης τους... δηλητηρίασε χωρίς... να δαγκώσει και "έδειξε" τον ΠΑΣΟΚικό βόρβορο...
ΕΙΧΕ ΟΠΛΑ

Πρωϊνά Νέα, 1-7-98

μοιάζουν διαφορετικά. Παράδειγμα, ο ντόπιος σοσιαλισμός. Πού είναι τα όριά του και ποιο το περιεχόμενό του; Τι σχέση έχει, με την ευκαιρία,

κός **Ηπειρωτικός Αγώνας** στις κινητοποιήσεις των αδιόριστων εκπαιδευτικών; Μα μόνο την αποτυχία μερικών μικρών ομάδων αριστεριστών

Ηπειρωτικός Αγών, 13-6-98

να ακυρώσουν το διαγωνισμό. Μάλιστα χρησιμοποιεί τα ίδια επιχειρήματα που χρησιμοποιούσαν ο **Μητσοτάκης** και ο **Κοντογιαννόπουλος** όταν χιλιάδες παιδιών ακύρωναν τις δικές τους μεταρρυθμίσεις (όμοιες με τις σημερινές, σε πολλά σημεία).

Την ίδια μέρα με το πρωτοσέλιδο (13/6) η **Τσιμπίδα** σημειώνει: "Ο βουλευτής του ΚΚΕ κ. **Τασιούλας**, δεν έλειψε καθόλου από το πλευρό των διαδηλωτών... Ο **Περισσός** έχει "επενδύσει" πολλά σ' αυτές τις κινητοποιήσεις." Όλη η παλιά νοοτροπία στο μεγαλείο της, με την κάθε πολιτική πράξη αναγκαστικά να εκχωρείται σε κάποιο κόμμα κι όχι να εκφράζει πραγματικές ανάγκες. Κι όχι μόνο αυτό. Όπως "αποκαλύπτει" ο διευθυντής της εφημερίδας στις 16 Ιουνίου: "Τα επεισόδια στα Γιάννενα θα είχαν αποφευχθεί, αν δεν έρχονταν οι Κερκυραίοι αριστεριστές και μικρή ομάδα αδιόριστων καθώς και των αστυνομικών των ΜΑΤ από την Κέρκυρα. Τα επεισόδια προκλήθηκαν από αυτούς, γιατί αστυνομικοί και διαδηλωτές από την Κέρκυρα, ήλθαν εδώ να λύσουν παλιές τους διαφορές". Δηλαδή εκτός από δάκτυλο του κ. **Τασιούλα** έχουμε και προσωπικές διαφορές που λύνονται με τη βία. Έτσι πορεύεται η δεοντολογία και η πολιτική ανάλυση γι' αυτό και συγκρούεται μονίμως με την πραγματικότητα.

Βία

Και η βία, τι άγρια και φρικιαστική που είναι. Και μάλιστα ίδια είναι και αυτή των αναρχικών με τις μολότωφ, κι αυτή των ηλιθίων που δείχναν τον πρόεδρο της ΟΛΜΕ κι αυτή των Ναζιστών εναντίον του νεαρού συνδικαλιστή (βλ. χαρακτηριστικά **Πρωϊνός Λόγος** 24/6 στη στήλη του **Γι-Πας**). Θα μου πείτε κάπως έτσι παρουσίαζε και βλόκληρη η **Ελευθεροτυπία** το θέμα. Ναι, αλλά η **Ελευθεροτυπία** έχει και τη θέληση και τους συστάκτες σαν τα παιδιά του **Ιού** να αναλάβουν τη μελέυκανση του εγκληματικού ρόλου της **Χρυσής Αυγής**. Ο τοπικός τύπος που δεν ερευνά

αλλά και δεν τολμά να συγκρουστεί με τη νέα πραγματικότητα τι μένει να κάνει πέρα από το να αναμασά κοινοτοπίες;

Πάλι καλά που ο **Ηπειρωτικός Αγώνας** και ο **Γιώργος Κυρούσης**, προς τιμή τους, αναδημοσιεύουν τις απόψεις που ακούστηκαν στο πρόσφατο δημοσιογραφικό συνέδριο της Σαμοθράκης (30/6). Τουλάχιστον διάβασαν και οι Γιαννιώτες πώς δεν είναι όλοι οι δημοσιογράφοι ψοφοδεείς υποστηρικτές του Αρχιεπισκόπου και του Αβραμόπουλου (δύο κατ' εξοχήν ρατσιστών που φροντίζουν όμως να καλύψουν την πραγματική τους φύση).

Τοπικισμοί

Όλο και πιο συχνά συναντάμε στην τοπική αρθρογραφία τον όρο "αθηνοκεντρικό κράτος" (βλ. και **Πρωϊνός Λόγος** 26/6). Ένας όρος που διαθλαστικά παραπέμπει στην υπαρκτή περιθωριοποίηση της ελληνικής επαρχίας από το Κράτος, στην πραγματικότητα όμως χρησιμοποιείται ιστορικά μόνο από αυτούς που θέλουν να εκμεταλλευτούν τη δυσαρέσκεια του κόσμου προς όφελός τους (η Βουλή είναι γεμάτη από επαρχιώτες κατηγορούς του "κράτους των Αθηνών").

Είναι μάλιστα ενδιαφέρουσα και μία ομοιότητα. Στη **Θεσσαλονίκη** το 1992 γινόταν έντονα λόγος για τον "αθηνοκεντρισμό" που γρήγορα συνδυάστηκε και με την απαίτηση να γίνει η πόλη **Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης** αντί του Ναυπλίου. Κάτι ανάλογο συμβαίνει τελευταία και στην Ήπειρο. Θυμίζουμε όμως ότι το μόνο κράτος που αναδείχτηκε στη Θεσσαλονίκη ήταν αυτό των εργολάβων, ίδιο και στην Αθήνα και στην επαρχία. Δεν βλέπουμε το λόγο να γίνει κάτι τέτοιο κι εδώ.

Γεια σου Έλληνα.

Απόσπασμα του χαιρετισμού του κ. **Δ. Σιώζου** στα εγκαίνια της έκθεσής του με έργα λαϊκής ξυλόγλυπτικής (Η.Α. 3/7):

"Στην εποχή μας, δυστυχώς, η τέχνη, η παιδεία μας και πάντοτε το ελληνικό υφίσταται άγριο εξοβελισμό από τον άγριο και καταλυτικό ξενικόν "πολιτιστικόν ιμπεριαλισμόν", που ασκείται στην "προοδευτικώς οπισθοδρομούσα" χώρα μας. Και είναι αυτός ο ιμπεριαλισμός εισαγόμενος. Οι δικές μας ταπεινές ξυλόγλυπτικές επιδόσεις εκφράζουν τις παραδοσιακές αισθητικές προτιμήσεις του λαού μας και αναφέρονται σε ύπατες του ελληνισμού μορφές. Κάνουμε λοιπόν με το έργο μας "εθνική αντίσταση" κατά της ξενικής υποκοιλτοσύρας που έχει κατακλύσει αυτή τη δεινόπληκτη χώρα". Χρειάζονται σχόλια;

Γνώμη

από τον Άρη Λιάβα

Φιλίες...

οι εγκάρδιες σχέσεις ενός Αντιδημάρχου με τον συντηρητικό Τύπο της πόλης

Οι ανεξήγητα καλές σχέσεις που διατηρεί ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ **Βαγγέλης Αργύρης** με δεξιά εφημερίδα της πόλης, για την οποία διαβάσατε στο **Περίπτερο** δεν είναι η μόνη ιδιαίτερη σχέση κάποιου ντόπιου πολιτικού με τον Τύπο. Εξίσου εντυπωσιακές είναι οι σχέσεις του Αντιδημάρχου Ιωαννινών, **Αλέξανδρου Φαρμάκη** με τις μικρότερες συντηρητικές ημερησίες των Ιωαννίνων και ο

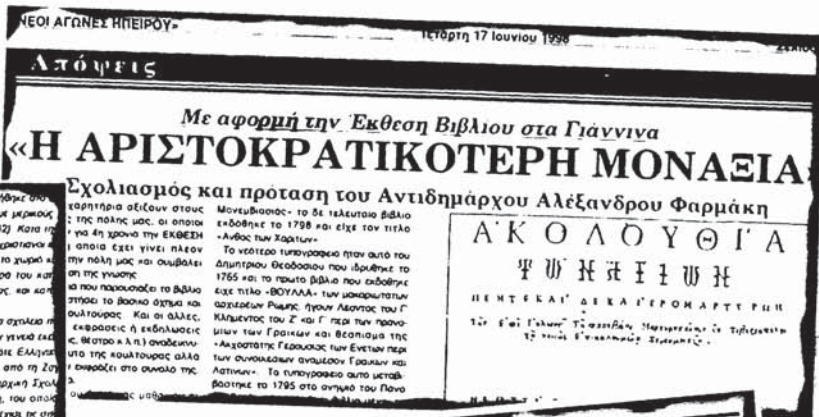
δύο τους είναι αντιστρόφως ανάλογο των πτυχίων που με κάθε ευκαιρία διατυμπανίζει ότι κατέχει...

Μόνο μέσα στον Ιούνιο, εντόπισα 3 άρθρα του Αντιδημάρχου στις εφημερίδες *Ελευθερία*, *Νέοι Αγώνες*, *Ήπειρος*. Τουλάχιστον οι δύο πρώτες κινούνται ανοιχτά στον δεξιό

Ο Ρήγας γεννήθηκε στην πόλη (σύμφωνα με μερισμούς μεταξύ 1760-1762) και η οικογένειά του μετακόνησε στην πόλη μας και το χωριό της γενέτειράς του καλούσαν Ζαγάρ Οκασαλός και κατόπιν...

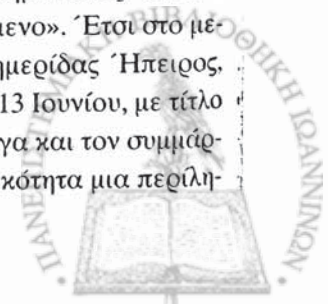

Ο Ρήγας γεννήθηκε στην πόλη (σύμφωνα με μερισμούς μεταξύ 1760-1762) και η οικογένειά του μετακόνησε στην πόλη μας και το χωριό της γενέτειράς του καλούσαν Ζαγάρ Οκασαλός και κατόπιν...

τρόπος που αυτές τον αντιμετωπίζουν: Ενώ ασκούν πάντα αυστηρή κριτική στην Δημοτική Αρχή, ωστόσο ο κριτικός τους λόγος δεν αγγίζει ποτέ τον συγκεκριμένο Αντιδήμαρχο. Αντίθετα, φροντίζουν να τον διατηρούν στο προσκήνιο με δηλώσεις και ανακοινώσεις του επί παντός θέματος. Από την πλευρά του ο Αντιδήμαρχος τις τροφοδοτεί με ένα ποταμό άρθρων, που το επίπε-

χώρο και είναι αντιπολιτευτικές στην Δημοτική Αρχή. Και τα τρία άρθρα κινούνται στην λογική «πιο σημαντικός είναι ο αρθρογράφος από το περιεχόμενο». Έτσι στο μεγάλο δισελίδιο άρθρο της Εφημερίδας *Ήπειρος*, που δημοσιεύεται το Σάββατο 13 Ιουνίου, με τίτλο «Η σέρβικη πλευρά για τον Ρήγα και τον συμμάχό του» είναι στην πραγματικότητα μια περιλή-

ψη μετάφρασης ενός κεφαλαίου σέρβικου βιβλίου για τον Ρήγα! Όπως αντιλαμβανόμαστε την μετάφραση έχει κάνει ο ίδιος ο Αντιδήμαρχος, προσθέτοντας μια μικρή εισαγωγή. Η λαθροχειρία εδώ έγκειται στην φαρδιά πλατιά υπογραφή του άρθρου: «Του Αλέξανδρου Φαρμάκη, Αντιδημάρχου Ιωαννίνων». Όπως βλέπετε, ο μεταφραστής είναι πιο σημαντικός από τον πραγματικό συγγραφέα, που μόνο στο τέλος της εισαγωγής αναφέρεται ότι είναι ο **Στάνισλαβ Νικολάγιεβιτς**. Ενδιαφέρον έχει και η εικονογράφηση του άρθρου: Τρεις τουριστικές φωτογραφίες του Αντιδημάρχου από πρόσφατο ταξίδι του στο Βελιγράδι, με αντίστοιχες λεζάντες: «Μπροστά στο άγαλμα του Ρήγα, πάνω στο κάστρο Καλεμέγκαν» κλπ.

Πιο εντυπωσιακό είναι το επόμενο άρθρο, που δημοσιεύτηκε στους Νέους Αγώνες την Τετάρτη 17 Ιουνίου με τίτλο «Η αριστοκρατικότερη μοναξιά» και αφορά την έκθεση βιβλίου που πρόσφατα έγινε στην κεντρική πλατεία. Στο άρθρο, ανάμεσα σε βαρετές επαναλήψεις επιπέδου δημοτικού «Το βιβλίο που όπως μας μάθαιναν οι δάσκαλοί μας αποτελεί τον πιο πιστό, αχώριστο και αναπνικατάστατο φίλο μας», ο Αντιδήμαρχος ξεδιπλώνει την άποψή του για τον πολιτισμό και τους «νεοέλληνες»: Η περιφρόνηση προς το βιβλίο κατά τον αρθρογράφο συνοδεύεται από την λατρεία των ξενόφερτων πολιτισμικών αγαθών, ενώ η «υψηλή θέση που κατέχει ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός φαίνεται να μην κατανοείται στο εσωτερικό της χώρας από τους νεοέλληνες». Τραγικό αποτέλεσμα: «Όταν πολλοί επιστήμονες και ερευνητές έχουν ως σημείο αναφοράς τους προγόνους μας, σχεδόν σε κάθε τους έρευνα, εμείς αρκούμαστε στα θεάματα και στα επιφανειακά πολιτισμικά αγαθά, που είναι εφήμερα» (sic!). Ιδού λοιπόν η πηγή της κακοδαιμονίας των ελλήνων: Αντί να μελετούν τα βράδια Θουκυδίδη και την εκστρατεία των Ελλήνων στη Σικελία, πάνε κανένα σινεμαδάκι. Πώς να προοδεύσει μετά ο λαός μας; Εντω μεταξύ ο Αντιδήμαρχος αποφεύγει να σημειώσει ότι οι ξένοι συγγραφείς κυριαρχούν ποιοτικά και ποσοτικά στις εκδόσεις νέων τίτλων βιβλίων κάθε χρόνο. Στην πλειοψηφία τους δηλαδή τα βιβλία είναι και αυτά.. «ξενόφερτα»!

«Πνευματικές Τροφές»!!

Εξίσου αποκαλυπτικές της σκέψης του κ. Αντιδημάρχου είναι οι διαπιστώσεις στο τρίτο του άρθρο, στην Ελευθερία της Τετάρτης 10 Ιουνίου, με τίτλο «Περί τεχνών και πνεύματος ο λόγος». Εκεί ο Αντιδήμαρχος επανέρχεται σε μια έρευνα που φαίνεται να του έχει κάνει φοβερή εντύπωση, αφού κατά καιρούς την ξαναζεσταίνει και χρησιμοποιεί στην αρθρογραφία του. Σε αυτήν, 5,000 Ευρωπαίοι ερωτώμενοι, είχαν κατατάξει (το 1989) την Ελλάδα τρίτη από πλευράς πολιτιστικού ενδιαφέροντος μετά από την Γαλλία και την Ιταλία. Αυτή η έρευνα, με την μορφή δημοσκόπησης, και η κατάκτηση του... χάλκινου μεταλλίου, αρκεί στον Αντιδήμαρχο για να επαναλάβει βαρύγδουπες διαπιστώσεις και ανυπόφορες κοινοτοπίες όπως «Η Διεθνής Πνευματική Λάμψη του Ελληνικού Πνεύματος μπορεί να ενισχυθεί...» (sic!) ή «Η Ελλάδα είναι βέβαιο και αποδεδειγμένο ότι έδωσε πνευματική τροφή σε όλο τον κόσμο αλλά και σήμερα πολλοί λαοί αναζητούν... πνευματικές τροφές (έλεος!) στην σημερινή Ελλάδα». Απόδειξη της μεγάλης απήχησης του ελληνικού πνεύματος κατά τον αρθρογράφο είναι ο χρυσός φοίνικας που απέσπασε στις Κάνες ο σκηνοθέτης **Θεόδωρος Αγγελόπουλος** ο οποίος με την επιτυχία του αυτή οφείλει να ξυπνήσει μέσα μας «όχι μόνο την υπερηφάνεια του ελληνικού πνεύματος αλλά και τις δυνατότητες των νεοελλήνων που διηγούνται μπροστά μας και έχουν διεθνείς διαστάσεις». Τώρα ό,τι καταλάβατε εσείς, καταλάβαμε και εμείς.

Η μάλλον κάτι έχουμε καταλάβει. Ο Αντιδήμαρχος, άγνωστο με ποιο τρόπο το έχει καταφέρει (όχι πάντως με την ποιότητα των άρθρων του), αποτελεί το «χαϊδεμένο παιδί» μερίδας του Τύπου της πόλης, κυρίως του συντηρητικού. Μέσα από αυτές επιχειρεί να βρίσκεται διαρκώς στο προσκήνιο με την αρθρογραφία του και να ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους της Δημοτικής Αρχής που δεν έχουν «τις πνευματικές τροφές των αρχαίων ελλήνων»... ψωμοτύρι. Ε, αν τώρα τα άρθρα του χαρακτηρίζονται από μεγαλοστομίες, κενολογίες, βαρετά συμπεράσματα εθνικής μεγαλοπρέπειας και που και που μερικές ασυνταξίες, πειράζει;

Ο διαγωνισμός για τους καθηγητές πώς ο κυβερνητικός εκπρόσωπος έκανε το άσπρο μαύρο

«Καταγγέλλουμε και καταδικάζουμε αυτή τη μικρή ομάδα των εκπαιδευτικών, τόνισε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, η οποία με τη συνεργασία ατόμων άσχετων με την εκπαιδευτική κοινότητα, πιθανώς αναρχικής ιδεολογίας, αναπτύσσει άνομη δραστηριότητα εναντίον του κράτους δικαίου, των μαθητών που εξετάζονται και των συναδέλφων τους που δήλωσαν συμμετοχή στο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ.

Δεν τιμούν το λειτούργημά τους αυτοί οι εκπαιδευτικοί και δεν είναι δάσκαλοι των Ελλήνων συνέχισε ο εκπρόσωπος, υπογραμμίζοντας ότι η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών δεν έχει καμία σχέση με τέτοιες συμπεριφορές. Και αυτό όπως είπε, σώζει την τιμή των εκπαιδευτικών.

Σε ερώτηση αν η κυβέρνηση είναι υπερήφανη για τη χρησιμοποίηση των ΜΑΤ προκειμένου να επιβάλλει την πολιτική της, ο κ. Ρέππας ανέφερε ότι η κυβέρνηση είναι υπερήφανη γιατί έχει πλήρη πρόταση για τα προβλήματα, κάτι που ουδείς άλλος έχει».

(εφημ. «Ηπειρωτικός Αγών», Παρασκευή 12 Ιουνίου 1998, πολιτικό ρεπορτάζ, σ. 24 με κύριο τίτλο «Σε Θέση Μάχης» και υπότιτλο «Μικροσυμπλοκές, με ένα τραυματία χθες το απόγευμα έξω από το εξεταστικό κέντρο των Ιωαννίνων»).

«Αυτές εκεί εγώ τις είχα συμμαθήτριες. Εγώ κοντεύω να βγω στη σύνταξη κι αυτές είναι ακόμη αδιόριστες».

(δήλωση αστυνομικού των ΜΑΤ έξω από εξεταστικό κέντρο των Ιωαννίνων, το πρωί της 12ης Ιουνίου).

Κάποιοι όπως φαίνεται μας κοροϊδεύουν. Κάποιοι μας θεωρούν ανεγκέφαλους. Κάποιοι μας θέλουν βουβούς και υποταγμένους. Κάποιοι επιθυμούν βαθύτατα να μας επιστρέψουν στο «Ελλάς - Ελλήνων - Χριστιανών» και στους «ελληνόψυχους» στόχους του «Στόχου». Και αν ό-

λοι εκείνοι οι «άσχετοι» που συμπαραστέκονται στους εκπαιδευτικούς είναι «πιθανώς αναρχικής ιδεολογίας», τότε, ναι, είμαι ένα από τα «αναρχικά στοιχεία» που συμπαραστέκονται! Καλημέρα σας κύριε Ρέππα!

Ας επιχειρήσουμε όμως μία βαθύτερη σημειολογική ανάλυση των δηλώσεων του κ. Ρέππα, οι οποίες αντικαθρεφτίζουν όπως φαντάζομαι τις πολιτικές θέσεις της κυβέρνησης και όχι την προσωπική του στάση ζωής και ιδεολογία, ειδήλλως ο κ. Ρέππας είναι ένας μικρός-πρωχός-ατυχήσας, εν κυβερνητική θέσει δήθεν σοσιαλισμού, ... φασίστας.

«Καταγγέλλουμε και καταδικάζουμε αυτή τη μικρή ομάδα των εκπαιδευτικών». Ποια μικρή ομάδα κ. Ρέππα; Οι αριθμοί των μη συμμετεχόντων στο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, οι αριθμοί των διαδηλωτών επιβεβαιώνουν την παραπάνω δήλωση; Κακή σχέση με την αριθμητική έχετε. Λυπάμαι...

Η Τεχνική της Διάσπασης

«...Με τη συνεργία ατόμων άσχετων με την εκπαιδευτική κοινότητα, πιθανώς αναρχικής ιδεολογίας...» Εκεί φτάσαμε βέβαια. Και το συνδικαλιστικό κίνημα; Δεν προϋπέθετε πάντα κοινωνικούς, μη συντεχνιακούς στόχους; Από πότε οι οικοδόμοι δεν παλεύουν για τους καθηγητές και οι καθηγητές για τους οικοδόμους; Ελιτισμός και συντεχνιασμός στο εργατικό κίνημα; Επιτέλους, από ποιους πολιτικούς χώρους προέρχονται αυτοί που μας κυβερνούν και τι πρεσβεύουν; Ξεχάσατε τις εποχές που προχειροφτιαγμένοι ατυχείς πολιτικοί χαρακτηρισμοί από τους κάθε λογής αδαείς και φασίζοντες εξουσιάζοντες οδηγούσαν μαζικά «τους κομμουνιστάς και κομμουνιστοσυμμορίτας» στα ξερονήσια; Ή μήπως δεν προέρχονται από αυτή την πολιτική παράδοση;

«...Αναπτύσσει άνομη δραστηριότητα εναντίον του κράτους δικαίου». Έ, όχι! Πιστεύω ότι ούτε ο κ. Ρέππας πιστεύει αυτή του τη δήλωση, έχει όμως το θράσος -αυτός και το κράτος δικαίου του κ. Σημίτη- να κοινοποιεί την τραγελαφική και περιπαικτική άποψη, εμπαιζοντας,

Διάλογος κράτους - εκπαιδευτικών

προσβάλλοντας τη νοημοσύνη κάθε νου στοιχειωδώς σκεπτόμενου. Είναι το κράτος της ανεργίας, της ολιγαρχίας, των ιδιωτικοποιήσεων, των δύο μέτρων και σταθμών αντιμετώπισης των πολιτών, γίνεται κράτος δικαίου; Μήπως πρόκειται να γίνει μέσω της εκφοβιστικής, ανέμελης δήθεν προσέγγισης της ζωής που προβάλλεται κατά κόρον από τα καλά υπηρετούντα το σύστημα τηλεοπτικά κανάλια; Και ποιος «αναπτύσσει παράνομη δραστηριότητα»; Εκείνος που δεν εφησυχάζει στην πολυθρόνα του με ζωγραφισμένο στο πρόσωπό του το μειδίαμα της ευτυχίας του ηλιθίου που δημιουργεί η κ. Κορομηλά, μετά τα κατά παραγγελίαν δάκρυα του τύπου «υπάρχουν και χειρότερα» που μόλις έχει δημιουργήσει ο κ. Μικρούτσικος; Μας περιμένει δυστυχώς ένα μέλλον χειρότερο από το παρόν της Αμερικής: καλός πολίτης θα είναι μόνον ο χυδαία ηλίθιος, ο εκμαυλισμένος καταναλωτής τροφών και θεαμάτων με μπόλικες δόσεις δακρύων και σάρκας. Ξέρω, χιλιοειπωμένα πράγματα.

«...Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών δεν έχει καμιά σχέση με τέτοιου είδους συμπεριφορές... Και αυτό σώζει την τιμή των εκπαιδευτικών». Εδώ, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος «ξέχασε» δύο απλές λέξεις: η πλειοψηφία των **ήδη διορισμένων** εκπαιδευτικών, οι οποίοι δυστυχώς επανα-

παύονται στο γλυκό μούδιασμα της κατάντιας του «βολέματος» και δεν συμπαραστέκονται στους συναδέλφους τους. Έπρεπε όλοι να βρίσκονται στο δρόμο αν το μέλλον της Παιδείας στον τόπο αυτό τους ενδιαφέρει. Τα σχολεία έπρεπε να έχουν κλείσει από τους μόνιμους από καιρό. Γιατί διδασκαλία δεν είναι η αποστήθιση της διαταχθείσας από το Υπουργείο ύλης. Είναι μάθημα ζωής. Είναι το «δεν υποτάσσομαι στο άδικο». Τα παιδιά το ξέρουν καλύτερα, ευτυχώς. Δικαίως τους περιφρονούν. Τουλάχιστον, δημιουργούν ένα τέλειο αντιπρότυπο.

ΥΓ. Μερικές μέρες μετά, οι φασίστες της Χρυσής Αυγής, ενθαρρυνμένοι από το κράτος των ΜΑΤ που είχε εγκατασταθεί έξω από τα σχολεία, επιτέθηκαν και χτύπησαν τον φοιτητή Κουσουρή και μερικούς συνάδελφους του. Από την δολοφονική επίθεση ο φοιτητής σώθηκε ως εκ θαύματος. Η αστυνομία, αφού έκανε ό,τι μπορούσε για να εξαφανιστεί από το σημείο της συμπλοκής, αδυνατεί δύο βδομάδες τώρα να συλλάβει τους δράστες. Αλλά ποια αστυνομία θα τους συλλάβει; Αυτή που γλεντάει με το «πουλί» και τα χοντροτράγουδα; Να 'ναι καλά το κράτος δικαίου σας κ. Ρέππα!

Αξιολόγηση και ιδεολογία

Μία συνέντευξη με τον Μπάμπη Νούτσο,
καθηγητή Παιδαγωγικής στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Ο κ Μπάμπης Νούτσος είναι ένας από τους σημαντικότερους μελετητές της ιστορίας της εκπαίδευσης σήμερα στη χώρα μας και σίγουρα είναι κι ένας από τους καταλληλότερους για να μας μιλήσει για τα πρόσφατα γεγονότα που απασχόλησαν τον κόσμο της εκπαίδευσης κι όχι μόνο. Τον συναντήσαμε στο γραφείο του στο Πανεπιστήμιο.

Μικρόπολις: Πώς κρίνετε το νόμο για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών; Είναι τελικά αξιολόγηση ή επιλογή αυτό που έγινε με το διαγωνισμό;

Μπάμπης Νούτσος: Κάθε εξέταση έχει μία πραγματική παιδαγωγική, κοινωνική και πολιτική λειτουργία η οποία δεν συμπίπτει πάντοτε με την ιδεολογία με την οποία προβάλλεται η φανταστική ή πραγματική πολλές φορές λειτουργία της. Αυτή τη στιγμή η κυβέρνηση θέλει ουσιαστικά να νομιμοποιηθεί στη συνείδηση της κοινής γνώμης επειδή δεν έχει χρήματα να διορίσει όσους εκπαιδευτικούς θα έπρεπε. Γενικότερα, δεν θέλει να ξοδέψει για το σχολείο πέρα από αυτά που σηκώνουν τα βάρη του προϋπολογισμού τον οποίο βέβαια μόνη της συνέταξε.. Για να νομιμοποιήσει αυτό το πράγμα και να μεταθέσει στους ώμους των ίδιων των εκπαιδευτικών αυτή τη διαδικασία, ψήφισε ένα νόμο που περιέχει μεταξύ άλλων και τη λεγόμενη αξιολόγηση των εκπαιδευτικών για την πρόσληψή τους. Η ουσία είναι η εξής: δεν πρόκειται για αξιολόγηση, γιατί δεν είναι δυνατόν με μία και μόνο εξέταση να αξιολογήσεις κάποιον ο οποίος αξιολογήθηκε στο Πανεπιστήμιο για οχτώ εξάμηνα και φυσικά δεν τον αξιολογείς παιδαγωγικά ως δάσκαλο διότι δεν υπάρχει τέτοιου είδους παιδαγωγική αξιολόγηση. Για να γίνει κάποιος δάσκαλος απαιτείται χρόνος και ιδιαίτερη κατάρτιση. Αυτή τη στιγμή ακόμα και τα λεγόμενα τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών, και δεν μιλάω για τα υπόλοιπα, δεν είναι τμήματα που έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την κατάρτιση εκπαιδευτικών. Δεν έχουμε δηλαδή σχολές που βγάζουν εκπαιδευτικούς για τη μέση εκπαίδευση. Η κοινωνική σχιζοφρένεια του εκπαιδευτικού μας συστήματος, που ισχύει από την ίδρυση του ελληνικού πανεπιστημίου, δείχνει

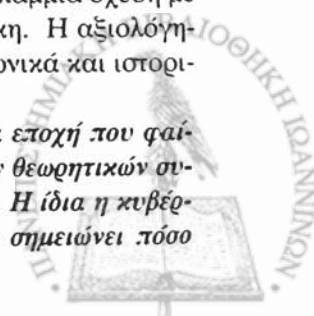
ότι ενώ υποτίθεται ότι έχουμε σχολές που καλλιεργούν την επιστήμη, αυτές ουσιαστικά βγάζουν εκπαιδευτικούς χωρίς ταυτόχρονα να έχουν εξειδικευμένο πρόγραμμα και προσωπικό γι' αυτό το σκοπό. Άρα, χωρίς η κυβέρνηση να αντιμετωπίζει το πρόβλημα της δημιουργίας καθηγητικών σχολών ή σχολών εκπαιδευτικών, έρχεται τώρα στο όνομα ενός μοναδικού διαγωνισμού να ισχυριστεί ότι θα βγάλει τον καλύτερο εκπαιδευτικό.

Πώς θα μπορούσε να γίνει μία πραγματική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών;

Για μένα προσωπικά έχει δευτερεύουσα σημασία η αξιολόγηση. Τα πρωταρχικά ερωτήματα είναι: Πρώτον, μπορούν να μάθουν οι μαθητές εκείνοι που κοινωνικά "μειονεκτούν"; Δεύτερον, μπορούν να μάθουν όλοι οι μαθητές; και τρίτον τι να μάθουν αυτοί οι μαθητές και αναφέρομαι στο περιεχόμενο της γνώσης το οποίο αποτελεί και το ουσιαστικό θέμα της εκπαίδευσης.

Από 'κει και πέρα τίθεται πλέον το ζήτημα της αξιολόγησης. Να αξιολογηθεί όμως τί: Ο δάσκαλος; Ο δάσκαλος ο οποίος, ρωτάω εγώ, έχει συνείδηση του αναπαραγωγικού ρόλου του σχολείου; Και κατ' επέκταση, τι πράττει για να μειώσει τον κοινωνικό ρόλο του σχολείου; Ένας αριστέρος διανοούμενος, λοιπόν, ή η αριστερά αν θέλετε, θα μπορούσε να πει ότι καλός δάσκαλος είναι εκείνος που, κόντρα στις επίσημες προδιαγραφές του υπουργείου, βοηθάει τα παιδιά εκείνα που δεν μπορούν λόγω της κοινωνικής ή οικογενειακής τους κατάστασης να μάθουν και προσφέρει τέτοιες γνώσεις εκτός του αναλυτικού προγράμματος, έτσι ώστε να αναπροσανατολίζει ιδεολογικά, όσο μπορεί μέσα στην τάξη, την κυρίαρχη λειτουργία του σχολείου. Αυτή η αξιολόγηση που φαντάζομαι εγώ δεν έχει καμία σχέση με την αξιολόγηση του κ. Κασσωτάκη. Η αξιολόγηση είναι κι αυτή μία έννοια κοινωνικά και ιστορικά καθορισμένη.

Οι αλλαγές αυτές έρχονται σε μία εποχή που φαίνεται να έχει μειωθεί η ένταση των θεωρητικών συγκρούσεων γύρω από την παιδεία. Η ίδια η κυβέρνηση δεν παραλείπει μάλιστα να σημειώνει πόσο

ουδέτερες και "εθνικές" είναι οι επιλογές της.

Ας μην ξεχνάμε ότι από το '89 και μετά με την ήττα του λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού έχουμε και την υποχώρηση γενικότερα του σοσιαλισμού και της αριστεράς γεγονός που έχει φέρει σε δεύτερη μοίρα και την ιδεολογική συζήτηση για την εκπαίδευση. Επιπρόσθετα, τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία δίνονται αφειδώς στα πανεπιστήμια έχουν μετατοπίσει τον ιδεολογικό προβληματισμό και τη σύγκρουση στην προσπάθεια για το ποιος θα κερδίσει περισσότερα από αυτά και ένα τμήμα των δια-

νοουμένων που παραδοσιακά ασχολιόταν με τα εκπαιδευτικά θέματα έχει στομώσει. Ανάλογα, το συνδικαλιστικό κίνημα των εκπαιδευτικών βρίσκεται σε φανερή υποχώρηση και περιορίζεται σε καθαρά εργασιακά προβλήματα πλέον εκτός από μεμονωμένες φωνές, ορισμένα περιοδικά και μικρές ομάδες που συνεχίζουν τις ιδεολογικές αναζητήσεις του κλάδου. Η ΟΛΜΕ και η Διδασκαλική Ομοσπονδία κάνουν βέβαια κατά καιρούς συνέδρια τα οποία όμως δεν έχουν καμμία απήχηση πάνω στη συνδιακαλιστική πρακτική και δεν χρησιμεύουν σαν εργαλεία ανάλυσης της δράσης. Φαίνεται συνεπώς ότι δεν υπάρχουν εκείνες οι δυνάμεις που θα ξαναθέσουν τα ερωτήματα που μας απασχολούσαν μετά την πτώση της δικτατορίας όπως: τί είναι το σχολείο, ποια είναι η ιδεολογία του και ποια η σχέση του με την κοινωνία. Όλα αυτά τα ερωτήματα έχουν έρθει σε δεύτερη μοίρα.

Τώρα προβάλλεται η αντίληψη μίας παραλλαγής του εκσυγχρονισμού η οποία λέει ότι το πρόβλημα είναι η ποιότητα. Ο κεντρικός ιδεολογικός λόγος της εξουσίας αυτή τη στιγμή συγκεντρώνεται και συμπυκνώνεται στην έννοια του καλύτερου, της ποιότητας. Σε αυτό το σημείο δεν υπάρχει διαφορά ανάμεσα στο λόγο των Βρυξελλών και στο λόγο της τωρινής ή της προηγούμενης πολιτικής εξουσίας. Όλα συμπυκνώνονται στη μαγική φράση "να κάνουμε καλύτερους δασκάλους και πιο αποτελεσματικό εκπαιδευτικό σύστημα". Η έννοια της ποιότητας είναι κεντρική. Χωρίς όμως να γίνεται αναφορά στην κοινωνική διάσταση αυτής της ποιότητας η έννοια παραπέμπει μόνο σε έναν τεχνοκρατικό φορμαλισμό και η εκπαίδευση αντιμετωπίζεται με καθαρά τεχνοκρατικά κριτήρια. Στόχος είναι να φτιάξουν μέσα στα πλαίσια της πράσινης βίβλου, γιατί αυτό είναι το γενικότερο

Πρωτότυπη αξιολόγηση εκπαιδευτικών από το κράτος. Οι εκπαιδευτικοί έχουν παραδώσει τα γραπτά τους και οι αστυνομικοί τα διορθώνουν

πεδίο αναδιοργάνωσης, ένα είδος πλαισίου άσκησης των διδακτικών και παιδαγωγικών υποχρεώσεων των εκπαιδευτικών και παράλληλα να βάλουν στην άκρη το συνδικαλιστικό κίνημα ώστε να μην υπάρχουν εμπόδια στην εφαρμογή των προγραμμάτων τους.

Κρίνετε ότι οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις της κυβέρνησης είναι περισσότερο μία μεταφορά μοντέλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή έχουν άμεση σχέση και με τις επιλογές της εγχώριας αστικής τάξης.

Συμβαίνουν και τα δύο παράλληλα. Η Ελλάδα είναι αναγκασμένη να παρακολουθεί φορμαλιστικά όσα ψηφίζονται και υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράδειγμα, ο διαχωρισμός γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης παλαιότερα ή η νέα αντίληψη περί του ενιαίου λυκείου που είναι μία πρόσφατη επιλογή πολλών ευρωπαϊκών χωρών, γιατί και εκεί αλλάζουν κάθε τόσο τα πράγματα. Το πρόβλημα και για την κυβέρνηση και για την κοινωνία είναι πόσο ουσιαστικές είναι αυτές οι αλλαγές κι όχι αν και κατά πόσο ακολουθούν τα σύγχρονα ευρωπαϊκά ρεύματα. Η επέκταση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και στο γυμνάσιο δεν ήταν απλώς ένα τεχνοκρατικό αίτημα αλλά μία πραγματική κοινωνική ανάγκη από τη στιγμή που έφτανε να τελειώνει το δημοτικό το 95-98% των μαθητών. Στο ερώτημα όμως αν αυτή η επέκταση είχε τελικά ουσιαστικό περιεχόμενο, η απάντηση είναι όχι. Θυμίζω για παράδειγμα, ότι το μάθημα των αρχαίων ελληνικών από μετάφραση στο γυμνάσιο δεν αποτέλεσε αντικείμενο επεξεργασίας παρόλο που ήταν μια νέα προοπτική στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης το '80. Ακόμα κι αυτός ο χαρακτήρας της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης δεν είναι ενιαίος αφού τα προγράμματα δημοτικού και γυμνασίου δεν είναι ενιαία και συχνά αλληλοκαλύπτονται τα γνωστικά αντικείμενα. Πόσα χρόνια

πέρασαν από το 1980 χωρίς καμιά πρόοδο σ' αυτό το θέμα;

Πώς προσαρμόζεται η κλασική προσέγγιση της αριστεράς για το σχολείο ως κυρίαρχο μηχανισμό αναπαραγωγής των κοινωνικών σχέσεων, με τις ρυθμίσεις του νέου νόμου.

Αυτή η προσέγγιση παραμένει βέβαια σε ισχύ μόνο που τώρα οι βαθμίδες στις οποίες γίνεται κυρίως η αναπαραγωγή μετατίθενται όλο και προς τα πάνω. Επειδή υπάρχει η δέσμευση της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, η παλιά λογική του πρόωρου αποκλεισμού μαθητών από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου ανατέμνεται τώρα για το λύκειο. Το προοδευτικό θεωρητικά αίτημα επέκτασης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης σε 10 ή και 12 χρόνια πρακτικά σημαίνει ότι μεταφέρεται στο ενιαίο λύκειο η αναπαραγωγική διαδικασία του σχολείου που ξεκινούσε παλαιότερα από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού.

Από 'κεί και πέρα ένα δεύτερο στάδιο επιλογής, κοψίματος, είναι πλέον η ίδια η αγορά εργασίας μετά το πανεπιστήμιο, όπως γίνεται φανερό και με τον διαγωνισμό των εκπαιδευτικών.

Αυτά είναι τα δύο νέα στοιχεία που αφορούν τον αναπαραγωγικό ρόλο του σχολείου. Και αναφέρομαι μόνο στο φανερό ρόλο γιατί υπάρχει και ο άδηλος τρόπος αναπαραγωγής των κοινωνικών σχέσεων και των φορέων των κοινωνικών δυνάμεων, ο οποίος συνεχίζει να γίνεται καθ' όλη τη διάρκεια της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Οι αλλαγές αυτές επιφέρουν και υποβάθμιση των πρώτων βαθμίδων εκπαίδευσης;

Πρακτικά, έχουμε σαφέστατη υποβάθμιση επί της ουσίας. Έτσι παρουσιάζονται φαινόμενα να τελιώνει το παιδί το δημοτικό σχολείο και να μην ξέρει να διαβάζει.

Μέσα από την οπτική και τις δυνατότητες του κράτους υπάρχουν λύσεις για τέτοια φαινόμενα σήμερα;

Λύση θα ήταν η ουσιαστική ενίσχυση της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης αλλά αυτό απλώς δεν τους ενδιαφέρει. Σύμφωνα με τη λογική τους είναι προτιμότερο ο απόφοιτος της βασικής εκπαίδευσης να ξέρει δύο πράγματα κι όχι δέκα γιατί γνωρίζουν ότι δεν προκειται να χρησιμοποιηθεί ποτέ στην εξειδικευμένη αγορά εργασίας που ετοιμάζουν. Αντίθετα, θα χρησιμοποιηθεί αυτός που έχει τελειώσει διδακτορικές σπουδές ή έρχεται από το εξωτερικό.

Αντί να κοπείς, σύμφωνα μ' αυτήν τη λογική, στις

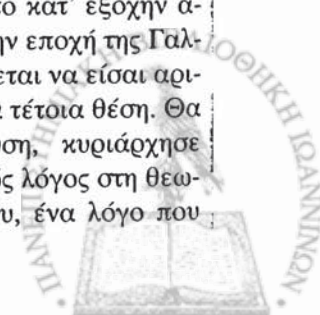
πρώτες τάξεις του Δημοτικού χωρίς γνώσεις είναι προτιμότερο να φτάσεις με πέντε γνώσεις στο τέλος του γυμνασίου. Αυτές όμως οι γνώσεις δεν αντιστοιχούν στις σημερινές ανάγκες της καπιταλιστικής οργάνωσης. Όπως έλεγε και ο Γληνός από την εποχή του Μεσοπολέμου ακόμα, οι απόφοιτοι αυτοί είναι προσοντούχοι αγράμματοι.

Δεν αποτελεί πρόβλημα για την κυβέρνηση σ' ένα συμβολικό έστω επίπεδο ότι καλλιεργεί την ιδέα του κοινωνικού κράτους ενώ πρακτικά υιοθετεί άκρως αντίθετες επιλογές;

Καθόλου. Ίσως σε επίπεδο ιδεολογίας, να φαίνεται κάποια αντίφαση, στην πραγματικότητα όμως υλοποιούν ήδη την πολιτική τους. Άλλωστε δεν υπάρχει κανένα μαγικό χέρι που ελέγχει τις εξελίξεις. Γίνεται από μόνο του. Γίνεται όταν για παράδειγμα δεν δίνεις το βάρος που πρέπει στους νέους δασκάλους και την κατάρτισή τους. Ή όταν δεν βοηθάς στην ουσία τον δάσκαλο, με καλές αμοιβές και κίνητρα, να διδάξει σε υποβαθμισμένες περιοχές, των οποίων τα παιδιά πρέπει να σημειώσουμε ότι δεν μαθαίνουν όσα πρέπει, παρόλο που συμμετέχουν κι αυτά στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Αν θες να έχεις παιδιά που ξέρουν να διαβάζουν όταν τελειώνουν το δημοτικό πρέπει, το επαναλαμβάνω, να ρίξεις το βάρος στην εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση. Πράγμα που σημαίνει χρήματα, καταρτισμένο προσωπικό, καινούργια προγράμματα, διαφοροποίηση της εκπαίδευσης σε περιοχές που είναι υποβαθμισμένες οικονομικά ή πολιτισμικά, δηλαδή μία συνολική αλλαγή πολιτικής.

Μήπως τελικά μειώθηκαν οι αριστεροί διανοούμενοι και πανεπιστημιακοί που ασχολούνται σήμερα με την εκπαίδευση, από ταξική σκοπιά;

Μη νομίζετε ότι υπήρχαν στο παρελθόν πολλοί αριστεροί διανοούμενοι με αριστερές θέσεις για την εκπαίδευση. Υπήρχε βέβαια ένα διαφορετικό γενικό κλίμα αλλά αν έψαχνε κανείς καλύτερα τις θέσεις που διατυπώνονταν θα έβλεπε ότι συχνά δεν ήταν συμβατές μεταξύ τους αλλά και ότι πολλές από αυτές δεν ήταν καν αριστερές. Οι περισσότεροι τότε διανοούμενοι υπεράσπιζαν τις περιφημες "ίσες ευκαιρίες" στην εκπαίδευση, ενώ οι ίσες ευκαιρίες δεν είναι παρά το κατ' εξοχήν αστικοδημοκρατικό αίτημα από την εποχή της Γαλλικής Επανάστασης. Δεν χρειάζεται να είσαι αριστερός για να υπερασπιστείς μία τέτοια θέση. Θα έλεγα ότι μετά την μεταπολίτευση, κυριάρχησε στην αριστερά ένας μικροαστικός λόγος στη θεωρητική προσέγγιση του σχολείου, ένα λόγο που

τον οικιοποιήθηκε στη συνέχεια το ΠΑΣΟΚ και κάλυψε ένα τεράστιο τμήμα συνδικαλιστών και διανοουμένων. Δεν άλλαξαν συνεπώς τώρα οι διανοούμενοι, ούτε αλλοτριώθηκαν από τα ευρωπαϊκά προγράμματα. Το "αμάρτημα" προϋπήρχε. **Ποια στοιχεία είναι αναγκαία σήμερα για να διαμορφωθεί μια πειστική αριστερή πολιτική για την εκπαίδευση.**

Πρώτα απ' όλα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι το σχολείο αν και δεν είναι ίδιο μ' αυτό που ήταν πριν από 40 χρόνια, εξακολουθεί με τον τρόπο του να συμβάλλει στην αναπαραγωγή των κυρίαρχων κοινωνικών σχέσεων και των φορέων τους. Το δεύτερο στοιχείο είναι ότι το σχολείο πρέπει να εντάσσεται οργανικά στο πολιτικό πρόγραμμα της αριστεράς και να αποτελεί κεντρική πολιτική επιλογή. Κάτι που δεν έγινε κατά τη γνώμη μου ως τώρα.

Τρίτο στοιχείο είναι το ζήτημα των συμμαχιών και των ιδεολογικών συγκρούσεων. Χαρακτηριστικό είναι ότι μετά τη δημιουργία του ενιαίου Συνασπισμού το 1988 παρατηρούμε θεωρητική μετατόπιση του προβλήματος του σχολείου σε αστικοδημοκρατικές θέσεις οι οποίες ήταν κοινοί τόποι εδώ και δεκαετίες αλλά παρουσιάστηκαν ως καινούργιες, όπως το ζήτημα των ίσων ευκαιριών που λέγαμε παραπάνω. Το ίδιο φαινόμενο, να μεταβάλλεται δηλαδή η αντίληψη για την εκπαίδευση, το βλέπουμε κάθε φορά που η αριστερά αναλώνεται σε τακτικισμούς και συμμαχίες ανάλογα με την πολιτική συγκυρία. Συνάγεται από αυτό ότι η εκπαίδευση δεν αποτέλεσε για την αριστερά θέμα συστηματικής θεωρητικής και πολιτικής επεξεργασίας, κάτι που μας συνδέει με το δεύτερο στοιχείο που λέγαμε.

Τελευταίο είναι το γνωστό θέμα του οικονομισμού. Η ανάδειξη των προβλημάτων στις εργασιακές σχέσεις και τις αποδοχές των εκπαιδευτικών αποτελεί κεντρικό θέμα για την αριστερά, σε βαθμό όμως που να υπερκεράζει το ιδεολογικό περιεχόμενο του σχολείου. Είναι εύκολο να λες "λεφτά για την παιδεία", δεν αρκεί όμως όταν δεν έχεις αναλύσεις για το ρόλο του σχολείου, του δασκάλου, του σχολικού βιβλίου ή για τη σχέση της εκκλησίας με το σχολείο για παράδειγμα.

Η κυβέρνηση θα πετύχει τελικά τους στόχους της;
Δε γνωρίζω τι θα κάνουν οι εκπαιδευτικοί σε ένα ή δύο χρόνια, ή αν θα ξαναγίνει ο διαγωνισμός. Το σημαντικότερο είναι πώς θα αντιδράσει το συνδικαλιστικό κίνημα. Να σημειώσω εδώ ότι και στην Ευρώπη ανάλογες μεταρρυθμίσεις προκά-

λεσαν πολύ μεγαλύτερες συγκρούσεις, όπως θα θυμάστε στις περιπτώσεις της Γαλλίας ή της Γερμανίας, γεγονός που αποσιωπάται από την κυβέρνηση. Ένα δεύτερο σημείο που πρέπει να προσεχθεί είναι το ιδεολόγημα για μία υποτιθέμενη ανεξάρτητη διακομματική επιτροπή που θα δει το ζήτημα της παιδείας με προοπτική δεκαετίας. Είναι ένα αίτημα που επαναλαμβάνεται εδώ και καιρό από διαφορετικές πλευρές και θεωρεί ότι η παιδεία βρίσκεται πέρα και πάνω από την πολιτική και μόνο η καλή θέληση αρκεί για να βρεθεί ένα ελάχιστο συμφωνίας.

Το Πανεπιστήμιο πώς επηρεάζεται από αυτήν την αναταραχή στη μέση εκπαίδευση;

Υπάρχει μία λιμνάζουσα κατάσταση και το πρόβλημα γίνεται όλο και πιο μεγάλο. Τα ευρωπαϊκά προγράμματα αυτή τη στιγμή, μας βγάζουν συνεχώς έξω από την καθεαυτό εκπαιδευτική και ερευνητική λειτουργία. Πολλές φορές ένα τέτοιο πρόγραμμα γίνεται για να γίνεται, για να απορροφηθούν τα χρήματα. Το ερώτημα θα έπρεπε να είναι: εκπαιδεύουμε καλύτερα τους φοιτητές μας σήμερα με τις αλλαγές που έχουν γίνει;

Με τις τελευταίες αλλαγές ενδεχομένως να ασκηθεί πίεση στο βαθμό που πολλοί φοιτητές για παράδειγμα θα ενδιαφέρονται λιγότερο για την επιστήμη εντός του πανεπιστημίου γνωρίζοντας ότι πρόκειται να κριθούν σ' ένα άλλο διαγωνισμό έξω απ' αυτό. Ανάλογα μπορεί να αρχίσουν να σκέφτονται και πολλοί πανεπιστημιακοί. Και εδώ πρέπει να πω κάτι που δεν λέγεται και να το συνδυάσω με την κατάρτιση των εκπαιδευτικών. Ακόμα και με τις γελοίες ερωτήσεις που τέθηκαν στο διαγωνισμό μπορεί τα αποτελέσματα των γραπτών να είναι πολύ άσχημα, σε μεγάλη έκταση. Αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την πολιτική εξουσία ως επιχείρημα υπέρ της αναγκαιότητας θεσμοθέτησης του διαγωνισμού και περιθωριοποίησης του ρόλου των πανεπιστημίων. Πολύ εύκολα μπορούν να μιλήσουν για τα "χάλια των πανεπιστημίων" όπως έκαναν πρόσφατα οι εφημερίδες μετά τους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ. Το ερώτημα είναι συνεπώς σε ποια, τελικά, πανεπιστήμια αναφερόμαστε και πώς το συνδυάζουμε αυτό όπως είπα, με την κατάρτιση των εκπαιδευτικών.

Τη συνέντευξη πήρε για την εβδομαδιαία εφημερίδα Εποχή ο Φιλήμων Καραμήτσος

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

- Αεροπορικά εισιτήρια εσωτερικού - εξωτερικού.
- Κρατήσεις ξενοδοχείων σε όλον τον κόσμο.
- Έκδοση διαβατηρίων - βίζας.
- Ενοικίαση αυτοκινήτων Ελλάδα - εξωτερικό.
- Έκδοση Διεθνούς φοιτητικής κάρτας (ISIC) & νεανικής κάρτας (FIYTO).
- Δεκτές όλες οι πιστωτικές κάρτες.

Member of:

American Society
of Travel Agents

Hellenic Association of
Travel & Tourism Agents

Global on line system SABRE.

ΚΑΛΑΒΟΚΑΣ
travel

Ναπ. Ζέρβα 4 - 6 , 453 32 Ιωάννινα , Τηλ: (0651) 39970 - 33724 , Fax: (0651) 33724
e-mail: kaltrvl@compulink.gr

συνέπεια & αξιοπιστία

Η σοβαροφάνεια της Νομαρχίας

Η προετοιμασία μιας έκθεσης με θέμα την λίμνη των Ιωαννίνων, με την συμμετοχή ερασιτεχνών και επαγγελματιών φωτογράφων, είναι σίγουρα μια **καλή ιδέα** της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, που θα μπορέσει να λειτουργήσει θετικά τόσο στην διάρκεια της φωτογράφισης όσο και κατόπιν, κατά την πιθανή έκθεση των θεμάτων. Αντί να αρκεστεί σε αυτό η Νομαρχία, δημιουργεί επιτροπές, προκηρύσσει βραβεία και επαίνους, και ζητά από τους φωτογράφους να βάζουν ψευδώνυμα σε κλειστούς φακέλους, θαρρείς και πρόκειται για διαγωνισμό εισαγωγής στο Δημόσιο. Τόση σοβαροφάνεια, για μια πρωτοβουλία που κυρίως καλείται να βοηθήσει στην προσέγγιση του κοινού με την λίμνη...

Με την ευκαιρία, οι ίδιοι βαρύγδουποι όροι είχαν τεθεί για τον διαγωνισμό διηγήματος μαθητών που είχε προκηρύξει και πάλι η Νομαρχία στην δεύτερη **Φηγό**. Πάλι μικρά και μεγάλα φάκελα, πάλι ψευδώνυμα, πάλι επιτροπές, πάλι αξιολογήσεις, μια σελίδα ολάκερη με οδηγίες. Τι έγινε όμως με εκείνο τον διαγωνισμό; Αυτό ποτέ δεν το μάθαμε -όχι βέβαια ότι μας πειράζει...

Τάνια Φαρμάκη

Σημ.: Ακολουθεί στις επόμενες σελίδες η πολιτιστική κίνηση της πόλης και από την σελίδα 36 η αναδρομή στον κινηματογράφο, τα εικαστικά, τη μουσική και το θέατρο την χρονιά που πέρασε

Μίλα μου για Μήλα

Τα μήλα του Τάκη Στεφάνου στην Κόπκα

Τάκης Στεφάνου
στην **Ursula Korka**

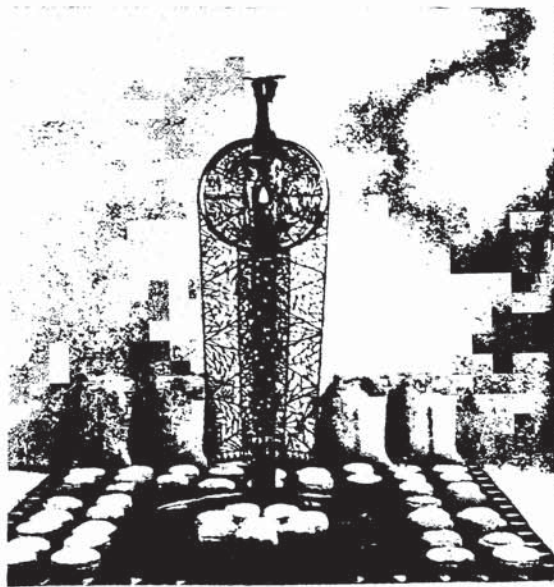
γραμμής και του υλικού είναι κλειδί για την κατανόηση μιας τέχνης που ο Στεφάνου συνθέτει με συνταγές αλχημιστή, προσβλέποντας σε μια ενότητα “κοσμική”. Γι’ αυτό και, παρ’ όλο το θεωρητικό υπόβαθρο, το τελικό αποτέλεσμα παραμένει έντονα αισθησιαρχικό. Έτσι το “μήλο της σοφίας” και το “μήλο της έριδος” είναι πάνω απ’ όλα “το μήλο που η Βάσω πρέπει να φάει πριν χαλάσει”, και η Τέχνη ξανασυναντά την καθημερινή ζωή...

Gallerie Ursula Korka, Γρίβα 19, κοντά στο ΙΚΑ, τηλ. 79889. Ανοιχτή καθημερινά από τις 6 ως τις 9.30 το απόγευμα. Το Σάββατο και την Κυριακή παραμένει κλειστή.

Θερινή διακοπή από τις 10/7. Επαναλειτούργει τον Σεπτέμβριο.

Θόδωρος Παπαγιάννης

στο Δημαρχείο

Στην γκαλερί **Ursula Korka**, από τις 24 Ιουνίου ως τις 10 Ιουλίου, μπορείτε να γευτείτε τα μήλα του **Τάκη Στεφάνου**. Πρόκειται για μια σύντομη έκθεση μέρους των έργων που φιλοξενήθηκαν στην gallerie ΠΕΡΙΤΕΧΝΩΝ των Αθηνών τον περασμένο Μάιο κάτω από τον τίτλο “Το μήλο της έριδος ή της σοφίας”.

Ο Στεφάνου είναι εξ αγχιστείας ηπειρώτης, και από την εγκατάστασή του στα Γιάννενα σε τακτική επαφή με το ντόπιο κοινό. Ο προβληματισμός του με τα πρωτογενή ζωγραφικά-δημιουργικά υλικά είναι ό,τι χαρακτηρίζει πιο αποφασιστικά την εικαστική του προσέγγιση. Στην περίπτωση όμως των μήλων, με σκεπτικισμό αλλά και με χιούμορ, ο Στεφάνου κάνει και σημειολογία.

Με αφετηρία το πήλινο δοχείο με τα πραγματικά μήλα στην έκθεση επιχειρείται μια μακριά διαδρομή στο εικαστικά σημαίνον “μήλο”. Κάθε εκδοχή του διερευνάται μορφολογικά και χρωματικά για να δώσει στο αναφερόμενό της την οπτική του διατύπωση μέσα από ένα ισχυρό πλέγμα αντιστοιχιών. Ο συμβολισμός του χρώματος, της

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου προσκάλεσε και στα Γιάννενα την έκθεση του ηπειρώτη γλύπτη **Θόδωρου Παπαγιάννη** με τίτλο “Το ψωμί” που γνώρισε επιτυχία στην Αθήνα και την τίμησε με την καλύτερη ίσως από τις φετινές εικαστικές του διοργανώσεις.

Οι συνθέσεις που αναπτύχθηκαν στην ισόγεια αίθουσα του Δημαρχείου από τις 9 ως τις 27 Ιουνίου έχουν σαν κεντρικό τους θέμα το ψωμί, ως επιούσιο άρτο, ως τελετουργική προσφορά, ως πολιτισμικό σημαίνον του λογικού ανθρώπινου μόχθου, ως διπλό σύμβολο της στοιχειώδους συντήρησης όσο και της αφθονίας. Η διαδικασία της παραγωγής του μνημειώνεται στα πιο χαρακτηριστικά της στάδια, και περνά στην σφαίρα του ιδεατού με το πανταχού παρόν εραλδικό στάχυ. Ακόμα περισσότερο, αγγίζει τα όρια του ιερού έτσι καθώς μπαίνει στην φύλαξη τοτεμικών μορφών, σοβαρών κι αγέρωχων μέσα στην υψηλή αποστολή τους.

Με τις μορφές αυτές, που “ανακυκλώνουν” με τρόπο εξόχως συμβολικό την γήινη καταβολή όσο και τον φόρο τιμής στην ανθρώπινη τέχνη, η υπόθεση του ψωμιού γίνεται αφορμή για μια ανθρωπολογία όπου αυτό που αναγνωρίζεται συνήθως ως “παράδοση” δεν είναι παρά η ιστορία του πνεύματος σαν ιστορία των τεχνικών, του ατομικού όσο και του συλλογικού μόχθου που, πρωτίτως αυτός, παράγει πολιτισμό.

Ομαδική στην Αμυμώνη

Η γκαλερί Αμυμώνη εξέθεσε από τις 17 ως τις 27 Ιουνίου έργα συνεργατών της των 8 τελευταίων χρόνων: **Αδαμάκης, Γράββαλος, Ζούνη, Καρακατσάνης, Κατζουράκης, Παπαγιάννης, Σακαγιάν,** μερικοί από τους πιο σημαντικούς σύγχρονους έλληνες καλλιτέχνες δείχνουν να εκτιμούν την φιλοξενία της.

Τα περί ομαδικών εκθέσεων βέβαια τα έχουμε αναπτύξει σε παλιότερο τεύχος εκτενώς (Μικρόπολις 8). Στην προκειμένη περίπτωση, η Αμυμώνη μπορεί να καμαρώνει για ένα πολύ αξιόλογο μπουκέτο συμμετοχών, που την αναδεικνύουν σε έναν από τους πιο σημαντικούς εικαστικούς χώρους της πόλης. Και σ' ανώτερα.

Gallerie Αμυμώνη, Πλ. Ν. Μπότσαρη 1, τηλ. 79595.

Θερινή διακοπή από τις 27/6. Επαναλειτούργει τον Σεπτέμβριο.

M.Z.

Η Εφημερίδα του Κωνσταντίνου Ιγνατιάδη

Ο **Κωνσταντίνος Ιγνατιάδης** που γεννήθηκε και μεγάλωσε στα Γιάννενα αλλά σπούδασε φωτογραφία στο Παρίσι, παρουσίασε στο **Αρχοντικό Πυρσινέλλα** μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα έκθεση φωτογραφίας -την

πρώτη ατομική του- με τίτλο **Ephemeride**. Οι φωτογραφίες της έκθεσης είναι αποκλειστικά προσωπικές σύγχρονων καλλιτεχνών. Ανάμεσά τους ο **Francis Bacon** και μερικά από τα γνωστότερα ονόματα της σύγχρονης δυτικής τέχνης (**Bruce Nauman, Francesco Clemente, Richard Serra**).

Τεχνικά ο Ιγνατιάδης κάνει μια άρτια δουλειά, με μοντέρνα και ευρηματική φωτογράφιση, αποκτώντας ιδιαίτερη σχέση με τα μοντέλα του, στήνοντας ανάμεσα στα έργα τους και προσπαθώντας να προσεγγίσει και να ερμηνεύσει την τέχνη τους. Η δουλειά του θυμίζει τις περίφημες προσωπικές του **Καρτιέ Μπρεσσόν**, όπως εκείνη του **Τζακομέτι** να κινείται ανάμεσα στα ειδωλιά του. Χαρακτηριστικά τα θαυμάσια πορτραίτα του Μπρους Νάουμαν και Ρίτσαρντ Σέρα αλλά και το υποδειγματικό στήσιμο των **Γκόντφριγκ Χόνεκερ** και **Μισέλ Χας**.

Εξαιρετικός και ο κατάλογος της έκθεσης, στην ουσία αποτελεί ένα εκδοτικό απόκτημα. Από τα Γιάννενα η έκθεση θα ταξιδέψει στο εξωτερικό, προκαλώντας σίγουρα κοινό και κριτικούς. Μια συμβουλή μόνο, σαν φιλική παρατήρηση: Ας αποφύγει στο μέλλον ο φωτογράφος συνεντεύξεις που υποτιμούν τους αναγνώστες και τη δουλειά του.

Νίκος Αλμπανόπουλος

Τσιγγάνοι

Κώστα Κόμης: Τσιγγάνοι / Ιστορία, Δημογραφία, Πολιτισμός - εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα - 1998

Είναι παραπάνω από εύλογη η παρουσίαση του βιβλίου του **Κώστα Κόμη**, λέκτορα στο Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, απ' τις σελίδες αυτές, μιάς και ένα σημαντικό τμήμα της ύλης του δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά στον πρόγονο του "**Μικρόπολις**", στη μηνιαία "**Εφημερίδα για την Ήπειρο**" και συγκεκριμένα στο δεύτερο φύλλο της τον Φεβρουάριο του 1996. Σ' εκείνο το εκτεταμένο αφιέρωμα στους τσιγγάνους είχαν συνεργαστεί και τα υπόλοιπα μέλη της ερευνητικής ομάδας, που είχε συστήσει, στα πλαίσια της διδασκαλίας του, ο συγγραφέας (και συγκεκριμένα οι φοιτητές **Ε. Μπάρτζου, Σ. Σαββίδου και Δ. Παρσάνογλου**).

Η μελέτη παρουσιάζει την μακρά πορεία του βασανισμένου αλλά και ανθεκτικού αυτού πληθυσμού στο χώρο και στο χρόνο, από τη Βορειοδυτική Ινδία στο Βυζάντιο κι' από κει στα Βαλκάνια και την υπόλοιπη Ευρώπη. Γνωρίζοντας κανείς τη συστηματική και μακροχρόνια ενασχόληση του συγγραφέα με τα προβλήματα ιστορίας, ταυτότητας και κοινωνικής ένταξης (και όχι αφομοίωσης, όπως επιμένει να διευκρινίζει) των τσιγγάνων, ασφαλώς δεν εκπλήσσεται από την ευρύτητα της βιβλιογραφικής τεκμηρίωσης. Ιδιαίτερα κατατοπιστικός είναι ο παγκόσμιος χάρτης του τσιγγάνικου πληθυσμού (με εκτιμήσεις που κυμαίνονται από τα 4 μέχρι τα 7

εκατομμύρια ανθρώπων), στον οποίο ο Κ. Κόμης παραθέτει στοιχεία από 9 διαφορετικές πηγές.

Εάν η οικονομική και κοινωνική κρίση της Ανατολικής Ευρώπης και η αναβίωση ξενόφο-

βων και ρατσιστικών αντανακλαστικών στις χώρες του τέως "υπαρκτού" προοιωνίζεται νέα μεταναστευτικά ρεύματα τσιγγάνων (διαβάσαμε πρόσφατα στον ξένο Τύπο για τη μεγάλη φυγή τσιγγάνων από τη Σλοβακία) με κατεύθυνση αυτή τη φορά τη Μεγάλη Βρετανία και τον Καναδά, στη χώρα μας, όπου αριθμούν από 90.000 μέχρι 200.000 άτομα, φαίνεται πως η γενική τάση είναι η εδραίωσή τους σε κάποιο τόπο. Χωρίς βεβαίως να απουσιάζουν οι αντιφάσεις της κρατικής πολιτικής ούτε οι ρατσιστικές εκδηλώσεις σε βάρος τους. Ο συγγραφέας επισημαίνει

τον αναγκαίο, αν και όχι επαρκή, ρόλο του διαπολιτισμικού σχολείου.

Είναι και κάτι ακόμη, που χρωματίζει το συγκεκριμένο βιβλίο. Απ' όσο τουλάχιστον γνωρίζω, η αναφορά στους τσιγγάνους, που ζουν εδώ και πολλά χρόνια στην πόλη μας -φιλοξενήθηκε και στο προαναφερθέν αφιέρωμα της "**Εφημερίδας**"-, αποτελεί την πρώτη απόπειρα καταγραφής της ιδιαιτερότητάς τους και του τρόπου, με τον οποίο οι ίδιοι την αντιλαμβάνονται, όπως και τη διάσταση τσιγγάνων - γύφτων. Ίσως και μόνο για τις τοπικές του αναφορές θ' άξιζε να διαβάσει κανείς αυτή την εύχρηστη και συνοπτική μελέτη.

Γιάννης Παπαδημητρίου

Συναυλία του Γιάννη Κότσιρα: 2 γνώμες!

Γιατί δεν μου άρεσε η συναυλία

Κατά κανόνα μου αρέσουν οι συναυλίες. Με γοητεύει πάντοτε η μαγεία και -η σχεδόν ερωτική- διέγερση της «άμεσης επαφής» με έναν καλλιτέχνη. Πρέπει ακόμη να ομολογήσω ότι μου αρέσουν και οι συναυλίες στην ΕΗΜ... Όχι γιατί ο χώρος έχει κάτι το ιδιαίτερο ή είναι πιο ενδεδει-

μένος από κάποιον άλλο για εκδηλώσεις. Αφήνομαι απλώς να παρασυρθώ κάθε χρόνο από την γοητεία της επανάληψης: κάθε καλοκαίρι, στο ίδιο μέρος, υπό τις ίδιες οικείες συνθήκες. Είναι πραγματικά διασκεδαστική και ενδιαφέρουσα η ζηλότυπη τήρηση του τελετουργικού: θα πάμε έστω κι αν δεν είμαστε μουσικόφιλοι ή γενικά φίλοι της τέχνης, θα βρούμε να παρκάρουμε «έξυπνα» μακριά από τον συνωστισμό (εκτίμηση η οποία αποδεικνύεται τραγικά λανθασμένη στο τέλος της εκδήλωσης), θα αγοράσουμε το καθισματάκι

από φελιζόλ και στη διάρκεια της συναυλίας θα το μετανιώσουμε, θα πιάσουμε θέση για ένα φίλο, θα χειροκροτήσουμε για να αρχίσει επιτέλους το «θέαμα», θα συναντήσουμε ξεχασμένους γνωστούς... κλπ. Ούτως ή άλλως, μια συναυλία -στην ΕΗΜ ή αλλού- έχει πάντα τελετουργικό χαρακτήρα. Και μου αρέσουν οι τελετουργίες...

Έχω ωστόσο την αίσθηση ότι στις περισσότερες συναυλίες ελλήνων καλλιτεχνών που παρακολούθησα τα τελευταία χρόνια το τελετουργικό έχει μετατραπεί σε στερεοτυπία... Στη συναυλία των

Κότσιρα και Μακεδόνα η ενοχλητική αυτή αίσθηση ήταν πολύ έντονη. Αρχίζω μάλιστα να πιστεύω ότι οι μουσικές συναυλίες στη Ελλάδα έχουν γίνει ένα τυποποιημένο είδος προς μαζική κατανάλωση με βάση το σλόγκαν των σουπερμάρκετ: «απ' όλα για όλους».

Ας επιστρέψω και πάλι στην συγκεκριμένη συναυλία για μια μίνι ανατομία του «εγκλήματος»: και οι δύο καλλιτέχνες ξεκίνησαν με δικά τους τραγούδια. Μια νεαρή άγνωστη τραγουδίστρια ερμήνευε εμβόλιμα γνωστά κομμάτια άλλων καλλιτεχνών (Αλεξίου, Τσαλιγοπούλου κλπ) Η ατμόσφαιρα άρχισε να φορτίζεται, όταν έφτασαν στα πολύ οικεία για τη νεολογία «σουξέ». Και στο τέλος «απογειώση» με ένα ποτ-πουρί από παλιά λούνα, ρεμπέτικα, δημοτικά και ό,τιδήποτε άλλο χορεύεται (Σημείωση: ο Θεοδωράκης είναι πολύ «χορευτικός». Αυτό όμως το γνωρίζει και ο τελευταίος τουρίστας που χόρεψε αδέξια

το γνωστό μοτίβο από το «Στρώσε το στρώμα σου για δυο»...). Στη φάση αυτή οι περισσότεροι νεαροί θεατές μαζεύτηκαν κοντά στη σκηνή και το έριξαν στο γλέντι. Εδώ θα ομολογήσω -με κίνδυνο να γίνω κακεντρεχής- ότι η τελευταία αυτή πράξη έφερε στο μυαλό μου τα πειράματα του Παβλόφ πάνω στην αντανακλαστική μάθηση. Έχω την εντύπωση ότι το ερέθισμα «μπουζούκι σε συνδυασμό με κρουστά σε έντονο ρυθμό» προκαλεί αυτόματα και μαζικά πλέον την αντίδραση «λίχνισμα του κορμού σε ρυθμό τοιφατετελιού ή και

μουσική

ζεϊμπέκιου» και αυτό ανεξάρτητα από το είδος, το στυλ, τους στίχους ή το ύφος του τραγουδιού... Αυτό όμως δεν είναι το χειρότερο: σκέφτομαι ότι, σε τελική ανάλυση, δεν θα άλλαζε σχεδόν τίποτε αν ήταν η Αρβανιτάκη, ο Ιωαννίδης, οι Κατσιμιχάιοι κ.ά στη θέση ενορχηστρωτή αυτού του πανηγυριού αντί για τον Κότσιρα και τον Μακεδόνα. Αν αυτό δεν είναι τυποποίηση και ισοπέδωση... Δεν μου άρεσε λοιπόν η συναυλία, παρότι συμπαθώ ιδιαίτερα και τους δύο καλλιτέχνες. Ούτε και τρέφω κανένα μένος ενάντια στα «ελληνικάδικα» και γενικά τα μαγαζιά όπου μπορείς να κάνεις κέφι και να χορέψεις. Απλώς πιστεύω ότι μια συναυλία και ένα κέντρο αυτού του τύπου είναι δύο πράγματα εξ ορισμού σαφώς διαχωρισμένα και καλό είναι να παραμένουν έτσι.

Αλεξάνδρα Αντωνίου

Γιατί μου άρεσε η συναυλία

Μια μαγική νύχτα πλημμυρισμένη από νιάτα, μελωδίες, πολύχρωμους ρυθμούς και αστείρευτο κέφι είχαμε την ευκαιρία να γευτούμε την Τρίτη 30 Ιουνίου στις εννιά και μισή το βράδυ στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ.

Ο Κώστας Μακεδόνας, ο Γιάννης Κότσιρας και μαζί τους η Κορίνα Βένη (μια νέα κοπέλα με γλυκιά αισθηματική φωνή που σύντομα θα ξεχωρίσει) ξεκίνησαν το πρόγραμμα των συναυλιών τους στην επαρχία από την πόλη μας αποφασισμένοι να κατακτήσουν τις νεανικές καρδιές -και όχι μόνο.

Καταθέτοντας την δύναμη και το πάθος της φωνής τους μας παρέσυραν στον ονειρικό κόσμο των τραγουδιών και εμείς... παραδοθήκαμε άνευ όρων στις μελωδίες της ευτυχίας.

Το πρόγραμμά τους περιλάμβανε τις δικές τους επιτυχίες, νέες (Το ποδήλατο, Το τσιγάρο και άλλα) και παλιότερες αλλά και ακούσματα δημοτικά και νησιώτικα, τραγούδια ερμηνευτών όπως του Νίκου Παπάζογλου, των αδελφών Κατσιμίχα καθώς και επιτυχίες συνθετών όπως του Θεοδωράκη.

Οι συναυλίες τους θα συνεχιστούν όλο το καλοκαίρι σχεδόν σε όλη την Ελλάδα. Καλή τους επιτυχία.

Μαργαρίτα Μάργαρη

Βιβλία • χαρτικά • δώρα
είδη λογιστηρίου • φωτοτυπίες

ΔΩΔΩΝΗΣ & ΧΑΤΖΗ ΠΕΛΛΕΡΕΝ 4
ΤΗΛ. - FAX: (0651) 25.627

b i b l i o p e g i a

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ
ABIO PRODUCTS

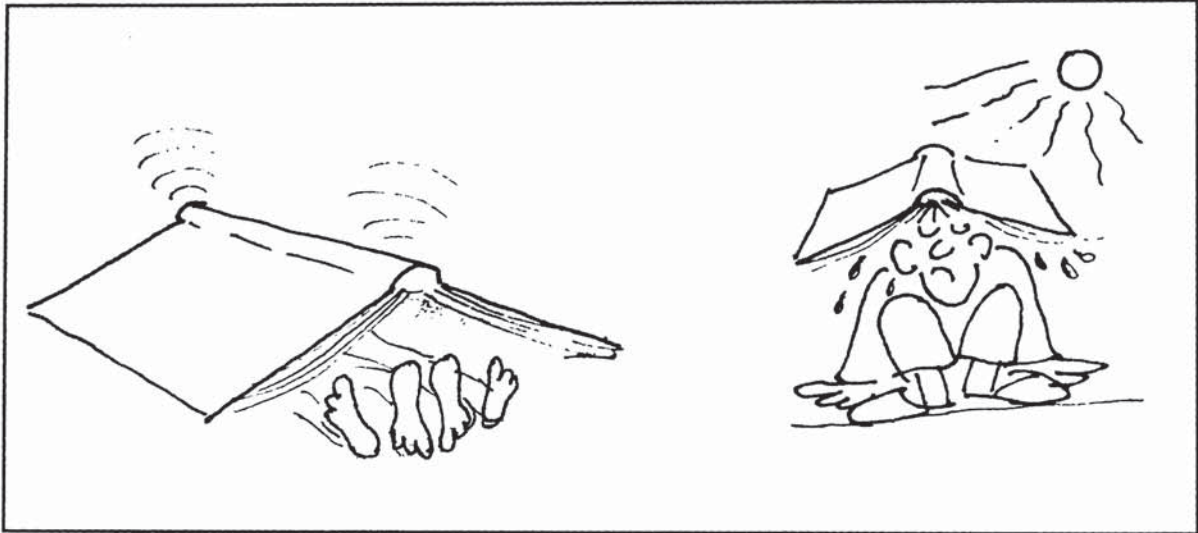
ΥΛΙΚΑ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ
ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

Ζυγομάλλη 7 - Ιωάννινα
τηλ. 78051

Ένα Βιβλίο για το Καλοκαίρι!

πριν φύγετε για διακοπές περάστε μια βόλτα
από τα βιβλιοπωλεία

Και άλλες προτάσεις του Χαντζό για τους εκλεκτούς μας αναγνώστες

Η ανάγνωση ενός βιβλίου στις παραλίες είναι για πολλούς από μας η πιο οικία εικόνα των καλοκαιρινών διακοπών. Ποιου βιβλίου όμως, την στιγμή που κάθε χρόνο μόνο προστίθενται χιλιάδες νέοι τίτλοι στα ράφια των βιβλιοπωλείων; Οι συνεργάτες του περιοδικού θα προσπαθήσουν να σας βοηθήσουν στην επιλογή σας. Τους ζητήσαμε να προτείνουν από ένα βιβλίο για το καλοκαίρι στους αναγνώστες του **Μικρόπολις**. Θέσαμε και κάποιους όρους. **Πρώτον**, το βιβλίο που προτείνουν να έχει εκδοθεί μετά τον Ιανουάριο του 1997 ώστε να είναι «φρέσκο» και **δεύτερον** να λάβουν ακριβώς υπόψη τους ότι προτείνουν ένα βιβλίο για καλοκαιρινές διακοπές. Η ανταπόκρισή τους ήταν ενθουσιώδης. Συγκεντρώσαμε 25 (!) σύντομες προτάσεις που παραθέτουμε στην συνέχεια. Αρκετά ενδιαφέρον το γεγονός ότι μόνο σε μια περίπτωση δύο προτάσεις ταυτίζονται. Σημειώνουμε τέλος ότι η πρόταση του Δ. Βρούνη βρίσκεται στις εκδρομές.

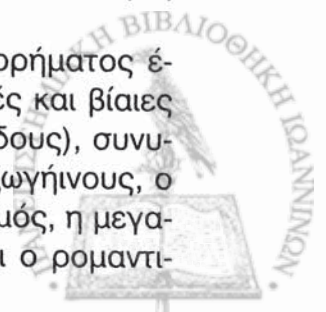
Η πρόταση του **Χαντζό**
Τρεις άνδρες με ποδήλατο
του **Τ. Τζέρομ**

Επειδή είναι σπαρταριστό! Επειδή είναι καλοκαίρι! Αν το βρείτε πάρτε και ένα αντίτυπο για μένα γιατί το έχασα και θέλω να το διαβάσω τέταρτη φορά.

Η πρόταση του **Δημήτρη Σπυρίδωνος**
Αιωρούμενη Πραγματικότητα
της **Α. Αθανασίου**

Το πρώτο βιβλίο της νεαρής (πολλά υποσχόμενης) Κερκυραίας συγγραφέως. Ανήκει στο είδος της Space Opera. Περιπέτεια που εξελίσσεται στο μέλλον, στο διάστημα, με συνεχείς εναλλαγές και καταιγιστική δράση.

Η ιδιαιτερότητα του μυθιστορήματος έγκειται ότι μέσα στις σκληρές και βίαιες καταστάσεις (τυπικές του είδους), συνυπάρχει η «ανθρωπιά» από εξωγήινους, ο «φιλοσοφικός» προβληματισμός, η μεγαλοψυχία, η τρυφερότητα και ο ρομαντι-

σμός. Η όλη ιστορία θα μπορούσε άνετα να είναι σενάριο κινηματογραφικής ταινίας, αφήνοντας πεδίο δόξης λαμπρό στους μάγους των ειδικών εφέ. Οι θαυμαστές και όχι μόνο, της σειράς Star Trek (εμφανής ο επηρεασμός) θα λατρεύουν το βιβλίο. Πάρτε το μαζί στις διακοπές. Έτσι εκτός από τον τόπο των διακοπών σας θα ταξιδέψετε και αλλού...!

Αιωρούμενη Πραγματικότητα, της Αλεξίας Αθανασίου, εκδόσεις Έψιλον, τιμή 2,288 δρχ.

Η πρόταση της **Λουκίας Τζάλλα**
«Η δεσποινίς Σμίλλα διαβάζει το χιόνι»
του **Πέτερ Χόε**

Το καλοκαίρι προσφέρεται για ένα εύκολο, όσο κι ευχάριστο ανάγνωσμα. Η επιλογή του βιβλίου έγινε κυρίως με βάση αυτό το δεδομένο.

Η Σμίλλα του Χόε είναι ένα ενδιαφέρον μυθιστόρημα, που συνδυάζει το αστυνομικό θρίλερ και των επιστημονική φαντασία, μέσα από μια ιστορία και από τη σκοπιά ενός ανήσυχου, ευαίσθητου ανθρώπου και διχασμένου ανάμεσα σε διαφορετικές πολιτισμικές παραδόσεις.

Η αφηγηματική άνεση του συγγραφέα, όσο και η μετάφραση από τα δανέζικα του Δημοσθένη Κούρτοβικ, το καθιστούν ακόμη πιο απολαυστικό. Εξ άλλου η ηρωίδα ακολουθώντας τα χνάρια του νεαρού εσκιμώου μέσα στο χιόνι, για να διαλευκάνει ένα φόνο, όπως της υπαγορεύει το ένστικτό της, μας μεταφέρει μέσα στο καυτό καλοκαίρι, στο μακρινό βορρά και μας δροσίζει έστω και νοερά...

Καλή ανάγνωση και καλό καλοκαίρι

Πέτερ Χόε

«Η δεσποινίς Σμίλλα διαβάζει το χιόνι»
Εκδόσεις «Ψυχογιός», σελίδες 500, τιμή 4.500

Η πρόταση του **Σταύρου Καλογιάννη**
Μνημόσυνο για τον Κ. Καστοριάδη
του **Ζ. Λορεντζάτο**

Το καλοκαίρι του 1996, από την Τήνο όπου παραθέριζε ο Καστοριάδης έστειλε

στον καλό του φίλο Ζήσιμο Λορεντζάτο, ένα δοκίμιο πάνω στην αρχαία Ελληνική και την νεώτερη Ευρωπαϊκή ποίηση, χρησιμοποιώντας παραδείγματα από τις δύο.

Το πρώτο από τα παραδείγματα αναφερόταν στους περίφημους στίχους της Σαπφούς :

*« Το φεγγάρι έπεσε
και η Πούλια - στη μέση
της νύχτας - η ώρα περνάει
κι εγώ κοιμάμαι μόνη »*

και η ανάλυση του Καστοριάδη συνεπήρε τόσο πολύ τον Λορεντζάτο που ζήτησε και έλαβε την άδεια από τον φιλόσοφο για να το δημοσιεύσει.

Ο Λορεντζάτος με τη δημοσίευση της ανάλυσης αυτής σε δύο παράλληλα κείμενα - γαλλικό και ελληνικό - μας φανερώνει μια άλλη πτυχή του Καστοριάδη, άγνωστη μέχρι τώρα στο ευρύ κοινό και εξαιρετικά ενδιαφέρουσα.

Βασιζόμενος ο συγγραφέας στην αγρύπνια της ποιήτριας την Άνοιξη, κάνει μία ανάλυση του ψυχικού κόσμου, les itats d'ame, της Σαπφούς, της μέγιστης ποιήτριας του 6ου π.Χ. αιώνα. Διαβάζοντας κανείς το βιβλίο, ξαναβρίσκει έναν κόσμο «χαμένο πιά, έναν κόσμο που έχει σκεπαστεί από την αδιαφορία του πολιτισμού και χάνει τα στοιχειώδη και βασικά πράγματα».

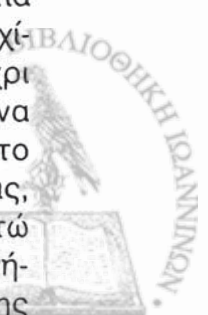
Μνημόσυνο για τον Κορνήλιο Καστοριάδη από τον Ζήσιμο Λορεντζάτο, ένα φίλο του. Εκδόσεις το Ροδακίό, Αθήνα 1998, τιμή 1700 δρχ.

Η πρόταση του **Βασίλη Ραΐση**

Ο Λάκκος

του **Τ. Σιμώτα**

Τι θα μπορούσε να σημαίνει μια ρεματιά που κατεβαίνοντας από το βουνό διασχίζει την Θεσσαλονίκη φτάνοντας μέχρι την θάλασσα του Θερμαϊκού; Για ένα παιδικό μυαλό πολλά. Και όχι τόσο το κοντινό, το οικείο τμήμα της ρεματιάς, όσο το μακρινό, το δυσπρόσιτο. Οκτώ λοιπόν αγόρια αποφασίζουν να ξεκινήσουν την περιπετειώδη αναζήτηση της

«αρχής του Λάκκου». Εμείς παρακολουθούμε τον τρόπο που παίρνουνε τη μεγάλη απόφαση, τον εξοπλισμό τους, την πορεία τους μέσα στο λάκκο και μαζί με αυτά, τα παιχνίδια τους, τα ερωτήματά τους για τον κόσμο, τις συζητήσεις τους, τις πλάκες τους και τα παρατσούκλια τους. Το βιβλίο του Τάκη Σιμώτα εκτός από πολύ καλό μυθιστόρημα, είναι βιβλίο κοινωνικής ανθρωπολογίας. Ο συγγραφέας καταγράφει τα ήθη και τα έθιμα μιας μικροκοινωνίας που χάνεται: της παρέας παιδιών της γειτονιάς.

Το βιβλίο του Σιμώτα ενδείκνυται για την παραλία καθώς είναι χωρισμένο σε μικρά ημιαυτόνομα κομμάτια τριών μέχρι δέκα σελίδων. Για χάριν μάλιστα των αναγνωστών του «Μικρόπολις» έκανα και στο βιβλίο το beach test. Ήτοι, το κατέβρεξα με αλατισμένο νερό και πέταξα άμμο ανάμεσα στις σελίδες του. Το βιβλίο πέρασε και τις δύο δοκιμασίες ικανοποιητικά, αφού ούτε πολύ τσαλακώθηκε με το νερό, ούτε κράτησε πολύ άμμο ανάμεσα στις σελίδες. Όσοι και όσες ενδιαφέρεστε λοιπόν για την αρχή των λάκκων, σπεύσατε και καλές διακοπές. *Ο λάκκος του Τάκη Σιμώτα, εκδόσεις Άγρα, 1997*

Η πρόταση της **Πόπης Σκρούντζου**

**Εικόνες της
Ελλάδος
1944 - 1958**

Ξέρω, εσείς στις διακοπές διαβάζετε. Εγώ δεν μπορώ. Πέρσι, στις διακοπές

μου πήρα βιβλία με φωτογραφίες. Έργα μεγάλων φωτογράφων, όπως είναι το Φώτο Μπουκ μπορούν να σου κρατήσουν καταπληκτική συντροφιά στη θάλασσα, μια φωτογραφία μπορεί να σε απορροφήσει για πολύ ώρα. Το ίδιο θα κάνω και φέτος. Ανάμεσα στα βιβλία που διάλεξα ήδη, υπάρχουν οι Εικόνες

της Ελλάδος 1944 - 1958, με φωτογραφίες των Φλώρου και Τριανταφύλλου από το αρχείο του Ν. Τόλη. Εκτός από το εικαστικό ενδιαφέρον, παρουσιάζουν και ιστορικό. Στις φωτογραφίες παρελαύνουν διαδηλωτές του '44, αντάρτες αιχμάλωτοι, η βασιλική οικογένεια, επαρχιώτες από κάθε γωνιά της Ελλάδας εκείνη την ταραγμένη δεκαετία.

Εικόνες της Ελλάδος 1944 - 1958 από την Συλλογή Ν. Ε. Τόλη, εκδόσεις Εξάντας 1998, 5,000 δρχ.

Η πρόταση του **Στέφανου Σταμάτη**
Μαλένα είναι το όνομα του Ταγκό
της **Α. Γκράντες**

Μη σας φοβίσουν οι 750 περίπου σελίδες και το προσπεράσετε -μιλάμε για το μυθιστόρημα της σύγχρονης Ισπανίδας πεζογράφου Αλμουδένα Γκράντες, «Μαλένα είναι το όνομα του ταγκό». Το χιούμορ, το γοργό και ζωντανό ύφος, αλλά κι οι απροσδόκητες περιπέτειες της ηρωίδας -που θέλει απλά να ζήσει ελεύθερη- μας παρασέρνουν σ' ένα γρήγορο, αλλά όχι βιαστικό, διάβασμα, που θα μας φέρει χωρίς να κουραστούμε, στο τέλος. Πάρτε μαζί σας, στη θάλασσα, στο βουνό, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό τη «Μαλένα» και δεν θ' απογοητευτείτε. Κι αν κάμποσες σελίδες σας περισσέψουν για το χειμώνα, δεν πειράζει - θα συνδέσετε μ' αυτές και τις αναμνήσεις του καλοκαιριού.

Μαλένα είναι το όνομα του ταγκό της Αλμουδένα Γκράντες, εκδόσεις Πατάκη 1998. Μετάφραση Λήδα Παλλαντίου. Τιμή 7.500 δρχ.

Η πρόταση του **Τάσου Κανάση**
Ο κήπος της Εδέμ

του **Χεμινγκουέι**

Δυσκολεύτηκα, ανάμεσα σε τόσους τίτλους, τελικά όμως, οι δεσμεύσεις που έχετε το «Μικρόπολις» με απάλλαξαν απ' τα διλήμματα.

Κι έτσι, σαν κάτι «εύπεπτο» -σαν καρπούζι, ας πούμε- προτείνω στους αναγνώστες του, το μυθιστόρημα του Έρνε-

στ Χεμινγκουέι: Ο κήπος της Εδέμ.
Στον κήπο της Εδέμ (προσωπική ιστορία του συγγραφέα στην Προβηγκία του 20), η ανεμελιά και η σπατάλη, το εξουθενωτικό ερωτικό παιχνίδι και ο εκκεντρικός πειραματισμός, η ακρότητα και η αυτοκαταστροφή, συνιστούν τους «επιπρεπόμενους καρπούς», που γεύονται οι «κατοικούντες» αυτόν.

Η καταλυτική δύναμη του έρωτα, κάνει τα πράγματα να μοιάζουν ανυπόστατα και το βάρος της ανθρώπινης ύπαρξης γίνεται παιχνίδι υψηλής αισθητικής.

Ένα «ανάλαφρο» μυθιστόρημα, που το διαπερνά απ' άκρη σ' άκρη, ο έρωτας κι η θάλασσα.

Καλή ανάγνωση ... Καλό καλοκαίρι ...

Ο κήπος της Εδέμ του Ε. Χεμινγκουέι, εκδόσεις BELL, 1997, δρχ. 1.800.

Η πρόταση της **Τζένης Σιαμαλέκα**

Η κόμη της Βερενίκης

του Γ. Γραμματικάκη

Υπάρχουν νύχτες, συνήθως νύχτες του καλοκαιριού που επιδιώκουμε την συντροφιά των αστεριών και μόνων αυτών. Είναι τότε που το βλέμμα μας αναζητά με ρέμβη περισσή ... να ξεχωρίσει την Κασσιόπη από τον Πήγασο και την Μεγάλη Άρκτο από τον Σείριο. Τον σύμπαν αιχμαλωτίζει την σκέψη μας. Κι αναμοχλεύει το δέος, με αδιέξοδους στοχασμούς.

Στη Κόμη της Βερενίκης λοιπόν, θα διαβάσουμε για το πως γεννήθηκε το Σύμπαν, πως σχηματίστηκαν οι γαλαξίες και το ηλιακό μας σύστημα. Θα μάθουμε για τα νεφελώματα, τους supernova και τους ερυθρούς γίγαντες ... Ολόκληρο το βιβλίο είναι ένα ταξίδι κοσμογονίας. Με τρόπο ευκολοδιάβαστο, ο συγγραφέας λύνει απορίες και προσεγγίζει κοσμολογικές θεωρίες, χωρίς να κουράσει τον αναγνώστη αλλά και χωρίς να υπεραπλουστεύσει τις επιστημονικές του γνώσεις.

Όσον αφορά τον τίτλο του βιβλίου, η Κόμη της Βερενίκης, είναι ένας απλός αστερισμός, που ονομάστηκε έτσι χάρις

σ' ένα ποίημα του Καλλιμάχου, το οποίο εξιστορεί τα πάθη της βασίλισσας Βερενίκης, στα χρόνια των Πτολεμαίων.

Κι επειδή το Σύμπαν είναι περίπλοκο, όσο και ποιητικό, αντιγράφω τους τελευταίους στίχους από το θαυμάσιο ποίημα του Καλλιμάχου:

«Τι θέλω εγώ στους ουρανοί;
Μαλλί της Βερενίκης πάλι ας γίνω,
και ο Ωρίων ας πάει να λάμπει πλάι
στον Υδροχόο.»

Η Κόμη της Βερενίκης του Γιώργου Γραμματικάκη, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, σελίδες: 142, τιμή: 2.600.

Η πρόταση του **Νίκου Χρ. Θεοδώρου**

Η ταβέρνα του Ζολά

του **Πάνου Κουτρομπούση**

Τούτο το βράδυ του Ιουνίου είναι ζεστό, σουρρεαλιστικό και γλυκόστιφο! Αναλογίζομαι «τα Πράγματα που Αφησε πίσω του το Πράμα». Σαν τέως «Εφευρέτης Καλοφαγός» που υπήρξα,

αποφασίζω να κάνω κάτι διαφορετικό και ξεκινώ «μια βόλτα με Ιπτάμενο Δίσκο» παρέα με τον «Χαροκόπο», τον «Σκοπευτή» και την «Βαμπίρισσα».

Πρώτη στάση στη «ταβέρνα του Ζολά», όπου συναντώ όλους τους αλλόκοτους: «την Ανώματη Κεφαλή», τον «τζογαδόρο Στρατηγό», και τον «Ονειροπόλο του Σικάγου». Μπλέκουμε σε μια κουβέντα για τα «Προβλήματα του Ταχυδρομείου». Αφού μαθαίνω για την «Τύφλωση του Ομήρου» βγαίνω από την ταβέρνα και συναντώ τους «Γύφτους που Μπορούσαν να Πετάνε». Απ' αυτούς πληροφορούμαι τα νέα για τον «Ερωτευμένο Ρινόκερω».....

Τι νύχτα κι αυτή !

Ένοιωθα σαν «Φιλοσοφημένος Οραματιστής» μέχρι τη στιγμή που το Μουντιάλ της Γαλλίας με προσγείωσε απότομα! Ξαναβρήκα στα χέρια μου το μικρό βι-

βλίο του Κουτρομπούση με τις 34 «καινούργιες και μεταχειρισμένες μικρο-ιστορίες» του.

Έχετε 34 λόγους για να πάρετε μαζί σας αυτά τα κείμενα στις διακοπές σας. Τον εξής έναν : Για να μάθετε τι γνώμη έχουν για τον συγγραφέα ο Umberto Eco, ο Charles Dickens, ο W.Burroughs και άλλοι.

Η ταβέρνα του Ζολά του Πάνου Κουτρομπούση, εκδόσεις ΙΣΤΟΣ 1997, 2080 δρχ.

**Η πρόταση της Αγγελικής Τζάλλα
Νέα από τον Παράδεισο
του Ν. Λοτζ**

«Ο επίγειος παράδεισος! Δεν θα θέλατε να τον επισκεφτείτε; Μα και βέβαια!»

Χάρυ Γουίτνεϋ

Οδηγός της Χαβάης: Τη φράση αυτή θα την συναντήσετε στην πρώτη σελίδα του τελευταίου βιβλίου του Ντέιβιντ Λότζ «Νέα από τον παράδεισο».

Τι πιο καλοκαιρινό από ένα βιβλίο του οποίου η δράση εκτυλίσσεται σε έναν επίγειο τροπικό παράδεισο; Συνειρμικά και μόνο άλλωστε οδηγούμαστε εκεί: καλοκαίρι, διακοπές, θάλασσα, παραλία, τροπικοί φοίνικες. Ας σταματήσω όμως εδώ παρακάμπτοντας τον κίνδυνο να αποκαλύψω μύχιες σκέψεις και επιθυμίες!

Μέχρις εδώ όλα καλά... Μόνο που ο Λότζ δεν ανήκει σε εκείνους τους συγγραφείς που θα σας «βοηθήσουν να αποδράσετε σε μαγικούς κόσμους». Αντιθέτως, ειδικεύεται στην σατιρική «διάλυση» μύθων: αφού καταπιάστηκε πολύ επιτυχημένα σε δύο βιβλία του με τον μύθο των «πανεπιστημιακών», επιτίθεται τώρα στους απανταχού τουρίστες και δίνει με πολύ χιούμορ και σάρκασμό μια ιδιαίτερα διασκεδαστική εικόνα της υστερίας των διακοπών. Οι κεντρικός ήρωας είναι ένας καθηγητής θεολογίας που ταξιδεύει στη Χαβάη συνοδευόμενος από τον πατέρα του προκειμένου να επισκεφτούν μια ετοιμοθάνατη συγγενή. Γύρω τους στροβιλίζεται ένα μικρό πλήθος από χαρακτήρες και «κοινωνικούς

τύπους»: το ζευγάρι που βιντεοσκοπεί τα πάντα, ο οικογενειάρχης που διαμαρτύρεται ακατάπαυστα και απειλεί με μήνυση το ταξιδιωτικό γραφείο και -το καλύτερο- ο «ειδικός μελετητής των διακοπών» που προσπαθεί να αποδείξει ότι ο τουρισμός είναι το νέο «όπιο του λαού», καθώς υποκαθιστά την θρησκεία στον σύγχρονο κόσμο.

Ο Λότζ όμως δεν σταματά στην απομυθοποίηση της τουριστικής ουτοπίας. Ξετυλίγοντας το κουβάρι της πλοκής φέρνει τους ήρωές του αντιμέτωπους με μικρά και μεγάλα αδιέξοδα δικαιώνοντας ακόμη μια φορά τον τίτλο του μαϊτρ της «υπαρξιακής κωμωδίας». Απολαυστικότατο... Καλή διασκέδαση!

Νέα από τον Παράδεισο του Ντέιβιντ Λοτζ, εκδόσεις Μπελ, 1998

**Η πρόταση του Σπύρου Αλαμάνου
Η καλή κοινωνία,
του John Kenneth Galbraith**

Πρόκειται για το τελευταίο έργο του «πρύτανη» των Αμερικανών οικονομολόγων, γνωστού στο κοινό από τα βιβλία του «Η κοινωνία της Αφθονίας», «Ο πολιτισμός της ευδαιμονίας» κ.α.

Η «καλή κοινωνία» είναι σύλληψη και πρόταση για μια κοινωνία εφικτής κοινωνικής δικαιοσύνης, δημοκρατίας και ειρήνης. Απορρίπτονται πειστικά οι θεωρίες του Φουκουγιάμα για δήθεν τέλος της Ιστορίας, ενώ αντιθέτως διαπιστώνεται η ισχύς της θεωρίας της ταξικής πάλης, και αναζητείται στο κράτος ο ρυθμιστής των κοινωνικών και οικονομικών διαφοροποιήσεων. Σε εποχές κατίσχυσης της νεοφιλελεύθερης άποψης, αποδεικνύεται με όρους κοινωνίας και οικονομίας την επείγουσα ανάγκη ρυθμίσεων χωρίς δογματικές προσκολλήσεις σε θεωρίες.

Η αξία του βιβλίου είναι ακριβώς αυτή: παρά τις επί μέρους εσφαλμένες εκτιμήσεις του, δέχεται ότι η διαλεκτική εικόνα είναι και σήμερα επίκαιρη, όπως επίκαιρη είναι και η θεωρία των κυκλικών κρίσεων της οικονομίας κατά Μάρξ (ίσως,

εν σπέρματι, και η θεωρία των μακρών κυμάτων του Κουτράτιεφ). Είναι χρήσιμο να κατανοούμε την αγωνία αυτού του οικονομολόγου για εξεύρεση διεξόδων από την κρίση ενός συστήματος που υποτίθεται ότι πέτυχε ιστορική νίκη κατά του εργατικού κινήματος και που έστειλε δήθεν τον σοσιαλισμό στα αζήτητα.

John Kenneth Galbraith, Η καλή κοινωνία, εκδόσεις Νέα Σύνορα - Λιβάνη 1998. Τιμή δρχ. 2600.

Η πρόταση της **Μαρίας Παπαδοπούλου**

Οι στάχτες της Άντζελα του Φρανκ ΜακΚούρτ

Στις εκδόσεις «Νέα Σύνορα - Λιβάνη» ανακαλύψαμε έναν σύγχρονο Ντίκενς. Πρόκειται για τον Frank McCourt που σκιαγραφεί στο αυτο-

βιογραφικό μυθιστόρημα «Οι στάχτες της Άντζελα» την ανέχεια και αθλιότητα της παιδικής του ηλικίας στην μεταπολεμική Ιρλανδία. Παρά την σκληρότητα του θέματος αλλά και των καταστάσεων που περιγράφονται, το βιβλίο είναι γραμμένο με χιούμορ, αμεσότητα και γλυκιά παιδική «αφέλεια». Η γέυση που μένει στο τέλος δεν είναι πικρή και το βιβλίο είναι στο σύνολο του ιδιαίτερα ευχάριστο.

Οι στάχτες της Άντζελα του Φρανκ ΜακΚούρτ, εκδόσεις Νέα Σύνορα - Λιβάνη

Η πρόταση της **Μαρίας Ζουμπούλη**
The 20th c. Art Book

Για την παραλία προτείνω την ελληνική έκδοση του πασίγνωστου *20th c. Art Book*. Μπορεί να σας ξαφνιάζει μια τέτοια πρόταση, αλλά ιδού το σκεπτικό μου: Είναι το ιδανικό καλοκαιρινό ανάγνωσμα: μεγάλες και όμορφες εικόνες,

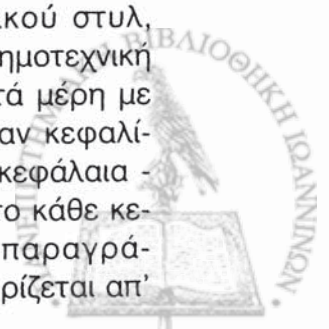
σχεδόν καθόλου κείμενο, ό,τι πρέπει για τη θερινή ραστώνη! Ξαπλώνετε στην παραλία και ξεφυλλίζετε τις ιλλουστρασιόν σελίδες (η άμμος γλιστρά, το αναψυκτικό δεν ποτίζει...) χωρίς το άγχος να μην τσαλακώσετε το σκληρό εξώφυλλο. Το μεγάλο φορμάτ εξασφαλίζει (στην σωστή γωνία) μια ευμεγέθη σκιά, και μπορεί αν χρειαστεί να καλύψει τα ψωμάκια. Δεν έχει αρχή και τέλος: δεν χρειάζεστε επομένως σελιδοδείκτη και κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την μελετηρή σας διάθεση αν (προσποιούμενοι τους απορροφημένους) το ανοίξατε τυχαία στην μέση. Ακόμα κι αν το κρατάτε ανάποδα, μπορείτε πάντα να ισχυριστείτε πως εξετάζατε την εφαρμογή της Pollockικής αρχής του all over στο έργο π.χ. του Mondrian... Γενικά μπορείτε να ακολουθήσετε έναν από τους πολλούς άξονες ανάγνωσής του, ανάλογα με το πόσο δυνατά χτυπάει ο ήλιος και το πόσο θέλετε να προβληματιστείτε καλοκαιριάτικα. Σίγουρα πάντως θα βγείτε πιο μορφωμένοι από πριν σε ζητήματα μοντέρνας τέχνης, και θα είστε σε θέση να αναφωνείτε τον χειμώνα, επισκεπτόμενοι τις galleries: "α! έξοχο αυτό το μπλε Kleini!". Μην ξεχνάτε ότι η Τέχνη (και μάλιστα η μοντέρνα) είναι in θέμα σε όλους τους κύκλους! Ένα βιβλίο για την Τέχνη λοιπόν δίνει εξόχως κουλτουριάρικο στίγμα και προσφέρεται για δημιουργία εντυπώσεων στην ματαιόδοξη παραλιακή σύναξη.

The 20th c. Art Book, εκδόσεις Τερζόπουλου Τιμή δρχ. 10000.

Η πρόταση του **Κώστα Τσέφου**

Οι ναυαγοί της Πασιφαής του Φαίδωνα Ταμβακάκη

Ένα μυθιστόρημα ταξιδιωτικού στυλ, δομημένο με μια αυστηρή μνημοτεχνική μέθοδο που το διαιρεί σε επτά μέρη με τα ονόματα των πλανητών σαν κεφάλιδες, το κάθε μέρος σε επτά κεφάλαια - ομοτίτλα για κάθε πλανήτη-, το κάθε κεφάλαιο σε εικοσιτέσσερες παραγράφους που η κάθε μια χαρακτηρίζεται απ'

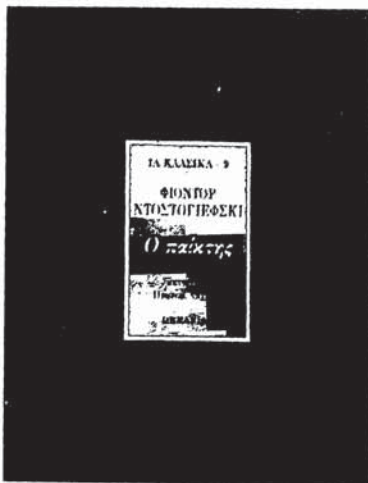

το αντίστοιχο γράμμα του αλφαβήτου συν τα αστρολογικά σύμβολα των πλανητών που πληθαίνουν στο τέλος κάθε κεφαλαίου, ίσως είναι πολύ για ένα διστακτικό η γρήγορο αναγνώστη.

Όμως για τον πιο αποφασιστικό, ο Φαίδων Ταμβακάκης ξεδιπλώνει μια προσωπική μυθολογία με συμβολική και «Αποκαλυπτική» διάσταση δοσμένη με γλαφυρό, δροσερό, συνεπή και καθαρό λόγο.

Ακολουθώντας την πλανητική οκτάβα, τον κύκλο του Καιρού, με τη Σελήνη οι ροβινσώνες έρχονται σε επαφή με τις φωτεινές και σκοτεινές όψεις της μητέρας Γης και υφίστανται την πρώτη «κάθαρση». Ο Ερμής τους πέμπει στην ποθητή συνάντηση με τους Αριόι. Η Αφροδίτη τους μαγεύει, τους ναρκώνει και δεσμεύει τον αφηγητή. Ο Ήλιος ξυπνά το ηφαίστειο και μαζί την επιθυμία για γνώση του μυστηρίου, στον κυβερνήτη. Ο Άρης εμφανίζει τον Εκδικητή, οι τρεις ξεχωρίζονται. Με το Δία ωριμάζουν οι σχέσεις και οι πράξεις. Στον Κρόνο λύεται το δράμα: η Θυσία, ο Θρήνος, η Γέννηση του εκλεγμένου.

Η πρόταση του **Άρη Λιάβα**

Ο Παίκτης
του **Φ. Ντοστογιέφσκι**
Πρώτα ο Μητσοτάκης, μετά ο Λιβανός και ύστερα η Βάσω Παπανδρέου βάλανε στην ζωή μας τα καζίνα με το ζό-

ρι. Γιατί βλέπετε έπρεπε να εκσυγχρονιστούμε και επιπλέον «να μην φεύγουν λεφτά στο καζίνο της FYROM»! Ποιος μπορεί να πει όχι στα εθνικά επιχειρήματα αυτής της μορφής; Ακολούθησαν τζίροι δισεκατομμυρίων, τοκογλυφίες, χρε-

οκοπίες, αυτοκτονίες και μια νέα τάξη τζογαδόρων που παίζουν περιουσίες παρόλο που γνωρίζουν ότι κάθε καζίνο δεν επιστρέφει στους παίκτες του παρά το 30 - 40% των χρημάτων που οι ίδιοι παίζουν.

Έτσι, η έκδοση φέτος από την Ωκεανίδα του Παίκτη του Φιόντορ Ντοστογιέφσκι, σε μετάφραση Πέτρου Ανταίου, ενός βιβλίου εξαιρετικού -και μάλλον σύντομου για τις συνήθειες του συγγραφέα- που γράφτηκε με ένα απίθανο τζογαδόρικο τρόπο (διαβάστε στην εισαγωγή) είναι νομίζω το μόνο βιβλίο που πρέπει να πάρετε μαζί σας στις διακοπές. Ιδιαίτερα αν κάπου εκεί κοντά έχει και καζίνο.

Ο Παίκτης του Φιόντορ Ντοστογιέφσκι, εκδόσεις Ωκεανίδα, 1998

Η πρόταση του **Φιλήμονα Καραμήτσου**

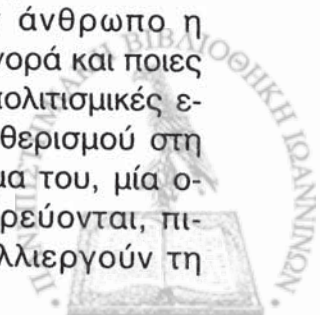

Το Σπίτι του Ύπνου
του **Τζόνναθαν Κόου**

Τον Τζόνναθαν Κόου τον γνωρίσαμε πέρυσι με το Τι Ωραίο Πλιάτσικο (από τις ίδιες εκδόσεις), ένα συναρπαστικό μυθι-

στόρημα ποταμό που ανατέμνει τη βρετανική κοινωνία της Θατσερικής περιόδου ενώ παράλληλα διατηρεί στο μέγιστο την απόλαυση της ανάγνωσης.

Στο Σπίτι του Ύπνου ασχολείται πάλι με την σύγχρονη Βρετανία ως συνεπής ρεαλιστής, αυτήν τη φορά όμως στη μετά-Θάτσερ περίοδο. Το ερώτημα που θέτει είναι: Πώς αλλάζει τον άνθρωπο η κοινωνία της ελεύθερης αγορά και ποιες είναι οι ψυχολογικές και πολιτισμικές επιπτώσεις του νεοφιλελευθερισμού στη ζωή των ανθρώπων; Δείγμα του, μία ομάδα φοιτητών που ονειρεύονται, πιστεύουν στο μέλλον, καλλιεργούν τη

διαφορετικότητά τους για να καταλήξουν μετά από μία δεκαετία κυνικοί, μπερδεμένοι και αγωνιούντες. Αγωνιούν και δεν κοιμούνται, είτε γιατί δεν μπορούν πια είτε γιατί δεν θέλουν θεωρώντας ότι ο ύπνος είναι σπατάλη χρόνου και χρήματος (κάτι “εκσυγχρονιστικό” δεν μας θυμίζει αυτό;).

Στέρεοι χαρακτήρες, καλοφτιαγμένη πλοκή, σαρκασμός και σάτιρα, ακόμα μια φορά ένας υποδειγματικός ρεαλισμός, κι ένας ευτυχής συνδυασμός πολιτικής και λογοτεχνίας.

Το Σπίτι του Ύπνου του Τζόναθαν Κόου, μτφ. Τρισεύγενη Παπαϊωάννου, εκδ. ΠΟΛΙΣ, σελ. 427.

Η πρόταση της **Ελένης Παπαδάκη** **Οι Δεκατρείς συνταγές της Απιστίας** της **Νόρα Έφρον**

Το βιβλίο της **Νόρα Έφρον** περιέχει κατ' αρχήν, όντως δεκατρείς συνταγές μαγειρικής που θα σας φανούν σίγουρα χρήσιμες. Απ' αυτήν την σκοπιά είναι ένα εκπαιδευτικό βιβλίο, απαραίτητο σε κάθε λόγια κουζίνα. Αναφέρεται επίσης και σε μία απιστία. Απατημένη η Ρέητσελ, Εβραία σύζυγος, μητέρα και συγγραφέας βιβλίων μαγειρικής το '70, η οποία κάποια στιγμή μαθαίνει ότι ο γλυκός της άντρας την απατάει. Θυμάται τι τους ένωσε και τι τους χώρισε, ανατρέχει στο παρελθόν και ξεκαθαρίζει το παρόν της. Χρήσιμο κι απ' αυτήν τη σκοπιά το βιβλίο ιδιαίτερα για τις γυναίκες που μπορεί να αναγνωρίσουν τον εαυτό τους στις σελίδες του αλλά και να επαναβεβαιώσουν ότι όλοι οι άντρες είναι... γουρούνια, εκτός από μερικές φορές που κλαίνε.

Η Νόρα Έφρον είναι γνωστή απ' την ταινία της **Όταν ο Χάρι γνώρισε τη Σάλι**, έζησε ένα αληθικό διαζύγιο με τον **Κάρλ Μπερνστάιν**, το δημοσιογράφο που αποκάλυψε το Γουότεργκέιτ, και εδώ δεν γράφει ακριβώς λογοτεχνία αλλά ένα ευχάριστο, ευκολοδιάβαστο αφήγημα ι-δανικό για τις παραλίες. Θα σας θυμίσει ταινία του Γούντι Άλλεν.

Οι Δεκατρείς συνταγές της Απιστίας, της Νόρα Έφρον, μτφ Χίλντα Παπαδημητρίου, εκδ. ΠΟΛΙΣ, σελ. 223

Η πρόταση του **Χρήστου Μασσαλά** **Η Ελλάδα στην μεταδιπολική εποχή** του **Δ. Καλουδιώτη**

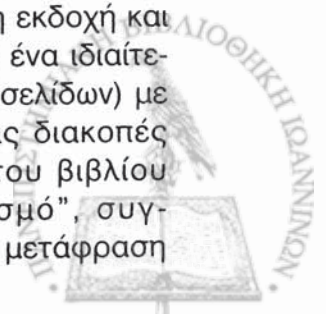
Το βιβλίο του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Ηπείρου, Δημήτρη Καλουδιώτη, έρχεται την ώρα που η χώρα μας υποχρεώνεται να προσαρμοστεί στο διεθνές περιβάλλον, αφού το μέγεθός της δεν επιτρέπει την πολυτέλεια της διαφωνίας, του διαφορετικού δρόμου.

Ο συγγραφέας δεν διστάζει να καταθέσει την άποψή του, να επιχειρήσει προβλέψεις, να ασκήσει κριτική και αυτοκριτική για γεγονότα και ανθρώπους που είναι νωπά και ακοσκίνιστα από την ιστορία και για τον λόγο αυτό και περισσότερο αμφιλεγόμενα. Με τόλμη ξαναθέτει το θέμα του κενού της μεθόδου, ύστερα από την αμφισβήτηση της επάρκειας της «πειθαρχημένης μαρξιστικής γραμμής». Με το «τέλος» των ιδεολογιών διερευνά χωρίς την ετυμηγορία της ιστορίας βοηθό για την πρόβλεψη που θα τον οδηγήσει στην πρόληψη...

Η Ελλάδα στην μεταδιπολική εποχή, μια αισιόδοξη υπόθεση εργασίας, του Δ. Καλουδιώτη, εκδόσεις Ζαχαρόπουλος 1998, 3,000 δρχ.

Η πρόταση του **Γιάννη Παπαδημητρίου** **Ξεπερνώντας τον τουρισμό** του **Χακίμ Μπέη**

Διαβάζοντας το αίτημα του εκδότη “να μπορεί ο αναγνώστης να πάρει μαζί του το βιβλίο στις καλοκαιρινές διακοπές”, ομολογώ ότι μπερδεύομαι λίγο στο συμπέρασμα (υπαινίσσεται άραγε ελαφρότητα στο διάβασμα ή στο βάρος του βιβλίου;). Επιλέγω τη δεύτερη εκδοχή και συστήνω στους αναγνώστες ένα ιδιαίτερα ελαφρό βιβλίο (μόλις 30 σελίδων) με θέμα τις διακοπές (“για” τις διακοπές στην κυριολεξία). Τίτλος του βιβλίου “Ξεπερνώντας τον τουρισμό”, συγγραφέας ο Χακίμ Μπέη, σε μετάφραση

και έκδοση (καλοκαίρι 1997) των "Ξυλοκόπων της Ερήμου", με ενδιαφέρουσες σκέψεις για όσους εξακολουθούν να ενδιαφέρονται για τη διάκριση μεταξύ ταξιδιώτη και τουρίστα.

Η πρόταση της **Τάνιας Φαρμάκη**

ΡΟΜΠΕΡΤ ΧΑΡΙΣ

**ΚΩΔΙΚΟΣ:
ΑΙΝΙΓΜΑ**

Κωδικός: Αίνιγμα του Ρόμπερτ Χάρις

Οι περισσότεροι φαντάζεστε ότι ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος κρίθηκε αποκλειστικά στα πεδία των μαχών. Αλλά αυτό δεν είναι όλη η αλήθεια. Στα υ-

πόγεια της αντικατασκοπίας, το σπάσιμο των κωδικών κρυπτογράφησης των μηνυμάτων των αντιπάλων έπαιξε ένα εντελώς ιδιαίτερο ρόλο. Οι Αμερικανοί μπόρεσαν να σπάσουν τον κώδικα των Ιαπώνων και οι Βρετανοί των Γερμανών. Και φυσικά, κράτησαν το σπάσιμο του κώδικα επτασφράγιστο μυστικό ακόμα και χρόνια μετά το τέλος του πολέμου. Το σπάσιμο του Αινίγματος, του κώδικα που χρησιμοποιούσε ο γερμανικός στρατός γίνεται εδώ ένα απολαυστικό μυθιστόρημα στα χέρια του Ρόμπερτ Χάρις, που θα τον ξέρετε ήδη από το Φάδερλαντ, ένα φανταστικό μυθιστόρημα στο οποίο νικητής του Β' παγκοσμίου πολέμου είναι ο Χίτλερ. Διαβάστε το.

Κωδικός: Αίνιγμα του Ρόμπερτ Χάρις, εκδόσεις Ψυχογιός, Αθήνα 1998, 4,500 δρχ.

Η πρόταση του **Φώτη Μιχαλόπουλου**

Η στενή εθνολογική συγγένεια των σημερινών Ελλήνων, Βουλγάρων και Τούρκων

του **Γιώργου Νακρατζά**

Στην τρίτη, βελτιωμένη, έκδοση του έργου του ο διδάκτωρ της ιατρικής Γιώργος Νακρατζάς προσπαθεί να ανασκευά-

σει τις επικρατούσες απόψεις σχετικά με την εθνογένεση των σύγχρονων Ελλήνων και να αναδείξει τη συνεχή μετακίνηση των διαφόρων εθνοτήτων από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα ως τον κύριο παράγοντα διαμόρφωσης του βαλκανικού εθνολογικού χάρτη.

Η χρήση του όρου «συγγένεια» στον τίτλο του βιβλίου αναφέρεται βέβαια σε βιολογικά δεδομένα αλλά στην μακροχρόνια εθνολογική και πολιτισμική αλληλοδιδραση και αλληλεπίδραση των εθνοτικών ομάδων που αποτέλεσαν την πληθυσμιακή βάση του σημερινού ελληνικού έθνους - κράτους.

Ο πλούτος των στοιχείων του συγγραφέα και η ιδιαίτερη οπτική του βοηθά στην καλύτερη γνώση και κατανόηση της συγκρότησης του νεώτερου ελληνικού κράτους, μιας γνώσης απαλλαγμένης από εθνικιστικούς μύθους και ιδεολογικές χρήσεις.

Εκδόσεις Μπατάβια, Θεσσαλονίκη 1997

Η πρόταση του **Γιώργου Αράγη**

Ο Λάκκος,

του **Τάκη Σιμώτα**

«Ένα βιβλίο για το καλοκαίρι» ίσον κανένα, δηλαδή πολύ λίγο. Ωστόσο μια και το Μικρόπολις επιμένει σώνει και καλά να προταθεί μονάχα ένα από τον καθένα, προτείνω το μυθιστόρημα του Τάκη Σιμώτα «ο Λάκκος», εκδόσεις Άγρα, Αθήνα 1998, σελ. 308, το οποίο θεωρώ ένα από τα καλύτερα μυθιστορήματα, αν όχι το καλύτερο, της περασμένης χρονιάς. Πρόκειται για την ιστορία μιας μικρής ομάδας γειτονόπουλων της Θεσσαλονίκης, που ζει έντονα τα συμβάντα της παιδικής ηλικίας ως το πρώιμο πέρασμά της στην εφηβεία. Ουσιαστικά δηλαδή το βιβλίο μας δίνει τα στοιχεία που συνθέτουν το έπος της παιδικής ηλικίας προς την εφηβεία. Ο συγγραφέας χειρίζεται αριστοτεχνικά το θέμα του, τόσο από άποψη προβληματισμού πάνω στην δεδομένη ηλικία, όσο και στο γλωσσικό όργανο. Διαβάζοντας κανείς το «Λάκκο» έχει την δυνατότητα να παρακολουθήσει

τα συχνά σπιρτσιόζικα περιστατικά της υπόθεσης και ταυτόχρονα να σκεφτεί πάνω σε κάποιες πτυχές της ζωής.

(σημ. του εκδ. Επιπλέον για beach test στο βιβλίο αυτό βλ. παραπάνω, πρόταση Βασίλη Ραϊση).

Η πρόταση του **Νίκου Αλμπανόπουλου**

το Μανιφέστο του Κομμουνιστικού Κόμματος

των Μαρξ και Ενγκελς

«Ένα φάντασμα πλανιέται πάνω από την Ευρώπη»: Έτσι ξεκινούσε το Κομμουνιστικό Μανιφέστο των

Μαρξ και Ένγκελς που εκδόθηκε πρώτη φορά τον Φλεβάρη του 1848. Φέτος, με την επέτειο των εκατό πενήντα ετών το φάντασμα του Κομμουνισμού πλανιέται πάνω από όλο τον πλανήτη. Ξέρω, κάποιιοι έχετε αντιρρήσεις. Μπορείτε βέβαια να τις διατηρήσετε αλλά αναλογιστείτε λίγο τα δεδομένα. Παντού στον κόσμο, από το Λος Άντζελες του 91 ως τη Αουλώνα του 97 και την Μπανγκόγκ του 98 ο καπιταλισμός μοιάζει να θριαμβεύει; Πιστεύει κανείς από σας ότι η ελληνική κοινωνία θα βγάλει δίχως ρωγμές την δεκαετία της λατρείας του Χρηματιστηρίου, των ιδιωτικοποιήσεων, της υποταγής στο κέρδος και της νεοφιλελεύθερης προσαρμογής ενός κόμματος που εκπροσωπεί τις διαφορετικές αντιλήψεις του μισού ελληνικού πληθυσμού;

Θα μπορούσα να προτείνω το Κομμουνιστικό Μανιφέστο απλά για λόγους ιστορικούς: Είναι αναμφίβολα ένα από τα δέκα βιβλία που επηρέασαν περισσότερο την ανθρώπινη ιστορία. Το προτείνω όμως κυρίως γιατί το θεωρώ ένα εξαιρετικά χρήσιμο ανάγνωσμα, απαραίτητο για την κατανόηση της κοινωνικής εξέλιξης.

Και τέλος, για να ακολουθήσω και τους κανόνες του ερωτήματος: Γιατί είναι φθινό και δεν θα βαραίνει την τσάντα σας στην θάλασσα.

Μανιφέστο του Κομμουνιστικού Κόμματος των Μαρξ - Ένγκελς, εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή, μεταφραστής Άγνωστος (!), δρχ. 1040

Και με τα βιβλία που εσείς θα διαλέξετε...

Καλό καλοκαίρι!

Με το 16ο καλοκαιρινό Μικρόπολις ολοκληρώσαμε ένα επιτυχημένο κύκλο. Και είμαστε διπλά χαρούμενοι για αυτό. Πρώτον, γιατί (με αρκετό κόπο και έξοδα πάντως...) καταφέραμε να εκδώσουμε 16 τεύχη σε 8½ μήνες, δουλεύοντας, ας μην το ξεχνάμε, όχι επαγγελματικά. Δεύτερον, γιατί πιστεύουμε ότι δικαιούμαστε να βαφτίσουμε το τεύχος Καλοκαιρινό και να ξεκουραστούμε όλο τον Αύγουστο. Εξάλλου, αν δεν ξεκουραστούμε λιγάκι τώρα, τι δυνάμεις θα έχουμε τον Σεπτέμβριο;

Οφείλω, ως εκδότης του Μικρόπολις, να ευχαριστήσω όλους όσους βοήθησαν ως τώρα στην έκδοσή του: Τους συνεργάτες, το τεχνικό τμήμα, τους φίλους που βοήθησαν στην διαφήμιση και στις συνδρομές και φυσικά τους συνδρομητές και αναγνώστες του.

Πετύχαμε κάτι ως τώρα; Μάλλον. Περισσότεροι από 500 συνδρομητές, πάνω από 1,100 τεύχη πραγματική κυκλοφορία κάθε δεκαπενθήμερο -αλλά και ένα τεύχος που διασκεδάσαμε κάθε φορά που το ετοιμάζαμε, είναι σημαντικά «επιτεύγματα» για τα δεδομένα της πόλης και για μας τους ίδιους.

Ας δώσουμε λοιπόν ραντεβού για το Σεπτέμβριο. Με νέες δυνάμεις, νέες ιδέες, **ίσως** ακόμα και νέα μορφή. Πάντως μην ανησυχείτε: Θα μας αναγνωρίσετε εύκολα!

Αποχαιρετισμός στον Κωστή Μοσκόφ

Ο πολίτης του κόσμου, ο πολίτης της καθ' ημάς Ανατολής δεν περπατάει ανάμεσά μας. Κατά την προσφιλή του έκφραση *γονιμοποίησε και απήλθε*.

Ο Κωστής Μοσκόφ έζησε σε μια εποχή δύσκολη, όπου αρχές και αξίες λεηλατούνταν και στάθηκε όρθιος για να δείχνει τον δρόμο στους συνανθρώπους του για ένα καλύτερο κόσμο. Η ξεχωριστή του ευαισθησία, η μοναδική του παιδεία, η καθαρή πολιτική του σκέψη και η έντονα επικοινωνιακή του προσωπικότητα ενεργοποιούσαν την αναζήτηση, το όραμα.

Οι προσπάθειές του είχαν επικεντρωθεί στην δημιουργία νέων ιδεολογικών δομών πάνω στις οποίες μπορούσε να στηριχθεί ο άνθρωπος -ο κάθε άνθρωπος- ο άλλος όπως τον έλεγε συχνά, η ζωή και ο κόσμος. Στον τομέα αυτό ήταν πρωτοπόρος. Το όραμά του συναντήθηκε με την πράξη και τις δραστηριότητες της ζωής του. Επιχείρησε με βάση την ελληνική διαχρονικότητα να επανασυνδέσει το κομμένο νήμα και να τονίσει το δυναμισμό της διαπολιτιστικής συνεργασίας όχι μόνο των μεσογειακών αλλά και των λαών όλου του κόσμου.

Βασική του πίστη ήταν ότι η επιβίωση μας θα εξαρτηθεί από το πόσο θα μπορούμε να συνυπάρξουμε δημιουργικά με τον Άλλο -τον αλλόθρησκο, τον αλλόφυλο, τον αλλοεθνή. Η κοινωνία των εθνών δεν διαφέρει πολύ από αυτή των ανθρώπων.

Τόνισε πάντα ότι είναι ανάγκη να ξαναδώσουμε την πρέπουσα σημασία στην αλληλοσύνδεση των πραγμάτων και να αναλογιστούμε ότι είμαστε Έλληνες της Ευρώπης, της Αφρικής, της Ασίας. Είμαστε το προϊόν του ευτυχούς γάμου ανάμεσα στους πολιτισμούς των τριών ηπείρων. Το προνόμιο μας αυτό το αξιοποίησε με τον καλύτερο τρόπο και δημιούργησε τις προϋποθέσεις ενός μετώπου ειρήνης και φιλίας προς Νότο και Ανατολή.

Δίδαξε ότι ο διάλογος, η διαπραγμάτευση, ο συμβιβασμός δεν είναι παραχωρήσεις αλλά προϋποθέσεις για συμβίωση. Η Ελλάδα υπάρ-

Ο Κωστής Μοσκόφ, φωτ. Γ. Κανελλόπουλος, Καθημερινή

χει, όχι επειδή κινείται ως σύνολο θεσμών αλλά από ανθρώπινες παρουσίες όπως είναι η δική του, που πράττουν το ορθό και το δύσκολο.

Η Θεσσαλονίκη και η Αλεξάνδρεια χάνουν τον οραματιστή, ο κόσμος της καθ' ημάς Ανατολής την ψυχή του και οι φίλοι του (και είχε μόνο φίλους) την ζωντανή Αναφορά.

Κωστή Μοσκόφ,

Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στήριξε πάντα τις πρωτοβουλίες του και θα συνεχίσει με πυξίδα τις δικές του σκέψεις.

Κωστή φεύγεις γρήγορα...

Αλλά δικαιωμένος από τούτο το πέτρινο ακρωτήριο της Μεσογείου που δεν έχει άλλο αγαθό παρά

Το Αγώνα του Λαού του

Τη θάλασσα

Και το φως του ήλιου

Εκ μέρους όλης της πανεπιστημιακής κοινότητάς σου απευθύνω τον ύστατο χαιρετισμό.

Χρήστος Μασσαλός

Σινεμά: Ραντεβού το Σεπτέμβρη

Σβήνει η οθόνη, κλείνουν τα φώτα κι αποχωρούμε αναζητώντας λίγες Ήσυχες μέρες Αυγούστου. Και οι εικόνες; πού χάνονται οι εικόνες; Ή δεν χάνονται αλλά συνεχίζουν να ζουν μέσα στον επίπεδο δισδιάστατο κόσμο τους; Μήπως οι σκιές αφήνουν το πανί και κατεβαίνουν στην πλατεία αναζητώντας το δικό τους Πορφυρό Ρόδο του Καΐρου; Οι εικόνες ευτυχώς δεν πεθαίνουν ποτέ. Ο κινηματογράφος μας ακολουθεί, κολλάει μέσα μας, στοιχειώνει τα ονειρά μας, ξυπνάει τη μνήμη μας. Η τέχνη παραμένει το έσχατο Παιχνίδι των Λυγμών, ο Τόπος της προσωπικής μας αγωνίας για τη ζωή.

Μικρή αναδρομή

Δεν ήταν μια χρονιά γιορταστική αυτή που πέρασε. Τα 100 χρόνια της εβδομης τέχνης έγιναν 101 χωρίς να αλλάξει τίποτα. Ακόμα ο κινηματογράφος ψάχνει περάσματα και διαφυγές. Το βήμα του συνεχίζει να μένει μετέωρο σαν του πελαργού. Από τους χριστιανούς φονταμενταλιστές της Φλώρινας φτάσαμε στις Κάννες και το Χρυσό Φοίνικα για ένα σπουδαίο σκηνοθέτη, τον **Θόδωρο Αγγελόπουλο**. Από τα χίλια εισιτήρια που έκοβαν παλιά οι ελληνικές ταινίες φτάσαμε στις 200 χιλιάδες του **Βαλκανιζατέρ** και στις 500 χιλιάδες για όλες τις ελληνικές ταινίες φέτος.

Αν θέλαμε να βρούμε κάποιες μικρές αλλαγές, θα έπρεπε να επισημάνουμε τρία στοιχεία:

- **Επιβεβαίωση του αμερικάνικου χολιγουντιανού κινηματογράφου** τόσο ως εμπορικό προϊόν, όσο και ως αισθητικό μοντέλο. Ενδεικτικό είναι ότι από τις 17 Οκτωβρίου που ξεκίνησε η Μικρόπολις έως τις 20 Μαΐου καταγράψαμε στις στήλες του σινεμά 77 ταινίες που παίχτηκαν στις αίθουσες της πόλης από τις οποίες οι 17 μόνο ανήκαν στον ευρωπαϊκό ή μη αμερικάνικο κινηματογράφο και μόνο οι 5 από αυτές ήταν ελληνικές (παίχτηκαν ακόμα άλλες δύο)- κατ' εκτίμηση πρέπει να παίχτηκαν στα Γιάννενα 100 ταινίες.

- **Ακμή της βιομηχανίας του κινηματογράφου μετά την ύφεση του τέλους της δεκαετίας του '80.**

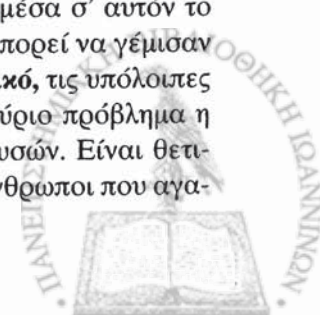
Ίαν Χολμ, Γλυκό Πεπρωμένο

Κατακόρυφη αύξηση των εισιτηρίων, νέες αίθουσες παντού, πολυαίθουσες και ένα σύνολο από παράλληλες διαφημιστικές καμπάνιες μετατρέπει το σινεμά σ' ένα σύγχρονο Ελτοράντο. Να κρατήσουμε ως θετικό την επιστροφή των θεατών στις αίθουσες, δείγμα ίσως της κούρασης των καταναλωτών από την τηλεοπτική βλακεία και τη μονοτονία της προκατασκευασμένης νυχτερινής διασκέδασης. Παρολαυτά, το σινεμά δεν πρόκειται να κυριαρχήσει αλλά απλώς να καταλάβει μία σημαντική θέση στην ψυχαγωγία των κατοίκων των πόλεων. Μια ταινία ως αντίπαλο δέος σ' ένα ιταλικό εστιατόριο; Κάπως έτσι.

- **Εντυπωσιακή άνοδος του ανεξάρτητου κινηματογράφου** ιδιαίτερα του αμερικάνικου, αλλά και του "εθνικού" σινεμά. Λίγο ως μόδα, λίγο ως ανάγκη για μία διαφορετική οπτική έναντι της χολιγουντιανής και οι οθόνες γεμίζουν με νεαρούς Αμερικάνους αλλά και με Ασιάτες και με Αφρικανούς και με Καναδούς (ακόμα και με Έλληνες). Το νέο στην τέχνη ξεπήδαγε πάντα από το πολύμορφο και ζωοποίο περιθώριο.

Τα Γιάννενα

Και τα Γιάννενα που χωράνε μέσα σ' αυτόν το χαλασμό; Μάλλον πουθενά. Μπορεί να γέμισαν κι εδώ οι αίθουσες στον **Τιτανικό**, τις υπόλοιπες μέρες όμως έμειναν άδειες. Κύριο πρόβλημα η έλλειψη ανακαινισμένων αιθουσών. Είναι θετικό που οι αιθουσάρχες είναι άνθρωποι που αγα-

πούν το σινεμά, γίνεται όμως αρνητικό όταν δεν τολμούν να επενδύσουν χρήματα. Να σημειωθεί, όμως εδώ ότι τουλάχιστον δύο αίθουσες κινδυνεύουν με έξωση αφού ο νόμος δεν διακρίνει την πολύχρονη προσφορά τους στον πολιτισμό. Απουσιάζουν φυσικά ο Δήμος και η Νομαρχία που όχι μόνο δεν επενδύουν στη δημιουργία αιθουσών όπως γίνεται σ' όλη την υπόλοιπη Ελλάδα ιδιαίτερα στα θερινά, αλλά οδηγούν και στο γκρέμισμα τις παλιές αίθουσες όπως ο **Ορφέας** στο όνομα της άγνοιάς τους αλλά και της πολιτικής τους ιδιοτέλειας. Πολύ θετική η δημιουργία δημοτικής αίθουσας στην **Κόνιτσα** και η έστω προβληματική, συνέχιση λειτουργίας της **Κινηματογραφικής Ομάδας του Πανεπιστημίου**. Τομή, μπορεί να αποτελέσει η δονκιχωτική επαναλειτουργία του θερινού σινεμά της κ. **Μπίτα** στην Ανατολή. Ένα πρώτο βήμα που αν βρει μιμητές μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα της διασκέδασης στα Γιάννενα.

Δευτερεύοντα προβλήματα: Η απουσία κριτικού δημοσιογραφικού λόγου στον ηλεκτρονικό και γραπτό τοπικό τύπο, δείγμα είτε ερασιτεχνισμού είτε άγνοιας. Η παράλογη αδιαφορία των κοινωνικών φορέων και οργανισμών της πόλης να αξιοποιήσουν τη δύναμη του κινηματογράφου. Γιατί άραγε αγνοεί το ρόλο του σινεμά στην κοινωνία το Εργατικό Κέντρο ή το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου; Ένας γενικότερος συντηρητισμός που κυριαρχεί χρόνια στην πνευματική ζωή της πόλης η οποία έχει αφεθεί στα χέρια ατάλαντων, βαρετών και ιδιοτελών ανθρώπων. Τα “πνευματικά Γιάννενα” είναι ένα εύηχο πλην όμως εκκωφαντικό ψέμα.

Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω είναι ο κινηματογράφος στα Γιάννενα να βρίσκεται σε παρακμή. Η γνώμη μας είναι ότι κάποια στιγμή θα έρθει η ακμή.. Θα 'ρθουν κι εδώ εταιρίες να αγοράσουν ή να φτιάξουν αίθουσες, θα φτάσει και στην πόλη μας η “δόξα” του Χόλιγουντ. Θα έχουν χαθεί όμως στο ανάμεσα χιλιάδες διαφορετικές ταινίες και χιλιάδες άνθρωποι θα νομίζουν ότι το σινεμά ξεκίνησε το 1990. Τούτη η μόδα του σινεμά είναι η μόδα της λήθης, μην το ξεχνάμε.

Αιτιοδοξούμε λίγο μόνο όταν αναλογιζόμαστε ότι κι άλλες φορές στο παρελθόν το καλό επιβίωσε και άνθισε. Θα δούμε.

Φιλήμων Καραμήτσος

Τα καλύτερα της χρονιάς

Από όσες ταινίες προβλήθηκαν στα Γιάννενα ξεχωρίζουμε ως καλύτερες της χρονιάς το **Γλυκό Πεπρωμένο** του Εγκογιάν και τον **Αιχμάλωτο του Καυκάσου** του Μποντρόφ.

Εξαιρετικές ήταν: Ο **Μικρός Κόλια** του Σβέρακ, ο **Ξεχωριστός Γουίλ Χάντιγκ** του Γ.Β. Σάντ, το **Καλύτερα δεν Γίνεται** του Τζ. Μπρουκς, το **L.A. Confidential** του Κ. Χάνσον και το **Διαλύοντας το Χάρι** του Γ. Άλλεν.

Μας άρεσαν: η **Παγοθύελλα** του Α. Λι, οι **Άνδρες με τα Μαύρα** του Μπ. Σόνενφελντ, το **Copland** του Τζ. Μάνγκολντ, το **Πέμπτο Στοιχείο** του Λ. Μπεςόν, το **Πυροβολημένο Ψάρι** του Σ. Σβάρτς, η **Καντή Σάρκα** του Π. Αλμαντοβάρο, το **Μοναχικό Αστέρι** του Τζ.Σέιλς και μερικές ακόμα. Μας άρεσαν κι όλες οι ελληνικές.

Ερώτηση - Κουίζ

Σε ποιά ταινία του Αγγελόπουλου βλέπουμε το γνωστό καφε-μπαρ της πόλης μας “Τα Ναυτάκια”; Όποιος το βρει κερδίζει μία πρόσκληση στην ειδική τιμητική εκδήλωση που διοργανώνει η Τοπική Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων προς τιμήν του μεγάλου έλληνα σκηνοθέτη ο οποίος έχει επισκεφθεί πολλές φορές την πόλη μας και θα γίνει προσεχώς κεκλεισμένων των θυρών.

Εικαστικά: Με πρωταγωνιστές τους ιδιώτες

Χωρίς τίτλο, έργο της Αν. Καρβελά 1997

Ας το πάρουμε απόφαση: ο εικαστικός κύκλος στα Γιάννενα είναι περιορισμένος. Οι διοργανωτικές πρωτοβουλίες ανήκουν ως επί το πλείστον στους ιδιώτες, ενώ το κοινό είναι απίστευτα λιγοστό. Σίγουρη προσέλευση εξασφαλίζουν μόνο οι εκθέσεις των ηπειρωτών καλλιτεχνών, είτε πρόκειται για αγορά, είτε για απλώς φιλότεχνο περίπατο. Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα με την σειρά.

Δύο είναι οι galleries που έχουν μια μόνιμη παρουσία στα πράγματα, με συγκεκριμένη εικαστική πολιτική. Η *Αμυμώνη*, παλιότερη και καταξιωμένη πανελληνίως, φιλοξένησε και φέτος μερικά από τα πιο σημαντικά ελληνικά ονόματα της τέχνης. Αν εξαιρέσει κανείς την (σπουδαιότητα μεν, αποτυχημένη δε) διοργάνωση για τον Vasarely, ο σημαντικότερος ζωγράφος που είδαν οι Γιαννιώτες ήταν ο **Εδουάρδος Σακαγιάν**, φιλοξενούμενος της Αμυμώνης. Εκεί επίσης απολαύσαμε **Βασίλη Καρακατσάνη**, **Νίκη Παπασπύρου**, **Σύνη Παπαγιάννη** κ.α. Εκτός όμως από τους εκλεκτούς συνεργάτες, εκτιμούμε στην Αμυμώνη και την εξωστρέφειά της που την φέρνει να συνεργάζεται και με άλλους φορείς (Γαλλικό Ινστιτούτο, Σύλλογο "Φλόγα"), και να εκδράμει μάλιστα και εκτός τειχών (έκθεση στον

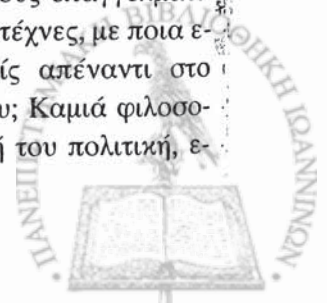
Λίθο του Διλόφου). Προσωπικά βρισκουμε ότι παραχαϊδεύει τους ηπειρώτες, ίσως όμως απλά να "ακούει" το κοινό της...

Η έτερη των δυο, η *Ursula Kopka*, είναι ένας νέος χώρος, μόλις φετινός, που μπήκε δυναμικά στην πόλη με μια νέα πρόταση για καλλιτέχνες νέους και όχι πάντα διάσημους, σίγουρα πάντως μοντέρνους. Αν ο **Σκυλάκος** μπορεί να θεωρείται πλέον κλασικός στο είδος του, οι **Καρβελά** και **Ζουρούδης** εισηγούνται νέες προτάσεις. Οι επιλογές της δεν είναι πάντα οι εμπορικότερες, είναι όμως φρέ-

σκες και με άποψη. Στον πρώτο χρόνο μόλις της λειτουργίας της κατάφερε να φτιάξει ταυτότητα, και η παρουσία της στην πόλη είναι βήμα θετικότατο για την εικαστική πολυφωνία.

Η *Αίθουσα Τέχνης Πάτση*, πιο δραστήρια στο παρελθόν, είχε φέτος μια υποτονική μάλλον παρουσία, το *Πολυθέαμα* περιορίστηκε στην φιλοξενία διαφορετικών μορφών έκφρασης. Περιφερειακοί διοργανωτές, όπως η Ζωσιμαία βιβλιοθήκη (με το Φωτογραφικό ταξίδι στον ελληνικό 19ο αι.), το Πνευματικό κέντρο Λυγκιάδων με την έκθεση του **Ράτσινα**, και οι "Φίλιες, γραφή στην ύλη" της 8ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και του Κέντρου Ερευνών Παράδοσης και Πολιτισμού, ήταν παρουσίες συμπαθητικότατες, με επαγγελματισμό και μεράκι. Μακάρι να γίνουν περισσότεροι!

Αν στους προαναφερθέντες εικαστικούς φορείς (έστω ευκαιριακούς) μπορεί κανείς να δικαιολογήσει αμέλειες, ασυνεπείς επιλογές, έλλειμμα άποψης, όπου αυτά υπάρχουν, με το αναγκαίο κακό της εμπορικότητας για τους επαγγελματίες, της απειρίας για τους ερασιτέχνες, με ποια ελαφρυντικά να σταθεί κανείς απέναντι στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου; Καμιά φιλοσοφία δεν συνέχει την εικαστική του πολιτική, ε-

κτός ίσως από την απόλυτη προτεραιότητα στους ηπειρώτες, έστω κι αν αυτοί είναι δημιουργοί εντός εισαγωγικών. Ο προγραμματισμός είναι της τελευταίας στιγμής, το έντυπο υλικό ανύπαρκτο, στην καλύτερη περίπτωση απελπιστικά καθυστερημένο, η διεύθυνση αυτοσχεδιάζει στα εγκαίνια, ο κατ' εξοχήν εκθεσιακός χώρος του Δήμου, το Αρχοντικό Πυρσινέλλα, σε αδυναμία (πρακτική και αισθητική) να ανταποκριθεί στις στοιχειώδεις απαιτήσεις του σκοπού για τον οποίο υποτίθεται ότι προορίζεται... Όλα αυτά μαζί "βούλιαξαν" ένα μείζον εικαστικό γεγονός που μπορούσε να έχει ασφαλή επιτυχία, την έκθεση της συλλογής **Tibor Csepei** με έργα **Vasarely**. Εξαιρέση, προς το τέλος της σεζόν, αποτέλεσαν οι πολύ πετυχημένες εκθέσεις του **Αντώνη Φαρίδη** (με την προσωπική επιμέλεια του ζωγράφου), και του Θόδωρου Παπαγιάννη (που είχε ήδη στηθεί στην Αθήνα), για τις οποίες το Πνευματικό Κέντρο επιστράτευσε δυναμικό και παράγοντες που απουσίαζαν στις υπόλοιπες διοργανώσεις του. Εξαιρώντας ίσως τις εκθέσεις φωτογραφίας, οι διοργανώσεις αυτές χαρακτηρίζονται από την πιο απόλυτη ασυνέχεια: οι ερασιτέχνες "ηπειρώτες δημιουργοί" χρησιμοποιήσαν τον ίδιον ακριβώς χώρο, τα πανό, τον φωτισμό, που κλήθηκε να αναδείξει και τις μεταξοτυπίες του Vasarely, οι αρχάριες αιογραφίες του **Γρηγόρη Μάγγου** στριμώχτηκαν στο ίδιο ετήσιο πρόγραμμα εκδηλώσεων με τον Αντώνη Φαρίδη...

Είτε πρόκειται για τον δημοτικό, είτε για τον ιδιωτικό φορέα, πρόβλημα παραμένει για τα εικαστικά η επαρκής ενημέρωση του κοινού, και για την διεξαγωγή των εκθέσεων, αλλά και για το περιεχόμενό τους. Το έντυπο υλικό, που είναι το πιο σύνθητες μέσο, είναι κατά κανόνα φτωχό σε περιεχόμενο και τσιγγούνικου προϋπολογισμού. Ωστόσο ο κατάλογος μιας έκθεσης είναι

Το αρχοντικό Πυρσινέλλα φιλοξένησε τους Αγγέλους του Α. Φαρίδη. Εδώ το εξώφυλλο μας στο τεύχος 14

σημαντικότερος για το στίγμα της, ειδικά μετά τον διανοητικό προσανατολισμό της μοντέρνας τέχνης.

Την χειρότερη εντύπωση, στον απολογισμό αυτό των εικαστικών της χρονιάς που πέρασε, την αφήνει όμως το κοινό! Απαίδευτο, αλλά και αδιάφορο, συντηρητικά προσκολλημένο στα ντόπια ονόματα, του λείπει ο στοιχειώδης κοσμοπολιτισμός που είναι απαραίτητος για να καλλιεργηθούν σε έναν τόπο οι Τέχνες... Όσο κι αν είναι πανελλήνιο φαινόμενο το έλλειμμα εικαστικής παιδείας, δεν δικαιούμαστε να ελπίζουμε από τους γιαννιώτες κάτι καλύτερο;

Μαρία Ζουμπούλη

Μουσική: Ο σκληρός χειμώνας της επαρχίας

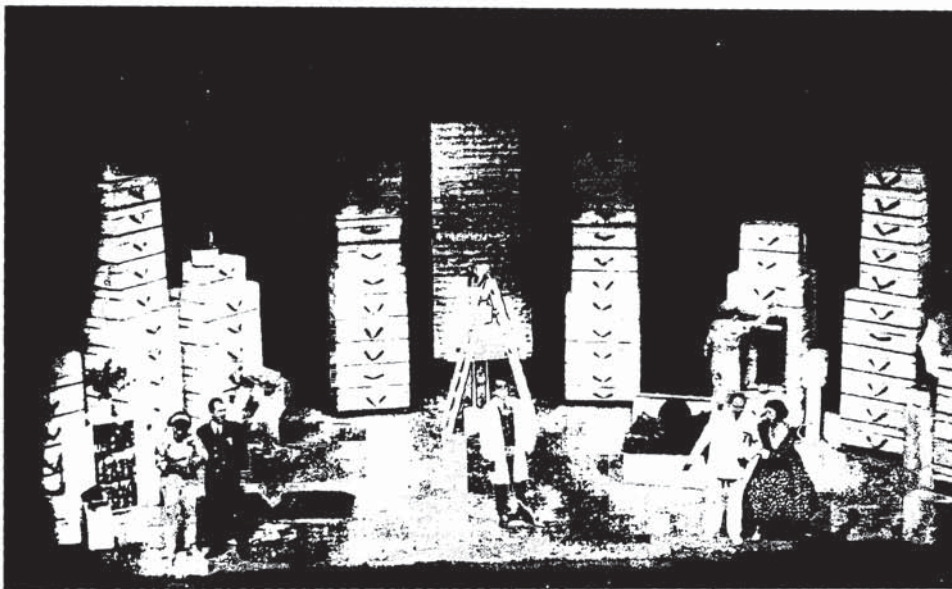
Το πέρασμα από την χειμερινή στην θερινή περίοδο για τις μουσικές (κι όχι μόνο) εκδηλώσεις, σηματοδοτείται από τις μεγάλες συναυλίες στα υπαίθρια θέατρα και σε ανοικτούς χώρους, αλλά κι από τις εξορμήσεις των εμπορικών καλλιτεχνών

τιστικό σκηνικό, του οποίου η διαχείριση έγινε γι άλλη μια χρονιά με τον ίδιο ακριβώς τρόπο: χωρίς καμιά λογική βάση στον προγραμματισμό των εκδηλώσεων από τις οποίες λείπει πάντα η “ιδέα”, η “θεματική”, που θα έδινε νόημα στις επιλογές και

θα προμηθευόταν το ψυχαγωγικό έναντι του καταναλωτικού.

Για να μην γίνουμε κι άδικοι πρέπει να τονίσουμε πως μια κεντρική ιδέα υπάρχει εδώ και χρόνια στις εκδηλώσεις του “Κατάρειου”, ιδέα που έχει να κάνει με μια συγκεκριμένη άποψη γύρω από την προσφορά και την καλλιέργεια κλασικής μουσικής παιδείας.

Το ρεπερτόριο και τα σχήματα ωστόσο επα-

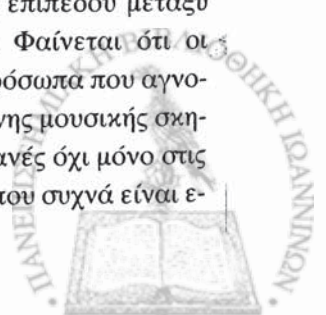
Όπερα στο Πνευματικό Κέντρο από την Εθνική Λυρική Σκηνή

που αλωνίζουν την επικράτεια κατά την περίοδο αυτή. Η χειμερινή περίοδος, που αρχίζει με τα πρωτοβρόχια και διαρκεί μέχρι τον Μάη, όταν δηλαδή ανοίγει ο καιρός και τελειώνουν τα προγράμματα των μαγαζιών, σε αντίθεση με την θερινή είναι συνήθως φτωγή και γεμάτη μουσικές εκδηλώσεις μετρίου επιπέδου. Και τούτο γιατί κατά την περίοδο αυτή οι εκδηλώσεις αυτές διοργανώνονται κατά κύριο λόγο από ντόπιους φορείς, οι οποίοι καλούνται να επωμιστούν και το συνολικό τους κόστος.

Ο φετινός χειμώνας μπορεί να μας επιφύλαξε κάποιες μικροεκπλήξεις (παράσταση όπερας από την Λυρική, συναυλία Σ. Παπαδημητρίου και ορισμένα πολύ καλά “κλασικά” σχήματα), χωρίς ωστόσο να μεταβληθεί ουσιαστικά το τοπικό πολι-

ναλαμβάνονται σχεδόν με μαθηματική ακρίβεια κάθε χρόνο, καθιστώντας τις (πολύ καλές συνήθως) εκδηλώσεις αυτές μονότονες και συντηρητικές.

Όσο για το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου, το Πανεπιστήμιο και κάποιους άλλους περιστασιακούς διοργανωτές, το κοινό τους χαρακτηριστικό είναι η απουσία προγραμματισμού, πράγμα που αποδεικνύεται από το συμπτωματικό στην περιοδικότητα και το περιεχόμενο των εκδηλώσεων, αλλά και τις μεγάλες διαφορές επιπέδου μεταξύ εκδηλώσεων του ίδιου φορέα. Φαίνεται ότι οι διοργανώσεις ανατίθενται σε πρόσωπα που αγνοούν το γενικό πλάνο της σύγχρονης μουσικής σκηνής, πράγμα το οποίο είναι εμφανές όχι μόνο στις επιλογές, αλλά και στο κόστος (που συχνά είναι ε-

ντυπωσιακά μεγάλο) των εκδηλώσεων.

Ειδικά τώρα για το Π.Κ.Δ.Ι. (το οποίο βέβαια συνδέεται μοιραία με όλες τις εκδηλώσεις που παρουσιάζονται στην αίθουσα “Πυρσινέλλα”, χωρίς να έχει ουσιαστικό μέρος στην διοργάνωσή τους), οι ευθύνες είναι μεγαλύτερες, αφού πρόκειται για την κατεξοχήν Δημοτική επιχείρηση παροχής πολιτιστικών αγαθών με ετήσιο προϋπολογισμό, κτιριακή υποδομή και γραμματειακή υποστήριξη, καθώς και με εξασφαλισμένη οικονομική αρωγή. Αν και για πρώτη φορά φέτος λειτούργησε επιτροπή επιλογής εκδηλώσεων, και πάλι εξέλιπε η απαιτούμενη φιλοσοφία, όχι μόνο στον προγραμματισμό καθεαυτό, αλλά βασικά στον ρόλο που το Π.Κ. αποφασίζει να επωμιστεί για την μουσική καλλιέργεια των Γιαννιωτών. Αυτή η αυτοσχεδιαστική λογική αναγνωρίζεται και σε άλλα επίπεδα, όπως αυτό της ανύπαρκτης προβολής των εκδηλώσεων, και του σχεδιασμού των προγραμμάτων των συναυλιών (εκτός των παραδοσιακών πλέον λαθών εκτύπωσης, εντύπωση κάνουν από εκδήλωση σε εκδήλωση οι τεράστιες διαφορές στην ποιότητα, από το ακριβοπληρωμένο χαρτί στην απλή φωτοτυπία).

Για να μην τα βάζουμε πάντως μόνο με το Π.Κ., θα πρέπει να τονιστεί πως η φιλοσοφία διοργάνωσης μουσικών εκδηλώσεων απ’ όλους τους φορείς στην πόλη είναι πεπαλαιωμένη και σίγουρα δεν καλύπτει τις σημερινές ανάγκες. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε πως απουσιάζει μονίμως το πιο ζωντανό κομμάτι του κοινωνικού ιστού, δηλαδή η νεολαία και μάλιστα ο φοιτητικόκοσμος, ενώ στην αξίωση ποιότητας οι φορείς αντιπαραβάλλουν στο γνωστό “είναι αρκετά καλό για τα Γιάννενα”. Δεν χρειάζεται να ξαναπούμε εδώ τα χιλιοειπωμένα για το κοινό της Μητρόπολης, του Πανεπιστημίου, των Ωδείων ή να μιλήσουμε για το ανύπαρκτο

κοινό του Π.Κ. Η σχέση (ή μάλλον η μη σχέση) τους δεν εξελίσσεται, αφού δεν υπάρχει καμιά πρόθεση δημιουργίας δομών και μουσικής κουλτούρας. Φρόντισε άραγε ποτέ να ενημερώσει κα-

Σ. Παπαδημητρίου

νείς (και εννοούμε μέσω της μουσικής κι όχι με λόγια) το κοινό για την κλασική μουσική μέσα από τις διάφορες “σχολές” της και την εξέλιξή της; Ωστόσο αυτό θα μπορούσε να γίνει πολύ απλά με κάποιους κύκλους συναυλιών, με συμμετοχή όχι απαραίτητα γνωστών (και ακριβών) μουσικών και μουσικών σχημάτων, με εξειδικεύσεις σ’ όλες τις φόρμες και τα είδη τόσο της κλασικής όσο και της τζαζ, της έντεχνης λαϊκής, αλλά και της εντός της

μόδας ethnic μουσικής. Ποιος όμως μπορεί να οργανώσει κάτι τέτοιο, όταν τα πάντα κανονίζονται μέσω προσωπικών σχέσεων ή στην καλύτερη περίπτωση μέσω καλλιτεχνικών γραφείων;

Εκεί όμως που εντοπίζεται βασικά το πρόβλημα της σχέσης μεταξύ φορέων και κοινού είναι στο ζήτημα της ενημέρωσης. Η τυποποιημένη σύννευξη τύπου ή η δημοσίευση ενός δελτίου τύπου που πολλές φορές περιορίζεται στο πρόγραμμα της συναυλίας, δεν προβάλλουν βέβαια όσο θα έπρεπε το καλλιτεχνικό γεγονός. Τα τοπικά κανάλια άλλωστε αποδεδειγμένα έχουν πολύ μικρή ακροαματικότητα ενώ η πλειοψηφία του ακροατηρίου τους δεν ενδιαφέρεται παρά μόνο για την λαϊκή μουσική.

Τελικά πάντως το πρόβλημα δεν είναι η απόδοση ευθυνών σε φορείς ή σε πρόσωπα, αλλά η καλλιέργεια ενός κοινού που δεν θα είναι παθητικός αποδέκτης, αλλά θα μπορεί να ελέγχει την επιπολαιότητα, τους αυτοσχεδιασμούς και τους αριθμους, ιδιαίτερα εκείνων στους οποίους ανατέθηκε να κάνουν πολιτισμό με δημόσιο χρήμα.

Γιώργος Κοκκώνης

Θέατρο: παραστάσεις λίγες και μέτριες

Οι πρωταγωνιστές του έργου, Νίκος Σφαιρόπουλος (αριστερά) και Βασίλης Χρήστου

Λίγο άχαρο το δικό μου άρθρο σε αυτό το αφιέρωμα καθώς δεν νομίζω ότι ο απολογισμός της θεατρικής χρονιάς είναι ιδιαίτερα θετικός. Ανέβηκαν λιγότερες παραστάσεις από πέρσι, χωρίς να είναι και καλύτερες ποιοτικά. Επιπλέον αυτές τις παραστάσεις παρακολούθησαν λιγότεροι θεατές (το τελευταίο είναι μια δική μας εκτίμηση αφού είναι δύσκολο να αθροίσει κανείς εισιτήρια).

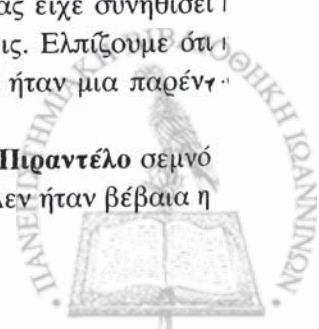
Το **Δημοτικό Θέατρο** κάθε χρόνο δίνει τον τόνο. Στα θετικά σημεία της φετινής του παρουσίας θα καταλόγιζα την συνεργασία με έναν κινηματογραφικό σκηνοθέτη, τον νεαρό **Νίκο Μπακόλα** και το άνοιγμα της δεύτερης, μικρής θεατρικής σκηνής στον 4ο όροφο του Καμπέριου. Τα αρνητικά δυστυχώς βαραίνουν περισσότερο. Μέτριο το κεντρικό έργο (το **Σακάκι που βελάζει**), προβληματικό το **Χάνι**, χειρότερο από άλλες φορές το παιδικό έργο, όλα αυτά συνθέτουν μια παρουσία αναιμική, ποιοτικά και ποσοτικά. Η υποτιθέμενη συνεργασία με την **Μαρία Λάζου** των **Μορφών** που είχε τόσο διαφημιστεί σε δελ-

τία τύπου και προγράμματα δεν προχώρησε, και μάλιστα οι προετοιμασίες του έργου διακόπηκαν άδοξα και μάλλον δεν θα επαναληφθούν. Τα σεμινάρια, που ήταν μια καλή ιδέα, έγιναν μάλλον ακαδημαϊκά και δίχως όρεξη. Όσο για εκείνον τον διαγωνισμό ηπειρωτικού έργου, ζει;

Πέρα από τα επιμέρους στοιχεία, νομίζω ότι το Δημοτικό Θέατρο έχει περιέλθει σε τέλμα. Δεν ανεβάζει βέβαια κακές δουλειές, αλλά ούτε προχωράει. Μετά την περσινή χρονιά, των μέτριων ελληνικών παραστάσεων ήλθε η φετινή, που απλώς ήταν αδιάφορη. Έχω την αίσθηση ότι του χρόνου το Δημοτικό Θέατρο, αν δεν αλλάξει πλευση, θα ψάχνει τους θεατές του. Χρειάζονται τομές, από την θεματολογία ως τους ηθοποιούς. Γιατί κρίνοντας από το αποτέλεσμα έχω την αίσθηση ότι αυτοί που έχουμε συνηθίσει να βλέπουμε έπαψαν να κουράζονται στις πρόβες.

Νηνεμία στους άλλους χώρους. Δυστυχώς δεν είδαμε φέτος έργο από την ομάδα του **Πολυθέαματος**, ενώ πέρσι είχαμε παρακολουθήσει δύο. Κρίμα, γιατί το Πολυθέαμα μας είχε συνηθίσει σε ενδιαφέρουσες παραστάσεις. Ελπίζουμε ότι η άγωνα για το σχήμα χρονιά ήταν μια παρένθεση.

Το **ΘΕΗ** αντίθετα έδωσε ένα **Πιραντέλο** σεμνό και εύστοχα σκηνοθετημένο. Δεν ήταν βέβαια η

Το πρόβλημα πολλές φορές είναι στην επιλογή δύσκολου έργου. Εδώ η πρωταγωνίστρια της ΚΑΣΠΙΑ στις Δούλες

μεγάλη παράσταση, μα μένω και πάλι στο γεγονός της σωστής επιλογής του έργου, που δουλεύτηκε και αποδόθηκε αρκετά καλά από τους ηθοποιούς.

Το αντίθετο πρόβλημα (κακή επιλογή έργου) είχε μια πρόσφατη δουλειά των φοιτητών: Η ΚΑΣΠΙΑ επέλεξε τις απαιτητικές Δούλες που αστόχησαν τρανταχτά στην σκηνοθεσία και την ερμηνεία. Τα μονόπρακτα της ΘΕΣΠΙ δυστυχώς δεν μπόρεσα να τα παρακολουθήσω.

Τελευταία χρονικά ήταν η δουλειά - αφιέρωμα των Μορφών για το έτος Μπρεχτ

στα Δημοτικά Σφαγεία. Μια δουλειά της Μαρίας Λάζου που σαφώς υπολείπεται της περσινής στον ίδιο χώρο. Αλλά για αυτή τη δουλειά το κείμενό μου στο προηγούμενο Μικρόπολις είναι εντελώς πρόσφατο για να επανέλθω. Το να δούμε του χρόνου περισσότερες και κυρίως καλύτερες δουλειές, με νέους ανθρώπους και προσεγγίσεις, σε γεμάτες αίθουσες, είναι νομίζω ευχή όλων των θεατρόφιλων της πόλης.

Μαρία Παπαδοπούλου

Και η άλλη πλευρά των «πολιτιστικών» Ο Νότης και οι... αφίσες του!

Το καλοκαίρι οι τραγουδιστές των αθηναϊκών νάιτ κλαμπ αφήνουν για λίγο την πρωτεύουσα προκειμένου να τοιμήσουν μερικά εκατομμύρια από τα γήπεδα της επαρχίας. Γεμίζουν τον κόσμο αφίσες και... αναχωρούν για την επόμενη πόλη. Ποιος θα υποχρεώσει τον κ. Σφακιανάκη να μαζέψει τις αφίσες του; Ποιος θα του βάλει πρόστιμο αν δεν το κάνει; Επτά (7) μέρες μετά την συναυλία στα Γιάννενα, όλοι οι δρόμοι είναι ακόμα γεμάτοι διαφημιστικές αφίσες. Ακόμα και στο Εκκλησοχώρι (από όπου η φωτογραφία), 29 χιλιόμετρα από τα Ιωάννινα...

N.A.

Ένα νεράκι παγωμένο! Μπάνιο στο ποτάμι: Άφοβα αλλά προσεκτικά!

Να και ένας αγαπητός φίλος που δοκιμάζει τις συμβουλές της στήλης

Ζέστη... Τί θα μας σώσει, εκτός από το Σπήλαιο στο Πέραμα; Μα ένα μπάνιο, βέβαια. Στον ίσκιο.

Μη μου πείτε για πήγαινε-έλα από τα Γιάννενα στην Πρέβεζα ή στο Μούρτο. Πού να μας δροσίσει αυτό; Χώρια την οδήγηση σε πύρινους δρόμους της Κόλασης (ειδικά στην επιστροφή που τα ακυρώνει όλα), δεν τη θέλω έτσι τη θάλασσα. Η θάλασσα θέλει να τη χαρείς με ηρεμία, χωρίς πολύ ήλιο, και τουλάχιστον για ένα πρωί, για ένα απόγευμα ολόκληρο, για ένα βράδυ, για πολλές μέρες ει δυνατόν. Όσοι ακόμα δουλεύουμε στα Γιάννενα τον Ιούλιο, αλλού θα βρούμε το μυστικό της επιβίωσης στις δύσκολες ώρες του μεσημεριανού κάνσωνα.

Τί είναι λοιπόν νερό, δροσερό, σκιερό, καθαρό, όμορφο, χωρίς αλάτι και σχετικά κοντά στα Γιάννενα: Όσοι απαντήσατε «Λίμνη» κόβετε. Όσοι απαντήσατε «ποτάμια», κάτι ξέρετε από ζωή.

Ποιό ποτάμι: Δοκιμάστε τα όλα! Δε θα πούμε συγκεκριμένο μέρος, για να μη συναντηθούμε όλοι εκεί αύριο. Μόνο λίγα για τη διαδικασία.

Ο Άραχθος και ο Καλαμάς, τα πιο κοντινά είναι ορμητικά, λίγο πιο θολά από τα άλλα (κυρίως από χώμα, αλλά μακάρι να βγούνε κάποτε μικροβιολογικές αναλύσεις για να ξέρουμε...). Ο Λούρος ωραίος αλλά μικρός, και πολύ κοντά στο δρόμο. Ο Αχέρωντας, πριν βγει στον κάμπο, υπέροχος αλλά μακρινός. Ο Βοϊδομάτης (μετά την έξοδο από τον Εθνικό Δρυμό στην Κλειδωνιά, διότι πριν απαγορεύεται) τέλειος και παγωμένος, αλλά όταν ενωθεί με τον Αωό γίνονται απλώς τέλειοι... Και υπάρχουν και τα άπειρα ωραία ρυάκια και παρατόταμα, από τον Καλλαρίτικο στην Κηπίνα ως τις Κολυμβήθρες του Πάτιγκου.

Τα ποτάμια τα πλησιάζουμε εύκολα κοντά στις γέφυρες, αλλά υπάρχουν και δρόμοι που τα πλευρίζουν (π.χ. πίσω από το Μνημείο της Αγρότισσας στο Καλοχώρι για τον Καλαμά ή λίγο πέρα από τη Μελισσόπετρα για τον Αωό, ή δεξιά από τη Μπαλντούμα για τον Άραχθο).

Όλα αυτά ανάλογα αν θέλετε πολύ νερό (που σημαίνει και κάποιο κίνδυνο) ή λίγο, κρύο ή δροσερό, ίσκιο ή ανοικτή «παραλία», πλατάνια ή ιτιές, αμμονδιές, χόρτα, βράχια, λάσπες. Εννοείται ότι δεν είναι καθόλου εύκολο να βρείτε ασφαλές μέρος σε ποτάμι για παιδιά. Έχω δει πάντως να κάνουν μπάνιο στον Αωό κάτω από τη γέφυρα της Κόνιτσας, και του Μπουραζανίου (έχει βάθος και γι' αυτό όχι δυνατό ρεύμα).

ΠΡΟΣΟΧΗ: για όσους δεν το ξέρουν, η άνοση του γλυκού νερού είναι λιγότερη από εκείνη της θάλασσας. Είσαι πιο βαρύν δηλαδή σε ένα νε-

ρό που φεύγει, και συχνά στροβιλίζει λιγάκι, και κρύβει πέτρες και μυτερά ξύλα... Ο κανόνας είναι να μη πηγαίνουμε εκεί που δεν πατάμε, ή εκεί που το ρεύμα έχει πιο πολλή δύναμη από μας. Και αν μας πάρει παρόλα αυτά το ποτάμι, να μην προσπαθούμε να πάμε κόντρα, αλλά να κολυμπήσουμε *κάθετα*, προς τα ρηχά. Συνιστώ ανεπιφύλαχτα *πλαστικά παπούτσια που να κλείνουν σφιχτά* (όχι σαγιονάρες): βοηθούν να πατάμε γερά και να περπατάμε ακόμα και κόντρα στο ρεύμα με νερό ως το γόνατο. Η καλύτερη συμβουλή: μια *σαμπρέλα δεμένη σε ένα δέντρο με σχοινί*. Κάθεστε στο νερό όσο θέλετε, και μετά τραβάτε ή σας τραβάνε και βγαίνετε. Α, και να μην πατάτε τα φίδια που δεν πρόλαβαν να απομακρυνθούν... Αν σέβεστε το περιβάλλον, να ξέρετε επίσης ότι κάποιες ζωές θα βλαφθούν αν ανακατέψετε τις πέτρες του βυθού και της ακτής (στεγάζουν γόνους).

Αλλά όταν μπήκαμε πια, και ο αέρας φέρνει δροσιά, και μετά ζέστη, και δροσιά ξανά, και χορεύουν γύρω μας οι λιβελούλες (ξέρετε, τα πολύ γρήγορα έντομα, σαν μπλε ελικοπτεράκια), και μυρίζουν τα δέντρα, το χώμα, και τραγουδάει το νερό, και κρατιόμαστε πλάι-πλάι από τη σαμπρέλλα, από μια ρίζα ή ένα κλαρί, και τουρτουρίζουμε ενώ στα πέντε μέτρα, πάνω από τα φυλλώματα, σκάει ο τζίτζικας... δεν είναι ευτυχία; Μην κρυώσετε όμως, καιρός να βγείτε.

Αυτά για τα μπάνια μας. Και μια που τουτό το τεύχος του *Μικρόπολις* όλο για βιβλία λέει, θα σας πω λίγο για το *Ένα κουτί γεμάτο νερό* των εκδόσεων Καλειδοσκόπιο (Νοέμβρ. 1997, διανομή Πρόοδος). Δεν πρόκειται ακριβώς για βιβλίο, αλλά για ένα σύνολο. Θα ενδιαφέρει εκπαιδευτικούς Δημοτικού, Γυμνασίου ή Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, αλλά και παιδιά που θα έχουν την υποστήριξη ή την παρέα κάποιου μεγάλου: θα διαβάσουν φυλλάδια για το νερό στη θρησκεία, στις παραδόσεις, στη μυθολογία, στον υλικό πολιτισμό, στη γεωργία κλπ., θα κάνουν χημικά πειράματα, θα κατασκευάσουν μια χαρτονένια υδροτουρμπίνα, θα παίξουν τράπουλα με νερο-οικογένειες και μουσικά παιχνίδια, θα μαντέψουν τί ακούν σ'ένα CD... Όλα αυτά για 8.800 δρ. με ΦΠΑ. Όπως είναι αναμενόμενο για μια παιδαγωγική πρωτοποριακή πρόταση, κάποια κομμάτια ίσως είναι για πολύ σοβαρά παιδιά, αλλά και οι άλλοι θα βρουν διάφορα καλά. Το αγαπημένο μου είναι το βιβλιαράκι «Η μουσική του νερού». Το άκουσμά του CD του, που περιέχει ήχους του νερού, με δροσιζει τώρα που γράφω και που σας εύχομαι - θερμά - ένα δροσερό καλοκαίρι, με πολλά μπάνια παγωμένα.

COCO-MAT

Sleep on Nature

Οικολογικά προϊόντα ύπνου

4ο χλμ. Ε.Ο. Ιωαννίνων - Αθηνών
τηλ. 0651 - 67702 fax 0651 - 67703
e-mail cocomat@ioa.forthnet.gr

- Έπιπλα
- Στρώματα
- Λευκά Είδη
- Παπλώματα
- Υφάσματα

οδηγός πόλης

θέατρο

Οι **Βάτραχοι** του Αριστοφάνη, από το Εθνικό Θέατρο, το Σάββατο 11 Ιουλίου, στο Αρχαίο Θέατρο της Δωδώνης (Όλες οι εκδηλώσεις που γίνονται στα πλαίσια των Ηπειρωτικών ξεκινούν στις 9 το βράδυ)

Το **παιχνίδι της τρέλας και της φρονιμάδας** σε σκηνοθεσία Νίκου Χατζηπαπά, από το Δημοτικό Θέατρο Ιωαννίνων κάνει πρεμιέρα στο Υπαίθριο Θέατρο της Ε.Η.Μ την Τετάρτη 15 Ιουλίου στις 9:30 το βράδυ και δίνει μια ακόμα παράσταση για τους Γιαννιώτες την Τετάρτη 22 Ιουλίου.

Οιδίπους επί Κολωνώ του Σοφοκλή, από το Θέατρο «Θεατρική Διαδρομή», την Παρασκευή 24 Ιουλίου στο Αρχαίο Θέατρο της Δωδώνης (Ηπειρωτικά, 9μ.)

Ο **κύκλος με την κιμωλία**, του Μπρεχτ, από το Δ.Η.Π.Ε.Θ.Ε. Αγρινίου την Παρασκευή 31 Ιουλίου στο Υπαίθριο Θέατρο της Ε.Η.Μ. (Ηπειρωτικά, 9μ.)

Οι **Εκκλησιάζουσες**, του Αριστοφάνη, από το ΑΜΦΙ-ΘΕΑΤΡΟ Σπύρου Ευαγγελάτου, την Τετάρτη 5 Αυγούστου στο Υπαίθριο Θέατρο της Ε.Η.Μ. (Ηπειρωτικά, 9μ.)

Ο **ρέστης** του Ευριπίδη από το Θέατρο Τέχνης, την Παρασκευή 7 Αυγούστου στο Αρχαίο Θέατρο Δωδώνης (Ηπειρωτικά, 9μ.)

Ηλέκτρα του Σοφοκλή, από το Εθνικό Θέατρο στο Αρχαίο Θέατρο της Δωδώνης την Τετάρτη 14 Αυγούστου (Ηπειρωτικά, 9μ.)

όπερα

Η **Τραβιάτα** του Τ. Βέρντι, από την Ηπειρωτική Όπερα Τσακάλωφ, την Δευτέρα 20 και Τρίτη 21 Ιουλίου στο Υπαίθριο Θέατρο της Ε.Η.Μ. (Ηπειρωτικά, 9μ.)

συναυλίες

Συναυλία της **Άλκηστις Πρωτοψάλτη**, την Τετάρτη 29 Ιουλίου, στο Υπαίθριο Θέατρο της Ε.Η.Μ. (Ηπειρωτικά, 9μ.)

Η **Λειτουργία του Ορφέα**, του Γιάννη Μαρκόπουλου την Δευτέρα 3 Αυγούστου, σε χώρο που δεν έχει ανακοινωθεί ως σήμερα. (Ηπειρωτικά, 9μ.)

μουσεία

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, 25ης Μαρτίου 6 τηλ. 25490-31908, Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ. Εισιτήριο: 500 δρχ. Ευρήματα από την προϊστορική έως και τη ρωμαϊκή εποχή από το χώρο της Ηπείρου αλλά και μέρος της Δημοτικής, πλέον, Πινακοθήκης.

Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων, Κάστρο Ιωαννίνων τηλ. 39692, Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 7μ.μ. Εισιτήριο: 500 δρχ. Ευρήματα από την παλαιοχριστιανική έως τη μεταβυζαντινή περίοδο, κειμήλια και εικόνες από τον 16ο έως και τον 19ο αιώνα, συλλογές.

Δημοτικό Εθνογραφικό Μουσείο Ιωαννίνων Αλεξάνδρου Νούτσου, Τζαμί Ασλάν Πασά. Κάστρο. τηλ. 26272, Ώρες λειτουργίας: 8π.μ. 3μ.μ., καθημερινές. Σάββατο-Κυριακή 9π.μ.-3μ.μ. Εισιτήριο: 700δρχ., φοιτ.: 300 δρχ. Εκθέματα της ελληνικής, τουρκικής και εβραϊκής κοινότητας.

Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερβάνη), στο κτίριο του τμήματος ΦΠΨ στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Τριάντα δύο πίνακες ζωγραφικής (οι περισσότεροι του 19ου αιώνα) και εκατοντάδες χαρτικά (ανάμεσα τους σπάνιοι χάρτες του 19ου αιώνα) καθώς και προσωπικά αντικείμενα γνωστών προσωπικοτήτων της νεότερης ιστορίας μας (Κολοκοτρώνης, Foscolo, Βενιζέλος κ.α.) Ώρες λειτουργίας οι πρωινές εργάσιμες (βλ. και στις βιβλιοθήκες).

Λαογραφικό Μουσείο "Κώστας Φρόντζος" Μιχαήλ Αγγέλου 42, τηλ. 20515, 23566, 25233 Εκθέματα του λαϊκού πολιτισμού της Ηπείρου. Δευτέρα 5-8μ.μ., Τετάρτη 10-1 μετά το μεσημέρι.

Μουσείο Εθνικής Αντίστασης, μετρεσές Βελή Πασά κοντά στο Πνευματικό Κέντρο, τηλ. 37644 Ώρες λειτουργίας: 9.30π.μ. - 12.30π.μ. εκτός Σαββάτου - Κυριακής, Ελεύθερη είσοδος. Φωτογραφίες, βιβλία, εφημερίδες, χάρτες της περιόδου 41-44.

Πινακοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών Παρασκευοπούλου 4, τηλ. 25233-25497 Ώρες λειτουργίας: 9π.μ.-10π.μ., 5.30μ.μ. - 8.30μ.μ. εκτός Σαββάτου - Κυριακής. Ελεύθερη είσοδος. Γκραβούρες, αιογραφίες, έργα σύγχρονων ελλήνων καλλιτεχνών.

Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρελλή. Μπιζάνι, τηλ. 92128, Ώρες λειτουργίας: 10.00π.μ. - 4μ.μ. Εισιτήριο: 1000δρχ. Κέρινες μορφές από την ελληνική ιστορία αλλά και συμβολικά έργα του ίδιου του καλλιτέχνη.

Μουσείο Κέρινων Ομοιομάτων Αθανασίου Βρελλή. Καραμανλή 15, στο Μάλο, τηλ. 22414, Ώρες λειτουργίας: 9π.μ. - 4μ.μ.,

Πινακοθήκη Ευάγγελου Αβέρωφ, Μέτσοβο, τηλ. 41210.

Ώρες λειτουργίας: 10π.μ. -4.30μ.μ. Εισιτήριο: 500 δρχ.
Δημιουργικές Συναντήσεις 97: Συλλογή έργων ελλήνων
19ου και 20ου αιώνα. Συλλογή γλυπτών και χαρακτι-
κών.

βιβλιοθήκες

ΕΗΜ (Βιβλιοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών),
Παρασκευοπούλου 4, μη δανειστική, με φωτοτυπικό.
Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή 5.30-8.30,
Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 10-12 π.μ. τηλ. 24190, 25233

Ζωσιμαία Δημόσια Βιβλιοθήκη, Μάρκου Μπότσαρη
και Ελευθερίου Βενιζέλου, τηλ. 25591

δανειστική, με φωτοτυπικό και τοπικό Τύπο. Ώρες λει-
τουργίας Δευτέρα, Τετάρτη 12.30 - 7.30, Τρίτη Πέμπτη,
Παρασκευή 8-2.30 Σάββατο 9-1

ΧΕΝ (Παιδική Βιβλιοθήκη), Σεισμόπληκτα, τηλ. 24453,
δανειστική, Ώρες λειτουργίας: Σάββατο, Κυριακή 10-
12.30

Κέντρο Πληροφόρησης για την Γαλλία, στο Παράρτη-
μα Ιωαννίνων του Γαλλικού Ινστιτούτου. Πληροφορια-
κό υλικό για σπουδές, διοίκηση, πολιτιστικά, ευρωπαϊ-
κές συνεργασίες. Δωδώνης 21, (στη στοά). Για να κάνε-
τε χρήση του Κέντρου κλείνετε ραντεβού στο 20922
πρωινές ή απογευματινές ώρες των εργάσιμων ημερών.

Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη Πολυμέσων, στο Καμπέριο,
Παπαδοπούλου 11. Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη δέκα θέσε-
ων εργασίας που ξεκινά με αρκετούς τίτλους πολυμέ-
σων (multimedia). Προσφέρει ακόμα βάσεις δεδομέ-
νων, σύνδεση με το ιντερνέτ, διδασκαλία ξένων γλωσ-
σών με την χρήση πολυμέσων και πολλά ακόμα. Ώρες
λειτουργίας από τις 9 το πρωί ως τις 1 μετά το μεσημέρι
και από τις 4 - 8 το απόγευμα. Πληροφορίες στα τηλέ-
φωνα 38656 και 26379.

**Βιβλιοθήκη Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Εργά-
νη)**, στο κτίριο του τμήματος ΦΠΨ στο Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων. Περίπου 6,000 τόμοι από τους οποίους οι
2,300 έχουν δημοσιευθεί από το 1610 ως το 1900 καθώς
και 900 περίπου χειρόγραφα (ανάμεσά τους ο Θούριος
του Ρήγα και Τραγωδίες του Foscolo). Ώρες λειτουργί-
ας οι πρωινές εργασίες (βλ. και στα μουσεία). Πληρο-
φορίες στο τηλέφωνο 98635.

**Βιβλιοθήκη Περιφερειακού Πανεπιστημιακού Νοσοκο-
μείου**, με βιβλία ιατρικού περιεχομένου. Ώρες λειτουρ-
γίας 7:00 - 14:30, τηλ. 99522., Ανοιχτή σε όλους, δανει-
στική μόνο για το προσωπικό του νοσοκομείου. Διαθέ-
τει φωτοτυπικό μηχάνημα και σύνδεση με το ιντερνέτ.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων: Όλες οι Βιβλιοθήκες του
Πανεπιστημίου είναι ανοιχτές για το κοινό δεν είναι
όμως δανειστικές για όσους δεν ανήκουν στην πανεπι-
στημιακή κοινότητα. Αναλυτικά: Βιβλιοθήκη **Ιατρικής
Σχολής**, τηλ. 98673, Βιβλιοθήκη Τμήματος
Μαθηματικών, τηλ. 98304, Βιβλιοθήκη **Φυσικού**, τηλ.
98510, Βιβλιοθήκη **Χημικού**, τηλ. 98359, Βιβλιοθήκη
Τμημάτων **Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής Ψυχο-λογίας**,
Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης, **Παιδαγωγικού
Νηπιαγωγών**, τηλ. 98714, Βιβλιοθήκη Τομέα **Ιστορίας
Νεωτέρων Χρόνων**, τηλ. 98163, Βιβλιοθήκη Τομέα
Λαογραφίας, τηλ. 98161, Βιβλιοθήκη Τομέα **Βυζαντινής
Φιλολογίας και Βυζαντινής Ιστορίας**, τηλ. 98134,
Βιβλιοθήκη Τομέα **Αρχαιολογίας**, τηλ. 98135,
Βιβλιοθήκη Τομέα **Κλασικής Φιλολογίας**, τηλ. 98228,

Βιβλιοθήκη Τομέα **Νέας Ελληνικής Φιλολογίας**, τηλ.
98214, Βιβλιοθήκη Τομέα **Γλωσσολογίας**, τηλ. 98216

φαρμακεία

Βρείτε εύκολα το διανυκτερεύον ή διημερεύον φαρμα-
κείο που θα σας εξυπηρετήσει κάθε μέρα της ερχόμενης
εβδομάδας. Δυστυχώς ως την ημέρα της έκδοσης του
περιοδικού δεν είχε εκδοθεί ο κατάλογος με τα φαρμα-
κεία για την μεθεπόμενη εβδομάδα.

Σάββατο 11/7, Πίσπερη Βάσω, 28ης Οκτωβρίου 43α,
τηλ. 30640, (από τις 2:30 έως τις 10 το βράδυ) - Παπα-
διώτης Ελευθέριος, Χρ. Κάτσαρη 27, τηλ. 76377, (από
τις 5:30 το απόγευμα έως το πρωί)

Κυριακή 12/7, Περώνης Δημήτριος, Ν. Μπότσαρη 3 -
Παλλάδιο, τηλ. 30705, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις
5:30 έως το πρωί) - Μπαικούση Έλενα, Ναπ. Ζέρβα 61,
τηλ. 67510, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Δευτέρα 13/7, Κοντοχρήστος Απόστολος, Πλ. Πάργης,,
τηλ. 23212, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως
το πρωί) - Μπακογιάννη Κωστούλα, Σαμουήλ 51, τηλ.
34311, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Λά-
ζος Χρήστος, Αβέρωφ 15, τηλ. 27050, (από τις 5:30 έως
9 το απόγευμα)

Τρίτη 14/7, Πανοπούλου Αφροδίτη, Ελ. Ζωγράφου 16,
τηλ. 45233, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως
το πρωί) - Πουτέση-Αναστασοπούλου Βασιλ., Κάνιγ-
γος 16γ, τηλ. 26447, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το
βράδυ)

Τετάρτη 15/7, Αντωνιάδης Δημήτριος, Βηλαρά 40, τηλ.
28506, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το
πρωί) - Φρύγκα-Ζαμπίρα Ελένη, Χ. Τρικούπη 10, τηλ.
24288, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Ρένε-
ση Χριστίνα, Τσιριγώτη 13, τηλ. 31434, (από τις 5:30 έως
9 το απόγευμα)

Πέμπτη 16/7, Κόσινας Χρήστος, ΚΑ΄ Φεβρουαρίου 186,
τηλ. 76676, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως
το πρωί) - Μαντέλος Γεώργιος, Π. Μελλά 26, τηλ. 72127,
(από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Παρασκευή 17/7, Ζωνιού-Παππά Θεοδώρα, Κ. Φρό-
νιζου 4, τηλ. 30443, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις
5:30 έως το πρωί) - Σακελλοπούλου Ιόλη, Φ. Τζαβέλλα
20, τηλ. 36347, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Σάββατο 18/7, Λέκκα Αγγελική, Μ. Αλεξάνδρου και Β.
Ηπείρου 1, τηλ. 77722, (από τις 2:30 έως τις 10 το βρά-
δυ) - Παπατρύφων-Οικονόμου Ερίφ, Πλ. Ταχυδρομίου,
τηλ. 31161, (από τις 5:30 το απόγευμα έως το πρωί)

Κυριακή 19/7, Γκούντα-Μπενέκου Γεωργία, ΚΑ΄ Φε-
βρουαρίου 155, τηλ. 30356, (από τις 8:30 έως τις 2 και α-
πό τις 5:30 έως το πρωί) - Τσούγιας Βασίλειος, Κοραή 4,
τηλ. 35641, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Δευτέρα 20/7, Ζήκος Μιχαήλ, Σουλίου 34, τηλ. 66590,
τηλ. 23212, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως
το πρωί) - Παππά Α. Ελένη, Δωδώνης 45-47, τηλ. 49296,
(από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Δρούβης Α-
πόστολος, Πλ. Γ. Σταύρου 6, τηλ. 26682, (από τις 5:30 έ-
ως 9 το απόγευμα)

Τρίτη 21/7, Βούρδας Χρήστος, 28ης Οκτωβρίου 24β,
τηλ. 27678, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως
το πρωί) - Χασόγια Ευσταθία, Π. Μελλά 8, τηλ. 30510,
(από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Τετάρτη 22/7, Σίκλα Αρετή, Ανεξαρτησίας 164, τηλ.
74161, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το

πρωί) - Παπαντωνίου Αντώνιος, Κουγκίου 19, τηλ. 78621, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Μούλια Μαρία, Βηλαρά 84, τηλ. 22329, (από τις 5:30 έως 9 το απόγευμα)

Πέμπτη 23/7, Ζιώγας Ιωάννης, Αβέρωφ 26, τηλ. 38580, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Γούλας Αθανάσιος, Ν. Παπαδοπούλου 13, τηλ. 20977, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Παρασκευή 24/7, Σάλτας Παναγιώτης, Αβέρωφ 3, τηλ. 27681, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Παπαηλιά Άρτεμις, Ν. Ζέρβα, τηλ. 35304, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Σάββατο 25/7, Γκατζιάνης Αναστάσιος, Μιχαήλ Αγγέλου 2, τηλ. 22848, (από τις 2:30 έως τις 10 το βράδυ) - Κούλα Αναστασία - Νίκας Λουκάς, Βαλαωρίτου 33, τηλ. 36976, (από τις 5:30 το απόγευμα έως το πρωί)

Κυριακή 26/7, Παπαγιαννόπουλος Αλέξανδρ., Χαρ. Τρικούπη 6, τηλ. 36460, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Καλαμπάκος Μιχαήλ, Κάνιγγος 25 και Ανεξαρτησίας, τηλ. 26553, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Δευτέρα 27/7, Παπαδόπουλος Παναγιώτης, Μαρίκας Κοτοπούλη 35, τηλ. 29298, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Σολδάτου Νικολέττα, Π. Μελλά 32, τηλ. 33130, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Ζαράχης Λουκάς, Κεντρική Πλατεία 2, τηλ. 30729, (από τις 5:30 έως 9 το απόγευμα)

Τρίτη 28/7, Κικοπούλου Αρτεμισία, Άρη Βελουχιώτη 11, τηλ. 47295, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Δουβανάς Λεωνίδας, Αβέρωφ 36β, τηλ. 23454, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Τετάρτη 29/7, Τσακούμη Μαρία, Δωδώνης 52 και Αρύβα 1, τηλ. 45996, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Λάζος Χρήστος, Αβέρωφ 15, τηλ. 27050, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Σιαμοπούλου Παναγιώτα, Μ. Αγγέλου 47, τηλ. 33718, (από τις 5:30 έως 9 το απόγευμα)

Πέμπτη 30/7, Μαντέλου Αγγελική, Μακρυγιάννη 33, τηλ. 30311, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Βακάλης Ιωάννης, Δωδώνης 2, τηλ. 23658, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Παρασκευή 31/7, Αθανασόπουλος Κων/νος, Κωλέττη 15, τηλ. 70341, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Μήτση Δημητρούλα-Γεωργία, Γ. Κύργιου 9, τηλ. 36925, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Σάββατο 1/8, Στύλιου Ευγενία, Λεωφ. Γράμμου 41, τηλ. 72448, (από τις 2:30 έως τις 10 το βράδυ) - Ρίζου Αθηνά, Μπιζανίου 16, τηλ. 30247, (από τις 5:30 το απόγευμα έως το πρωί)

Κυριακή 2/8, Θεοδωρακοπούλου Βασιλική, Χαρ. Τρικούπη 21, τηλ. 24330, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Γκοιγκού Γεωργία, Αγίας Μαρίνας 50β, τηλ. 21808, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

ταξιδιωτικά γραφεία

☞ **Kalabokas travel**, αεροπορικά εισιτήρια, κρατήσεις ξενοδοχείων, πακέτα μεμονομένων ατόμων, Ναπ. Ζέρβα 4-6 τηλ. 39970, 33724

☞ **Amel travel**, Εκδρομές, Εισιτήρια, Ξενοδοχεία Γρηγ. Σακκά 4, τηλ. 79111, 79222, 29161

εταιρίες ταχυμεταφοράς

☞ **POSTO EXPRESS**, Πουκεβίλ 9Α, τηλ. 29075. Αποστολές εσωτερικού και εξωτερικού γρήγορα εύκολα και οικονομικά, με τιμές που αρχίζουν από 500 δρχ.

ξενώνες

Αίθριο, παραδοσιακός ξενώνας στο Δίλοφο Κεντρικού Ζαγορίου. Παλιό Αρχοντικό διαμορφωμένο σε ξενώνα 5 δωματίων. Τηλ. (0653) 61362 και 094 - 153644.

καφές

Δωδώνης

Κεντρικόν, Δωδώνης 17, 72450, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose, 450 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Ακαδημία, Δωδώνης 13, 76780, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κίκο, Δωδώνης 13, 39888, από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ..

Άρτιον, Δωδώνης 11, 26225, από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Παπαγαλίνο, Δωδώνης 21, 73326, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 550 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Σκαραβαίος, Δωδώνης 25, 30303, από τις 8:30 Εσπρέσσο Kimbo - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Νίτρο, Δωδώνης 4, 33326, από τις 7:30 το πρωί. Εσπρέσσο Quarta, 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Τράπεζα, Δωδώνης 4, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Daily News, Δωδώνης 6, 29777 από 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Queen's 500 δρχ., Νες καφέ 500

Εφετείων, Πλατεία Κατσαδήμα 7, 34473 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Χάουζμπραντ 450 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Κάστρο

Φίλοιστρον, Ανδ. Παλαιολόγου 20, 72429, από τις 13:00 τις καθημερινές, από τις 9 το πρωί τα Σαββατοκύριακα. Εσπρέσσο Danesi 400 δρχ., Φραπέ 500 δρχ.

Μώλος

☞ **Αίγλη**, κάθε βράδυ απολαμβάνετε την «αίγλη» της έντεχνης και ροκ μουσικής από γνωστά συγκροτήματα της πόλης. Πλατεία Μαβίλη 4, 36311, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

☞ **Υπερωκεάνειο**, Από το αρχιπέλαγος του ελληνικού τραγουδιού στον ωκεανό της μουσικής του κόσμου, Πλατεία Μαβίλη 10, 33781 από τις 8:30 το πρωί, μόνο ελληνική μουσική, Εσπρέσσο Danesi 650 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

☞ **Μακρός**, ο θόρυβος που κάνει το μέλλον όταν πλησιάζει. Μουσική για ανθρώπους της νέας χιλιετίας.

πάρτυ και χόπεινγκς. Πλατεία Μαβίλη 9, τηλ. 79708 από τις 13:00 ως τις 19:00 και τις 22:30 ως το πρωί. Εσπρέσσο Illy 600 δρχ.

☞ **Κυρά Φροσύνη (Γλυφιτζούρι)** Εκεί που κάποι-οι φροντίζουν για την δική σας διασκέδαση με Ελληνική Μουσική κάθε βράδυ. Στην παραλίμνια οδό.

☞ **Νότος**, από νωρίς για καφέ και τάβλι. Αργότερα για ποτό. Κάθε τρίτη φοιτητική βραδιά (Ποτό 1000 δρχ.) Πατριάρχου Ευαγ-γελίδη 4, 26585 από τις 3:00 έως το πρωί, Εσπρέσσο Lavazza 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Καφέ Παρκ, Πλατεία Μαβίλη 16, από τις 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Αδιέξοδο, Πλατεία Μαβίλη 14, 75912, από τις 8:30 το πρωί. Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ., Φραπέ 600 δρχ.

Κεντρικά

☞ **Status**, απολαυστικός καφές την ημέρα - ελληνική μουσική το βράδυ, Ναπ. Ζέρβα 4-6 (στην στοά), 21301, από τις 10 το πρωί. Επρέσσο Χάουζμπραντ 500, Φραπέ 600

☞ **Boulevard**, Ναπ. Ζέρβα 4-6, δίπλα στην Εμπορική Τράπεζα, εκεί που πάντα κάτι συμβαίνει, Εσπρέσσο Mrs Rose 550, Νες καφέ 600

☞ **Μαντζάτο**, Η τέχνη να είσαι πάντα νέος ανάμεσα σε πολλαπλές εκδοχές του ροκ, Πυρσινέλλα 8, 22447, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

☞ **Κλαμπ Α**, Ν. Ζέρβα 10, 77728, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Τζόλυ 600 δρχ. Νες Καφέ 600 δρχ.

Τρουά, Γρηγορίου Σακκά 10, 75544, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy- Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κόττον Κλαμπ, Γρηγορίου Σακκά και Ζυγομάλλη, 25974, από τις 11:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Βέρντι, Πυρσινέλλα 5, 32447, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μικελάντζελο, Μιχ. Αγγέλου 29, 79343, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Πλάνετ, Μιχ. Αγγέλου και Χαριλάου Τρικούπη, όροφος, 28733, από τις 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Σύμβολο, Στοά Σάρκα, τηλ. 36094, από 10 το πρωί ως το βράδυ. Εσπρέσσο Χάουζμπραντ 400, Φραπέ 500

Παρασκήνιο, Στοά Σάρκα, 73172 από 11:00 το πρωί, Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Διάυλος, Ν.Ζέρβα 1 (Πλ. Κατσαδήμα), 75241, από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Old Post, Ν.Ζέρβα 1, 37555 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 650 δρχ.

Alfa Club, Ν.Ζέρβα 10, 77728 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Jolly cafe 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Cashbah, Ν.Ζέρβα 4-6 (Στοά Πεπόνη), 25776 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Sacafredo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Le cafe, Ναπ. Ζέρβα 2, 78877 από τις 5:30 το πρωί. Εσπρέσο Mrs. Rose 500, Νες Καφέ 500

Διεθνές, Πλ. Δημοκρατίας 20, από τις 7 το πρωί. Εσπρέσσο Κίμπο 550 δρχ. Νες καφέ 550 δρχ.

Πλατεία Πάργης

Κάρμα, 23687 από 12:00 το πρωί, Εσπρέσσο Miss Rose 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Εσπεράντζα, 29087 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο

Pellini 650 δρχ. Φραπέ 650 δρχ.

Pavillion, 31367 από 9:00 το πρωί, Εσπρέσσο Lavazza 500 δρχ. Νες καφέ 600 δρχ.

Συχνότητες, από 9:30 το πρωί, Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ

Στην πόλη

☞ **Casa Di Pizza**, πίτσες και Καλτσόνε ψημένα σε παραδοσιακό φούρνο με ξύλα. Ανοιχτά από 18.30 έως 01.00. Κυριακή μεσημέρι από 13.00, Τρίτη κλειστά. Στοά Σάρκα. Τηλ. (0651) 75.781 - 24.097

☞ **Roma Pizza**, καθημερινά από τις 12 το μεσημέρι ως τις 2 μετά τα μεσάνυχτα απολαύστε την πίτσα ή τα ζυμαρικά μας σερβιρισμένα στον χώρο μας, Δωδώνης 30 και Καποδιστρίου, τηλ. 45106

Εκτός πόλης

☞ **Ταβέρνα Ορφέας**, στο Σταυράκι, μουσικό μεζεδοπωλείο, οδός Σταυρακίου και Βλαχόστρατας, γευστικές αποδράσεις καθ' εκάστην. τηλ. 66727

☞ **Λίθος**, στο Δίλοφο. καφές, φαγητό με παραδοσιακές γεύσεις, σπιτική φιλοξενία, κάθε μέρα ανοιχτό από το μεσημέρι ως τις 10 το βράδυ, τηλ. (0653) 61362

φαγητό κατ' οίκου

Πίτσα - Μακαρονάδα

☞ **Roma Pizza**, με ένα τηλεφώνημα στο 1732 από τις 12 το μεσημέρι ως τις 2 το βράδυ απολαύστε στον χώρο σας την πίτσα ή τα ζυμαρικά μας

☞ **Pizza τα δίδυμα**. Οι δίδυμοι βάζουν την δική τους υπογραφή στην γεύση και την ποιότητα. Με ένα τηλεφώνημα όλα τα είδη μας στο σπίτι σας. Τηλ. 86002.

Μεξικάνικο

☞ **Τάκο**, Αρσάκη 48 (στη Σκάλα), τηλ. 20849. Ώρες: 14.00 έως αργά το βράδυ. Κάθε Τρίτη κλειστά. Το εστιατόριο με την αίσθηση του αυθεντικού.

άνθη κατ' οίκου

☞ **Ανθοπωλείο Νάτση**, Κεντρικής Πλατείας 1, τηλ. 27435, 31939, φαξ 70668. Τηλεφωνήστε για να δώσετε την παραγγελία σας για τα Γιάννενα, την Ελλάδα ή το εξωτερικό

σοκολάτες και δώρα

Πραλίνες Leonidas και πλούσια κάβα. Στέλνονται όπου ζητήσετε με χρέωση και της πιστωτικής σας κάρτας. Τηλ. 77303. Κεντρική πλατεία απέναντι από το ρολόι.

Λάβαμε και δημοσιεύουμε την ακόλουθη επιστολή:

Προς το Περιοδικό «Μικρόπολις»

Και στο τεύχος του περιοδικού σας (15, της 12/6/98) ορισμένοι, ευτυχώς λίγοι, των σχολιαστών ακολούθησαν την προσφιλή τους τακτική, την αρχή «κατακρίνω, άρα υπάρχω».

Από τον κανόνα δεν ξέφυγε ούτε η προσπάθεια μαθητών -φυσικά με τη συνεργασία των καθηγητών τους- που, χωρίς να τηρήσουν τις δικές τους προδιαγραφές, τόλμησαν και εξέδωσαν περιοδικό με τον τίτλο «Ρόπτρου» που... δε «χατζίζει». Στην αρχή του σημειώματος ο Φιλ. Κ. αναφέρεται σύντομα στον εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό σκοπό ενός περιοδικού και στη συνέχεια προχωρεί στην άσκηση αρνητικής κριτικής.

Ενοχλήθηκε από την ποιότητα του χαρτιού, το έγχρωμο εξώφυλλο, τη σωστή σελιδοποίηση, το κόστος και αποφαίνεται ανεπιφύλακτα ότι χέρια έμπειρων εκδοτών επιμελήθηκαν την έκδοσή!

Είναι προφανές ότι αγνοεί και τους κλάδους του Πολυκλαδικού και ειδικότερα τις ικανότητες των μαθητών που, αφού δεχτούν τα κατάλληλα ερεθίσματα, είναι σε θέση να δημιουργήσουν ... έστω και ακίνδυνα.

Καλό είναι να γνωρίζουμε όλοι μας ότι κάθε προσπάθεια των μαθητών, γενικά των νέων ανθρώπων, να κάνουν αισθητή την παρουσία τους στο κοινωνικό προσκήνιο χειροκροτείται, επαινείται, ενθαρρύνεται.

Φαίνεται όμως ότι είναι δύσκολο να ενθαρρύνει κάποιος τις πρωτόλειες δημοσιογραφικές προσπάθειες των νέων, αφού τέτοια διάθεση δεν έχει.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

Με εκτίμηση

Φ. Αργίφης

Ιωάννινα, 25/6/98

Απάντηση του Περιπτέρου:

Χαίρομαι που διαβάσετε συστηματικά το περιοδικό μας ώστε να έχετε προσέξει κιόλας ποιό από τους συντάκτες του "υπάρχουν κατακρίνοντας". Δεν θεωρώ ότι τα μαθητικά περιοδικά ανήκουν σε χώρους εκτός κριτικής. Το Ρόπτρο είναι δυστυχώς περισσότερο "ενήλικο" περιοδικό παρά νεανικό. Τα παιδιά δεν χρειάζεται να ζουν σε θερμοκήπιο. Όταν έχουν να πουν κάτι το λένε και τότε γίνονται όμορφα και επικίνδυνα όπως τους ταιριάζει.

Ενα πλήρες ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ & ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΟ κέντρο

ΕΙΚΟΝΑ
Φωτογραφείο

Ανοιχτά κάθε μέρα: 8.30 - 20.30

Μάρκου Μπότσαρη 2 (έναντι ταχυδρομείου)

ΞΥΛΙΝΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ ΥΨΗΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

*Αισθητική Τελειότητα
Προηγμένη Τεχνολογία...*

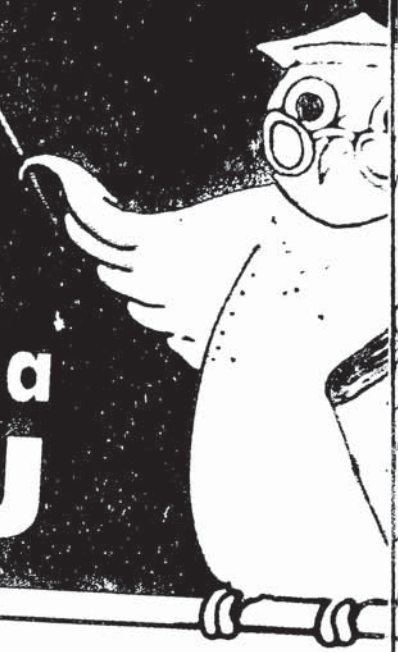
Ο Ιδανικός Συνδυασμός

Στρ. Παπάγου 36 - 454 45 Ιωάννινα - Τηλ.: (0651) 28.326

Α
Λά
στ
Π
Κ
1
σ
τ
Α
1
1

Προτυπια τεργίου

- Για το απολυτήριο ενιαίου Λυκείου
- Για όλες τις δέσμες
- Για όλες τις τάξεις του Γυμνασίου

28ης Οκτωβρίου 36 & Κοραή
Τηλ.: (0651) 71.995

Εκπαίδευση μαθημάτων 18 Ιουνίου

